

روم ایلی الواح مظالمندن : ١

Ibn el-Hāşim, Nūreddīn Fikrī
Dimetokada kanlı bir Levha

دیمتوقه‌ده قانلی بر لوحه

بلغار وحشتلرندن

محرری : ابن الهاشم ، نورالدین فکری

فیاتی ٦٠ پاره‌در

طابعی : چفتجی کتبخانه‌سی

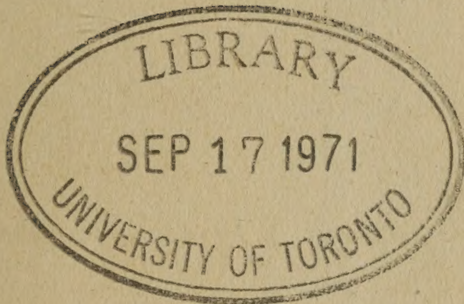
باب عالی جاده‌سنده نومرو – ٤٩

چفتجی کتبخانه‌سی

احمد عاکف

٤٩ ـ باب عالی قارشیسنده ـ ٤٩

درسعادت

یکی توران مطبعه‌سی

یگرمنجی عصره « عصر مدنیت » دییورلر . یگرمنجی عصر علم و فن ؛ ایجاد واختراع یوزندن کندندن اول کچن اعصاره تقدم ایدر ، فقط کیم نه دیرسه دیسون ؛ اخلاق ، طبیعت جهتندن هنوز قرون وسطادن بویانه کله‌مدی . . . بونکده اك بیوك دلیلی بالقان محاربه‌سیدر .

قوچانه‌ده بومبالر پاطلایوب یوزلرجه بیگناه زمین هلاکه سرلدیکی وقت یگرمنجی عصرك مدنیت خواجه‌لری فریادی عیوقه چیقاردیلر .. ظلم اولیور ، خرستیانلر قتل عام ایدیلیور دیدیلر . بومبا جامع قپوسنده پاطلامش ، اوچ بش بلغاره بدل اللی مسلمان هلاك اولمشکن یگرمنجی عصرك مدنیتی خرستیانلری مظلوم ، مسلمانلری محکوم عد ایتدی .

بالقانلرك بو طرفنده‌کی دین قرده‌شلرینه نور مدنیتی ایصال ایتمك ، اونلری ربقهٔ اسارتدن قورتارمق ایچون اهل صلیب سفری آچدیغنی اعلان ایدن بلغار قرالی فردینالدك بیاننامهٔ معلومی یگرمنجی عصرك مدنیلری طرفندن آلقشلانیور ، برطرفدنده « استاتوقو بوزولمیه‌جق » ورد معلومی تکرار ایدیلیوردی . چونکه عثمانلی اردوسنك غلبه ایده‌جکنه هرکس امیندی .

وقتا که قضیه بر عکس اولدی . طالع عثمانلی اردوسنه یار اولمدی. متفق اردولر سیل بلا کبی ملکك هر طرفنه یاییلدیلر، ترانهٔ مدنیتده دکشدی : « متفقلری ثمرهٔ مظفریتلرندن محروم ایتمك روا دکلدر . » دنیلدی .

اختیارلر کسلدی ، کنجلر قورشونه دیزلدی ، بشیکده‌کی چوجقلر شیشلره صاپلاندی ، قادینلرك ممه‌لری قوپارلدی . قیزلرك عفتی چاك اولدی. بتون مقدسات آیاقلر آلتنه آلندی ، جامعلر آخور ، مقبرلر قدمگاه اولدی . مسجدن ، طونجه‌دن ، واردار دن ، صو یرینه مسلمان قانی آقدی . بو حاله یر ، کوك تتره‌دی فقط یکرمنجی عصر مدنیتنك قلب رقیقی تتره‌مدی ! او مدنیت که بوك چکن حیوانانه بیله قیرباج ووردیرماز، مختلف جمعیتلرله اونلری حمایه ایدرکن ناحق یره آقیدیلان خون اسلام اوکنده ساکت ولاقید قالدی !

کرچه برقاچ طینت کامل ، بر ایکی سیمای ممتاز بو ظلمه قارشی باغیردیلر ؛ فقط سسلرینی ایشیتدیره‌مدیلر . اونلرك بو فریاد متظلمانه‌سی متفقلرك نشوهٔ ظفرندن متولد غلغلهٔ آفاقکیر آراسنده بوغولدی ، قالدی ! .

نیجه مغرور ، متعظم قوملرك قوجه قوجه کمیلری یا بوج قدر بر یونان طوربیدوسنك پیشنه قوزی کبی قاتلدی ، برای معاینه‌موندروسه کتدی . نیجه کمیلر ایکی سیویل مأمورك تعیین

وهویتی ایچون هفته‌لرجه پرده شوراده، بوراده توقیف ایدلدی. کیمسه آغزینی آچوب برشی سویله‌مدی . فقط بلغار اردوسنه ارزاق کوتورن بر کمی‌یی عثمانلی سفائنی چیویرنجه ایشك رنکی دکشدی . قونسولوسی ، باش ترجمانی ، قروازه‌ری، آمیرالی قوشوشدیلر .

سیسده یولنی غائب ایتمش بر انکلیز کمیسی تکفور طاغنده قره‌یه اوطورددی ؛ بلغارلر تعرض ایتدیلر . شارکویه یقین‌کچن انکلیز، فرانسز شیلبلری بلغار کلله‌لریله دلیك دشیك ایدلدیلر. قپودانك ، آجنته‌نك بر پروتستوسیله ایش قپانیوردی. کندی خطاسی یوزندن ازمیرده طوربیله چارپان بر کمی ایچون تحقیقاته‌تضمیناته قالقدیلر . ایشته یکرمنجی عصرك قانون مدنیتی ! . .

ذاتاً هپمز بیلیوردق و بوسفر دها ای اکلادق ، دها قوی ایمان ایتدك‌که یکرمنجی عصرك مدنیتی مسلمان علیهدارلغیدر .

بو حرب مشئومدن هپمز حصه‌مزی آلدق . اوکرنه‌جکمزی اوکرندك . آتی ایچون نه یاپمقلغمز لازمکلدیکنی‌ده آز چوق تعیین ایتدك . بناءً علیه طبعه کلال ویرمامك اوزره

سوزی قیصه کسه‌رك روم‌ایلی سلسله‌ٔ فجایعندن بالذات شاهدی اولدیغم بر وقعه‌یی نقل ایله انظار قارئین اوکنده بر هیکل انتقام دها دیکه‌یم .

*
* *

محاربه‌نك ایکنجی دوره‌سنده ایدی . ادرنه جوارینه یایلان بلغار حشراتی کچن تشرین اولك اون یدنجی چهارشنبه کونی تورك اتمکیله جانلانمش یرلی بلغارلریله برلکده دیمتوقه‌یه کیردیلر . فقط بو حرکتده متجاوزلره پك بهالییه مال اولدی .

فی‌الحقیقه، دیمتوقه مدافعه‌یه حاضرلانمش بر موقع مستحکم دکلدی . فقط ارضك عوارض ومناعتی وخلقك غلیان ایدن خون حماستی دیمتوقه‌یی بر آنده مدافعه‌یه حاضرلامشدی .

مصادمه درت ، بش ساعت دوام ایتدی . قوهٔ مدافعه بالایجاب رجعتله قصبه‌دن دیشاری چیقدی . بلغارلر کیردیلر ، وایلك ایشلری‌ده قوم محله‌سنی آتشه ویرمك اولدی ! . .

شمدی قصبه‌نك جهنمنمون بر یانغین صارمشدی . آتشین بر ستون سمایه یوکسه‌لیور ، بر دود مظلم صانکه مسلمان قلبندن قوپان بر شهقهٔ المناکی عرش رحمنه ایصال ایدییوردی . هلاکجی بر صیحهٔ سامعه خراش ایله اوچوشان تفنك ،

مترالیوز قورشونلری زمین شهادته سره جك معصوم مسلمان آرایوردی. برمدت صوکره تفنکك، مترالیوزك ولوله قیامتنمونی کسیلدی. فقط مملکتده بر دورهٔ صلح وسکونه بدل فاجعهٔ ظل وقتل باشلادی.

عائله‌سنك بر لقمه اتمکنی تدارك ایچون اولرندن چیقان ارککلر اولرینه دونرلرکن نشر مدنیت اردوسنك مرحمتسز قورشونلرینه، غدار سونکولرینه قربان اولیورلردی. راست کله یولده بولنان قادین وچوجقلر اویله شنیع فعللره، اویله فجیع قتللره معروض اولیور ایدیلرکه کورمکه دکل، ایشیتمکه بیله رقت بشر قادر اوله‌مز. ظلمت، غدرك بو درجه‌سندن شیطان بیله حیا ایدر.

اونه فلاکتلی آن ایدیکه قصبه‌نك بر طرفی آتشك صولت مجنونانه‌سیله کوله منقلب اولورکن اوته طرفنده قانلر ایچنده یوزن قادین جسدلری، باشی کووده‌سندن آیرلمش چوجق نعشلریله تپه جکلر تشکل ایدیوردی.

او نه مصیبتلی دم ایدیکه اوستنده باشنده ذی قیمت نه‌سی وارسه یغما ایدلدکدنصکره عرضی چاك چاك ایدلمش اسلام قیز لرینك انین دلسوزی، جکرپاره‌سی کوزلری اوکنده بوغازلانان آنالرك فریاد متظلمانه‌سی بو جنایت فاعللرینك های هوی سروری آراسنده ایشیدلمز اولویوردی.

بو نه بیتمز غیظ ، بو نه دینمز قانه صوصامقدر که بتون
...امالیکی، اولانجه ثروتی صویولدقدنصکره هیچ اولمزسه جانی
...باغشلاتمق ایچون واقع اوله جق براسترحام مأیوسانه اشد عقوبات
...آ بیقنه وسیله اولیوردی .

انسانك سغك دمایه بوقدر میال اوله بیله جکنی کورمك
...دکل دوشونمك بیله عقله طورغونلق ویرر. فقط بلغارلر انسان
...قانه خصوصیله مسلمان قانه اوقدر صوصامشلرکه قاندوکدکجه
...ذوق آلیورلر، دوقلندقجه انسان کسیلیورلردی .

بلغارلرك ارتکاب ایتدکلری فجایع کونا کون ایله محوایدیلن
...اسلام معصوملری، تورك مظلوملری نفس دیمتوقه ده اوچیوزی
...کچر . بوهول انکیز وقایعك هفته سنده برچوق ارککلر اولرندن
...آلندی، دیار عدمه سوق ایدلدی . نیجه خانمانلر سوندی، نیجه
...عائله لر کیمسه سز قالدی . اولر ییقلدی، یووالر تارومار اولدی.
...بتون قوتیله، بتون شدتیله وحشت حکمفرما اولدی .

کیجه لری شویله طورسون ، کوندوزلری بیله سوقاغه
...چیقیله ماز اولدی . بر مجبوریت الیمه ایله چیقان بیله اولسه یا بر
...بلغار نفرینك سونکوسنه طاقیلیر، ویا اونلردن دها شنیع اولان
...یرلی تانکورلرك قورشوندن دنی استنادینه اوغرایه رق بیك درلو
...اذا، یوز بیك درلو محنت ایچنده مزار عدمه سوروکله نیردی .

ایشته بو سلسلهٔ جنایات آراسنده تشرین ثانینك اوچنجی

[ك]یجه‌سی آتیده نقل ایدیلن وقعه ارباب وجدانی نه درجه‌لرده [ت]أثره غرق ایتسه سزادر .

* * *

تشرین ثانینك اوچنجی جمعه ایرتسی کیجه‌سی . . ساعت [ی]دی . . . سالم افندی خانه‌سنده اوطوریپور . . زوجه‌سی ، اون [ا]وچ یاشنده‌کی قیزی ، بش یاشنده‌کی اوغلی ، ایکی یاشنده‌کی کوچك [ق]یزی‌ده نزدنده . . برده مسافری وار : هاشم افندی . تمثال [پ]ریر ناتوان ، آلتمشلق زوجه‌سی‌ده برابر . . طاعونك پایه‌مدیغی [ت]خریباتی بلغارلر اجراایدرکن هاشم افندینك‌ده پاره‌سی آلنمش ، [م]الی غصب اولونمش ، خانمانی ییقلمش کندیسیده اولومله تهدید [ا]یدلمش . . زواللی جان قیغوسیله سالم افندینك اوینه صیغنمش ! . .

بر مسافر داها وار (طاسیالی) دیمکله معروف احمد آغانك [ا]وغلی محمد . . حرمیله برلکده اوده‌بوراده . . هپسی مأیوس ، هپسی اندیشه‌ناك . فردایه چیقه بیلمك ایچون صباحك منور [ک]وزنه ناشکیبانه منتظرلر . . .

ساعت یدی . سس ، صدا یوق ، هپسنده موتانی برسکوت ! هپسی برخلجان ، هپسی اولومه منتظر . جان قورقوسی ، عرض [ق]ورقوسی ، ناموس قایغوسی هپسنی بحضور ایدیپور ؛ هپسی [ا]ندیشه‌ناك ! . . .

خفیف بر کلمهٔ تسلیت بعضاً بودرین سکوتی اخلال ایدیور. خفیف بر لمعهٔ امید متهیج دماغلرینی تنویر ایدیور، ئولومدن قورتوله بیلمه‌نك چاره‌لرینی دوشونیورلر . .

هاشم افندی که متصف اولدیغی زهدوتقوی ومکارم اخلاق جهتیله اوجوار سکنه‌سنك جداً مجلوب قلوبی بر پیر محترم ایدی، ایرکیج بورادهده وقوعی متحمل اولان قانلی جنایتلردن ارقه‌یه قاله‌جقلره صبر و تحمل وقربان اوله‌جقلره تجدید ایمان توصیه ایدیور؛ و رفقای فلاکتی « سورهٔ فتح » قرائتنه تشویق ایلیوردی .

سالم افندی کاه متین ومتوکل بر وضع ایله الله ، دییور ، وکاه نمناك کوزلرینی رفیقهٔ حیاتنه ، جگر پاره‌لرینه عطف ایله صانکه محبوب وجدانی اولان بوسوکیلی وجودلرك تماشاسنه طویمق ایسته‌یوردی .

محمد، هنوز تأهل ایتمش اولان بودلیقانلی، هر دقیقه کنده‌یلرینی تهدید ایدن فلاکتك دهشتندن تتریور وسیل روان کبی آقان خونابهٔ اشکنه سرعت جریان ویره‌رك :

— یا زوجه‌م؟ یا اوزوالّی، کیمسه‌سز قادین نه اوله‌جق؟. آه جانوارلر، ملعونلر . . . دییوردی .

قادینلر ایسه کاه ضعیف ونا توان سسلرله بربرلرینی تسلیه‌یه اوغراشیورلر وکاه اولومدن زیاده عرض وناموس قورقوسندن

تتره‌شه‌رك كوكسلرینی ییرتان برشهقهٔ تألم اظهار ایدییورلردی !

اوته‌ده ملكلر كبی اویوان مینی مینی یاوروجقلر ، هر آن موته‌منتظر بو جمعیت حزینه‌نك ناش دلسوزیله لطیف اویقولرندن اویانیورلر، اوطه‌یی استیلا ایدن ماتمی بكالرك تأثیریله او دقیقه‌یه قدر غنجه‌دوداقلرینی تزیین ایدن تبسم ملكانه بر آنده اوچه‌رق دوداقلرینی بوكه بوكه آغلایورلردی صانكه بو جمعیتی تهدید ایدن فلاكتلرك ماتمنه شمدیدن اشتراك ایتمك ایستیورلردی.

زواللیلر ! مددجو نظرلرینی نره‌یه چویرسه‌لر ، اوراده اجلك قانلی پنچه‌لرینی ، زهرناك خنجرلرینی كوریورلر . كوز-لرینی سمایه دیكسه‌لر روحلرینی عالم سر مدیته قاریشان ارواح آراسنده بولیورلر ، یره چویرسه‌لر وجودلرینی سودای وطن اوغورنده جسدلری میدانده قالان زمرهٔ شهدا آره‌سنده كور-ییورلردی . صاغدن صولدن ، اشاغیدن ، یوقاریدن هجوم ایدن بو مناظر مخوفه بو خیالات مدهشه بتون موجودیتلرینی صارصیور ، بو بیچاره‌لری دهشتله تتره‌تیوردی ! . . .

بتون دماغلر بو مناظر و خیالاتك تحت تأثیرنده متهیج ایكن هاشم افندینك تتره‌ك و ناتوان صداسی هركسی بو قورقونج رؤیادن اویاندیردی هاشم افندی دییوردیكه :

— آرقداشلر ، فی الحقیقه اولوم اللهك امریدر ؛ بوندن قاچیله‌ماز . ایر ، گیج یاقه‌مزی عزرائیله تسلیم ایده‌جكز. فقط

اونكده درجه‌سى وار . بز شمدى دشمن ايشيديز . اير كيج رتبهٔ شهادتى احراز ايتمكى پك طبيعى بكله‌مليىز . ذاتاً حياتم بكا سويليور . . بز شهيد اوله‌جغز . صباحين قورقيك ، بو اولوم هر كسه نصيب اولمايان بر اولومدر . بر نعمتدر ، بو نعمته مظهر اولونسه‌ق شكر ايده‌لم . . مع مافيه الالهدن‌ده اميد كسلمز . دعا ايده‌لم ، نياز ايده‌لم . انجق بر وظيفه‌مز دهاقالدى . اوده حقوقمزى ابرا ايتمك ، حلاللشمقدر . نه ديرسكز ؟ . .

بو سوزه هپسى موافقت ايتديلر :

— پك مناسب !

ديديلر . هاشم افندى دوام ايديوردى :

— اويله ايسه شمدى حلاللشه‌لىيز .. شهادتمزى استقبال ايتمك لازمدر . هايدك آبدست آله‌لم .

آبدست آلديلر قادين ارككك پيرو جوان بر برينه حقلرينى حلال ايتديلر .

ساعت يدى بچوق اولمشدى . كيجه‌نك ظلمتى ، مدهش سكوتى آراسنده بو بيچاره خلق اولوم منظره‌لرى سير ايديورلردى . صانكه هاتفدن بر صدا كليور بونلرى عالم ابديته دعوت ايديوردى .

پك محزون ، پك متفكر ايديلر . قونوشمقدن زياده ايكلتى يى آنذير برصدا ايله آرارنده حكمفرما اولان بولاهوتى

سکوتی اخلال ایتمك ایسته‌یورلردی . فقط هیهات !

بو فلاکتزده‌لری استیلا ایدن یأس و نومیدی‌یی ازاله امکانسزدی ، چونکه هپسی ، هر آن اولومك قانلی پنجه‌لریله صولت دهشتنا که منتظر ایدیلر .

بلغارلر یوزلرجه مسلمانك خون ناحقنی آقیتدقدن و بیکلرجه خانمانك قپولرینی ماتم پرده‌لریله قپادقدن صوکره کندی قومیتلرینه خاص اولان وحشتك ایکنجی دوره‌سنه باشلادیلر . مایه‌ٔ ملیتلرینی تشکیل ایدن حیدوداق و شقیلك بو سفیل قومك مشغله‌ٔ روزمره‌سی اولدی .

بالقانلرك بو طرفنه ایثار مدنیت ایده‌جکز فریادیله اورته‌یه آتیلان بلغارلر ، دیمتوقه‌یه کیردکلری دقیقه‌دن اعتباراً آدم اولدیرمك ، عرض و ناموس هتك ایتمك ، اموال و ثروت غصب ایتمك اساسلری اوزرینه بنای حکومت ایتدیلر . فقط حلقت عالمدن بری بر مثلی دها کچمیه‌ین بو وقایع خونریزانه‌ده بولغارلرك موفقیتنی تأمین ایدن کندی صولت عتورانه‌لرندن زیاده یرلی بلغارلرك تأثیراتیدر . بو قورد یاورولرینك اراسنه قاریشان مسلمان کسوه‌لی بعض جانوارلرده وارکه بلغار صولتنك تأثیر عقورینی بر قاتدها تسهیل ایتمشدر . بو دنی ، بورذیللردن

پردانه‌سنی انظار قارئینه عرض ایدییورم. بادیٔ شهادتی اولدیغی زواللیلره وسیلهٔ رحمت اولدیغی قدر کندیسنه‌ده باعث لعنت اوله‌جغنه شبهه‌م ایتمم .

طاعوندن بدتر بر استیلای تخریبکار ایله اورته‌لغه یاییلان بلغار آفتنك قلوب اهل اسلامه آچدیغی قانلی یاره‌لرك اضطراب طاقتسوزینی اونوتدیره‌جق قدر دنائت طبع ، رذائت اخلاق کوسترن بو ملعون قوم محله‌لی عزیز اغا دنیلان شریردر .

بو خبیث ، کچن طرابلس غرب هائله‌سی اثناسنده :

— نه طورییورسکز ؟ حکومت طرابلسی صاتدی ! یورویه‌کز ، حکومته کیدیکز ، صوریکز ! . .

یوللو سوزلرله صاف اهالی‌یی اضلال ایتمش ومملکتده حس اولنور درجه‌ده بر حرکت سر بازانه وجوده کتیرمشدی . برکت ویرسونکه حکومتك تدابیر حکیمانه‌سی آتشی اولدیغی یرده باصدیره‌رق سرایتنه میدان ویرمدی .

ایشته بو جانوار بلغارلرك دیمتوقه‌یی استیلالری اوزرینه فطرتنده مکنوز اولان مایهٔ خباثتی اظهاره یکیدن بر میدان بولمش عرض دشمنی،وطن دشمنی بلغارلرك جاسوسلغنی درعهده ایتمشدر . بو فرومایه‌نك دلالت جانیانه‌سیله بر چوق خانمانلر

مش ، بر خیلی اوجاقلر تارومار اولمش نیجه مسلمان قا .
لرینك جوهر کران عصمتی پایمال ایدلمشدر .

ینه بو ملعون :

— سالم افندیده پاره واردر . وجودی بلغار حکومتی ایچون
ضر تدر . سزه قورشون آتدی . بر کیجه وجودینی قالدیریکز .

کبی تشویق آمیز سوزلرله ذاتاً مسلمان قانینه صوصامش
رلرك حرص واشتهالرینی برقاتدها تشدید ایله درت عائله نك
ن سبب فلاکتی اولمشدر . بر مسلماندن بو قدر ملعنت
سم که نصل تصور ایدیله بیلیر ؟ . . .

بوقاریده تفصیلاً عرض ایتدیکمز وجهله تشرین ثانینك
جنجی کیجه سی بر بلغار یوزباشیسنك قوماندهسنده بر چاوش
ت اونباشیدن مرکب بر دوریه قولی دمیر دوغریسی تأمین
ایش مأموریتی صفتیله جان یاقغه ، أو سوندرمکه مأمور بر
رود چته سی قوم محله سی مختارلغنه تعیین ایدیلان قوجه احمد
قتیله سالم افندینك خانه سنه کلیرلر [*] .

[*] قوجه احمدك قوم محله سی مختارلغنه نصبی سالم افندی حقنده کی
رانك قوه دن فعله چیقارلمسنده مظهر سهولت اوله بیلمك ایچوندی ،
م افندینك اصحاب یساردن اولدیغی ومملکتنه درجهٔ محبت ومربو .
نك کمالی اکلاشلدقدنصکره اوینی وشخصنی صوران بلغار وحشیلرینی
ز اغا حبیشنك « مختار احمد اغا بندن ایی بیلیر . توصیه ایدرم »
کدنصکره احمد اغایی چاغره رق « شمدی سالم افندینك خانه سنی
اغیدیلره کوستر ، نه اولورسه کیمسه یه سویلمه » دیدیکی ثابت اولمشدر .

قوجه احمـد ، سالم افندینك قپـوسنی وورر ، و بربرینی متعاقب :

— آچ سالم افندی ! بن ایم . دیر .

واقعا هر آن بیك تهلکه‌نك تحت تهدیدنده بولنان بوزوالدیلر ذاتاً اولومه منتظر ایسه‌لرده کیجه‌نك ساعت سکزنده وقوعه کلن بو زیارت بالطبع خوف وخلجانی بر قاتدها آرتیرر ، قورقودن هرکس تتره‌مکه باشلار . پیر تجربه دیده هاشم افندینك دیندارانه نصیحت وتسلیتلری حاضرونده‌کی تلاش وخلجانی بر پارچه یاتشدیرر .

فی الحقیقه تلاش ایتمامکده قابل دکلدی . بر بلغار دوریه‌سی طرفندن او ساعتده وقوعه کلن زیارت پکده خیره دلالت ایتمزدی .

سالم افنـدی قپویی اچامق ایسته‌یوردی . فقط قوجه احمدك :

— آچ سالم افندی آچ . بن ایم . قوجه احمد .

دیه واقع اولان بیانات مصره‌سی سالم افندی‌یه بر از اعتماد بخش ایتـدی وهرچه باد آباد قپویی آچـدی . قوجه احمدله برابر اونیفورمه‌لی چته‌ده ایچری کیردی . ایلك ایشـلری ، تا اوطه‌نك اورته‌سنه‌قدر کله‌رك کیمسه‌یی یرندن قلدامنه براقمدن سـلاح تحری ایتمك اولدی . هیچ شبهه یوقکه بو ، بر بهـانه

مفسدت ایدی .

یوزباشی چته‌سنك تحریاتی بتدکدنصکره سالم افندی .

— یوز باشی اغندی ، دیدی ، بو حرکتکز نه‌دن ایجاب ایتدی ؟ سلاح کوندزده آرانیله‌بیلیردی !

یوز باشی تهدیدکار بر وضع آلدی :

— بلغار حکومتنك امری درحال یرینه کلملیدر ! دیدی .

— واقعا حکومتك امرینه بر شی دینه‌مز، سلاح آرامق معقول بر ایشدر . فقط بو تحریاتك بویله وقتسز اجراسی ذاتاً اندیشه وحلجانده بولنان اهالینك هیجانی برقاتدها تزیید ایتمکه وبالنتیجه حضور وراحت عمومینك سکته‌دار اولمسنه وسیله اولور بناءً علیه بو کیجه تحریاتی یکده محق اولمسه کرکدر . باخصوص عدالتنی اعلان ایدن حکومتکزك هرخصوصده اهالینك حضور وراحتنی دوشونمسی مقتضی ایدی .

— یاپدقلریکزه قارشی بزم یاپدیغمز آزدر بیله ! چوق لقردی‌یه لزوم یوق . . بر ایشمز دها قالدی .

— (تحیرله) نه‌در افندم ؟

— اولاً پاره، صوکره جان !

— سبحان‌اه ! یوزباشی افندی، تأمین انضباطه‌می مأمور، یوقسه چته رئیسیمی ؟ .

— چوق لقردی یوق، سنده پاره وار .

— اکلاشلدی. سزاسابش مأموری دکل شقاوت دوریه‌سی سکز .

— (عنف ایله) هایدی ، چوق سوز بیلمیز . چیقار پاره‌لری ! . بزه عزیز اغا خبر ویردی . سنده چوق پاره وار . چیقار بقالم .

عزیز اغانك اسمی ایشیدندیکی آنده سالم افندی ایله هاشم افندی پر کین ونفرت باغیردیلر :

— عزیز اغامی؟ اوالچاقمی سویلدی. ایناغیك، او حریف مفسددر . وای رزیل وای ! وای خبیث وای !

— شمدی‌ها، شمدی‌ها ! هایدی چابوق، پاره‌لری چیقار، پاره، پاره ! یوقسه محو اولدیغك کوندر ! . .

یوزباشی کیندار وپرغیظ کوزلرینی آچدی . یومروقلرینی صیقدی . وباغیردی :

— چابوق، چابوق ظالم تورکلر . . سزك پاره‌کزی آلوب جانکزی براقمه‌ده‌کلز . . چونکه پیشمزدن قورشون آتارسکز . . هم کوره‌جکسکز نه‌لر اوله‌جق ! . .

یوز باشی جمله‌سنی بیتیرمامشدی. آولیدن برسلاح پاطلادی. مجتمعین قورقدیلر، ارتق اجلك کندیلرینی استقبال ایتمك اوزره اولدیغنه قناعت کتیردیلر ، قانلی کفنلریله حضور خالقه چیقمغه حاضرلاندیلر .

بلغار چاوشی :

— قورقمیکز، سالم افندی، ابدال نفرلربری سلاحنی بوشالتدی . صاقین قورقمیکز، دیدی .

بو صره‌ده دزن نفر بردن سالم افندی‌نی چویردیلر، اوستنی باشنی ارامغه باشلادیلر . بولدقلرینی درجیب ایتدیلر . صره هاشم افندی ایله محمده کلدی . بونلرده ارانديلر ، تاراندیلر ؛ وبالطبع صویولدیلر . بو فصل شقاوت، اورادهکی مخدراتك‌ده بالتحری حلیات وذی‌قیمت اشیاسنك غصبیله نتیجه‌لندی . أوك ایچی الت اوست ایدلدی؛ اشیاقارمه‌قاریشیق اولدی، نه‌وارسه یغما ایدلدی . وحشت مفطوره‌لرینك صوك قانلی صفحه‌سنه صره کلدی ، ارککلر قادینلردن آیرلدی ، سالم وهاشم افندیلرله محمد وقوجه احمد سوقاغه چیقارلدی .

بودزت مظلومی ، بو زواللیلری أودن چیقاریرکن حکومته کوتوریورز، برایکی ساعت صکره کتیریرز دیدیلر قادینلری بوله اقناع ایتمك ایسته‌دیلر .

سالم افندی اولاد وعیالندن آیریلیرکن آجی برفریاد قوپدی . قانلی کوز یاشلری سیل روان کبی آقیوردی :

— باباجغمزی نره‌یه کوتوریورسکز؟ باباجغمز کیتمه‌سین . اونی بزه براقك . . بابا نره‌یه کیدیورسنك ؟ بزی کیمه براقیورسك ؟

فریاد جکرسوزی آفاقه انتشار ایدییوردی .

بوکوزولتویه'ورادە اویوبان معصوم اویاندی. حال‌وموقعك فجاعتنی مینی مینی عقلیله فهم ایتدی . کندی یاشنده اولانلره خاص بر شیوه ایله :

— بابا ... بابا ... کل . . کل ! دیه بوفریاد وجدانسوزه اشتراك ایدییوردی. چوجقلر آولویه ناظر پنجره‌لردن کندیلرینی آته‌رق بابالرینك امدادینه‌قوشمق، اونی بودنی‌الطبع جانوارلرك، بو آلچق جلادلرك النـدن قورتارمق ایستـه‌یورلردی . فقط ، هیهات ! . . بو روالی معصوملرك یورکلر یاقان فریادی جانیلر اوزرنده بر تأثیر یاپه‌مدقدن بشـقه بابالرینك امدادینه قوشـمق ایچون کوستردکاری حرکات تفنك دیجیکاریله توقیف ایدلدی !

مع مافیه چوجقلرك فریادینی طوردیرمق ممکن‌اوله‌میوردی. والده‌لرینك :

— اغلامیك، چوجقلرم، صوصك! افندی‌بابا کز کزمکه کیدیور ، شمدی کله‌جك. دیه‌واقع‌اولان بیانات تسلیتکارانه‌سی بیله بومعصوملرك فریادینی، کوز یاشلرینی دیندیره‌مدی .

ارتق قادینلرده ضبط تأثراته موفق اوله‌مدیلر ، چوجقلرك فریاد مظلومنه اونلرده قاتشـدیلر . مدهش بر واویلا، وجدان شـکاف بر چیغلق قوپدی . کیجه‌نك سکوتی اراسـنده حزین عکسلر وجوده کلدی .

بودرت مظلومدن ایکیسی، هاشم افندی ایله سالم افندی، سوقاق قپوسنه کلدکلری وقت :

— بزی بو وقت نره‌یه کوتوریورسکز : دیدیلر، اولدیرمکه کوتوریورسه‌کز آزاجق مساعده ایدیکزده چوجوقلریمزی بر دها کوره‌لم .

بلغارلر هپ بر آغزدن :

— خیر خیر، شمدی حکومته قدر کوتوره‌جکز بر شی صوره‌جقلر، کیجه ینه اویکزه عودت ایده‌جکسکز مراق ایتمیك. دیدیلر .

بو زواللیلر :

— بونی یارینده صوره‌بیلیردیکز ! دیمه‌لریله بلغارلر :

— یوق، یوق ، شمدی صوره‌جغز دیدیلر . مظلوملرك استرحام مصری وحشیلرك عنف وشدتنی موجب اولمقدن بشقه بر شیئه یارامدی . دیجیکلرله ووردیلر ؛ اللرینی ارقه‌لرینه باغلادیلر . بیك درلو قهر واشکنجه آلتنده سوروکلمکه باشلادیلر.

محمد بر آرالق بوقانلی جانوار سوروسنك ألندن قورتلدی، قاچمق ایسته‌دی . خائن بر قورشون محمده اصابت ایتدی . محمد یووارلاندی ، زمرهٔ شهدایه التحاق ایتدی ! .

محمدك اوغرادیغی عاقبت الیمه دیکرلرینك اساساً بك ضعیف اولان شعلهٔ امیدینی بوسبتون منطفی ایلدی . کندی عاقبتلرینده

بتون فجاعتیله کوزلرینک او کنده تجسم ایتدی . توبه واستغفاره باشلادیلر . کلمهٔ شهادتی ورد زبان ایتدیلر . ارتق جمله‌سی اولومه حاضرلانیوردی .

هاشم افندینک بو آرالق کوستردیکی متانت ولاقیدی ، رتبهٔ شهادتی احراز ایچون عادتاً بر آرزو وتهالك کوستر جه‌سنه ابراز ایلدیکی حرکات مردانه هر کسك نظر تقدیر وحیرتنی موجب اولدی . هاشم افندی بو جاوارلره بر قوزی حلمیتیله مطاوعتی‌ده نفسنه یاقیشدیره‌مدی . سندن اومولماز بر متانتله نفسنی مدافعه ایتدی . بوده نعش مغفوری اوزرنده‌کی علامتدن استدلال اولوندی .

بونلر ، بو اوچ رفیق فلاکت ، اودن چیقارلدقدن ودردنجی ارقداشلری محمدی‌ده بر قورشون ضربه‌سیله رحمت حقه ایصال ایتدکدنصکره اودن اوچ دقیقه مسافه‌ده اولان قبرستانه کوتورلدیلر اوراده‌کی (مصلی) طاشنک دیبنه دیزلدیلر !

غدا بر بلغار تفنکی بوشاندی . سالم افندی لفظهٔ جلالی ترتیل ایله مرتبهٔ شهادتی احراز ایلدی .

بونی متعاقب سلاحلر پیر محترم هاشم افندی‌یه توجیه ایلدی . بری آردنجه بوشاندی . سلاح سسلری آراسنده :

— الله . . . اشهد ان لااله . . . یاارحم الراحمین . . . .

زمزمهٔ لاهوتیه‌سی عرش اعلایه یوکسلدی . ارتق هاشم

افندی‌ده قافلهٔ شهدایه التحاق ایتمش، روان پاکی‌ده یدی سنه‌اول یمنده شهید اولان اوغلی محیی‌الدینه قاووشمشدی .

بو ایکی مظلوم حقنده‌کی ترتیبات بو صورتله ختامه ایردیرلدن صوکره صیره قوجه احمده کلمشدی . اونکده بوقدر رجا واسترحامی بر فائده‌یی منتج اولمدی . اوده کندی‌ اوینک قپو-سنده ظالم بر قورشونله دوشیرلدی . اوده زبنه قاووشدی .

بو درت شهید بر بری آردنجه رحمت حقه قاووشدقدن صکره جاناوارلر تطمین نفس ایده‌بیلمشلردی . کلبلر کبی شهید قانی ایچه‌رك ذوق ملعونانه‌لرینی اتمام ایتمش اولمغله مستریح ایدیلر . بر بر اورته‌دن غائب اولدیلر .

اوده‌کی مغدورین حالا بکلیورلردی . ساعتلر کچدی ، اورتالق آغاردی . عودت ایدن اولمدی . اساساً اونلر کیدرکن بر دها دونوب کله‌بیله‌جکلرینه پك آز امید واردی . او امیدده سوندی . زواللی قادینلرك ، بدبخت چوجقلرك اینی کوکلری طوتدی ! ارتق ابدیاً غائب ایتدکلری بابالرینك آجیسیله‌باشلرینی طاشلره ووره‌رق اغلاشیورلردی ! . . .

شهدا اوکیجه دفن ایدلمدی . مغفور نعشلری ، باحه قدر سوقاق اورته‌سنده‌قالدی . صباح اولدی . کونش ، دیمتوقه افقنی احاطه ایدن ماتمی سسلر آراسنده‌ن یوکسه‌لیوردی . افقك شرق جهتی اویله بر رنك آل باغلامشدی‌که بیکلرجه اسلافه التحاق

ایدن بو دوّت شهیدك عاقبت الیمنه کونش بیله قان آغلایور ظن ایدیلیردی .

بو بیچاره‌لرك سرکذشت فجیعی قولاقدن قولاغه بتون دیمتوقه‌یه یاییلدی. ذاتاً مدهوش اولان اهالی‌یی بر قاتدها قورقو استیلا ایتدی . هرکس اوندن طیشاری چیقمغه جسارت ایده‌میوردی . هرکس محصوردی ، هرکس مال وجان قورقوسندن محذور ایدی ! . .

کونش یوکسلدی ، مظلوم شهیدلرك نعشلری آلان میدانده طوریوردی ، بلغار حکومتی وقعه‌دن خبردار اوله‌بیلدی . دیمتوقه اهالی حمیتمندانندن حسن وشوقی افندیلره برژاندارمه کوندروب مرحوملرك مراسم تجهیز و تکفینده بولنلری مأمور ایتدی . شونده ذکرایتمه‌دن کچمیه‌لم که بلغار حکومتی ، مرحوملرك فاجعهٔ موت ایله صاراران صولغون یوزلرینی صوڭ دفعه اولمق اوزره برکره دها کوره بیلملری مساعده‌سنی عائلهٔ المدیده‌لرینه بخش ایتمك لطفی خصوصنده بولندی ! ! . .

نعلیمه . قورقودن کله‌بیلن بر قاچ حمیتکار ایله عائلهٔ غدرِ دیده‌سنك قانلی کوز یاشلری آرهسنده بو دوّت زوالی خوابگاه ابدیلرینه یرلشدیرلدی !

شمدی ، سالم افندینك ایشی ، قوجه احمد اغانك دوّت وهنوز متأهل اولوب لذت حیاتدن بی نصیبمز قالان زوالی محمدك ایکی

وقرق بر سنه دولت و ملیتنه كمال ناموس وصداقتله خدمت
ایدەرك تقاعدی اجرا ایدلمش وبقیهٔ عمرینی ملتك سلامتنه دعا
رله كذار ایتمكده بولنمشكن احراز مرتبهٔ شهادت ایدن هاشم
ئندینك محرر عاجز اوغلیله برابر درت نفوسدن عبارت اولان
عائلهٔ فلا كتدیدەسی تا روز قیامت اینین ماتمله دمكذار اوله
جقلردر ! . . .

انجق عائله رؤساسنك (شهید) مرتبهٔ مقدس ومبجلنه ارتقا
یلمش اولملری بقیهٔ خاندانلری ایچون بلكه موجب تسلیت
وله بیلیر .

محرر حقیرده الحق دشمنك قلب غمناكمه اچدیغی یاره ایله
حاصل اولان اضطراب درونمی بر (شهیدزاده) اولمقله تعدیل
یده بیله جكم ! . .

روم ایلیده جریان ایدن سلسلهٔ وقایع خون آلوددن بری
واوب انظار دقت وانتباهه عرض ایلدیكم شو قانلی فجیعه
قارئین محترمه‌نك نه‌درجه‌لرده نفرت ولعنتی جالب ایلسه روادر .
كیم بیلیر دها نه فجیع ، نه هول انكیز وقایع اولمش ؛ نه
یورك‌طیانمز قتالره اجرا ایدلمشدركه سمع اطلاعه ایریشه‌مه‌مشدر .
یالكز وثائق جمع ایدیله بیلن جنایاتك یكونی عقللره وله

ایدن بودرت شهیدك عاقبت الیمنه کونش بیله قان آغلایور ظن ایدیلیردی .

بو بیچاره لرك سرکذشت فجیعی قولاقدن قولاغه بتون دیمتوقه یه یاییلدی. ذاتاً مدهوش اولان اهالی‌ئی برقاندها قورقو استیلا ایتدی . هرکس اوندن طیشاری چیقمغه جسارت ایده‌میوردی . هرکس محصور ، هرکس مال وجان قورقوسندن بیحضور ایدی ! . .

کونش یوکسلدی ، مظلوم شهیدلرك نعشلری آلان میدانده طوریوردی ، بلغار حکومتی وقعه‌دن خبردار اوله‌بیلدی ، دیمتوقه اهالی جمیتمندانندن حسن وشوقی افندیلره برژاندارمه کوندروب مرحوملرك مراسم تجهیز و تکفیننه اونلری مأمور ایتدی . شونیده ذکر ایتمه‌دن کچمیه‌لم که بلغار حکومتی ، مرحوملرك فاجعهٔ موت ایله صاراران صولغون یوزلرینی صوك دفعه اولق اوزره برکره دها کوره بیلملری مساعده‌سنی عائلهٔ الم‌دیده‌لرینه بخش ایتمك لطفی مخصوصنده بولندی ! ! . .

نهایه ، قورقودن کله‌بیان بر قاچ حمیتکار ایله عائلهٔ غدردیده‌سنك قانلی کوز یاشلری اراسنده بو درت زواللی خوابگاه ابدیلرینه یرلشدیرلدی !

شمدی ، سالم افندینك ایش ، قوجه احمداغانك درت وهنوز متأهل اولوب لذت حیاتدن بك نصیبسز قالان زواللی محمدك ایکی

وقرق بر سنه دولت و ملیتنه کمال ناموس وصداقتله خدمت ایدەرك تقاعدی اجرا ایدلمش وبقیهٔ عمرینی ملتك سلامتنه دعا. لرله کذار ایتمکده بولنمشکن احراز مرتبهٔ شهادت ایدن هاشم افندینك محرر عاجز اوغلیله برابر درت نفوسدن عبارت اولان عائلهٔ فلاکتدیدەسی تا بروز قیامت انین ماتمله دمکذار اوله. جقلردر ! . . .

انجق عائله رؤساسنك (شهید) مرتبهٔ مقدس ومبجلنه ارتقا ایتمش اولملری بقیهٔ خاندانلری ایچون بالکه موجب تسلیت اوله بیلیر .

محرر حقیرده الچق دشمنك قلب غمناکمه اجدیغی یاره ایله حاصل اولان اضطراب درونمی بر (شهیدزاده) اولمقله تعدیل ایده بیله جکم ! . .

روم ایلینده جریان ایدن سلسلهٔ وقایع خون آلوددن بری اولوب انظار دقت وانتباهه عرض ایلدیکم شو قانلی فجیعه قارئین محترمەنك نه درجەلرده نفرت ولعنتی جالب ایلمسه روادر . کیم بیلیر دها نه فجیع ، نه هول انکیز وقایع اولمش ؛ نه یورك طیانماز فتلره اجرا ایدلمشدرکه سمع اطلاعه ایرشەمەمشدر. یالکز وثائق جمع ایدیله بیلن جنایاتك یکونی عقلره وله

ویره‌جك بر راده‌ده ایکن قیی‌ده بوجاقده اجرا ایدیله‌رك کوش اطلاع بشره واصل اوله‌میان جنایات منفوره‌ده بویکونه‌قاتیله‌جق اولورسه انسان قانی دوکمکله تطمین ذوق ایدن بلغارلر قومنك درجۀ وحشت وخباثتی حقنده بر فکر ایدینلیه بیلیر .

افریقانك قیزغین چوللرنده یشایه‌رق بربرلرینی یکله مألوف اولان قبائل وحشیه اراسنده بیله خونخوارلغك بو درجه‌سی تصور ایدیله‌مز . نقدر حال ابتدائی‌ده اولورسه اولسون اونلر اراسنده بیله برفکر انسانیت موجود وپایداردر . کندیلرینه مضرتی دوقونمیان بر یباجی‌یه عادات وتربیۀ فکریه‌لرینك مساعده‌سی قدر اکرام ومهمانپرورلك کوستره بیلدکلری یا سوق طالع ویا ارزوی سیاحتله آرالرینه کیرن اوروپالیلرك افاداتیله اکلاشیلیور . بو وحشیلر ، آز بر همتله شایان حیرت درجه‌ده اثار تمدن کوستردکلری حالده عصرلردنبری اوروپانك جنوب شرقنده یرلشمش وبش عصردنبری‌ده رأفت ومرحمتیله مشهور برقومك زیر جناح حاکمیت وعاطفتنده یشامش اولان بلغارلرك بوصولك کونلرده اظهارایتدکلری وحشت ودنائتدن بتون عالم بشریت اوتانمه سزادر .

تاریخ عالمده نه ظلمکار قوملرك یاشادیغی، نیجه ناحق قانلرك دوکولدیکی ظاهر و آشکار ایسه‌ده بونلرك یاشادقلری عصر وبولندقلری محیط نظر دقته آلننجه یکرمنجی عصر مدنیتك

وزاد غیرمشروعی اولان بلغار حکومتنك بوغدر وجدانسوزی
الم بشریت ایچون الی الابد بر یوز قارەسی قالەجقدر .

فی الحقیقە بتون اقوام آراسندە اختلاف ظهور ایدر ،
پلوماتلرك مساعیسی نتیجەسز قالیر ، قلمك حل ایدەمدیکی
عوی سیفك قضای حاکمیتنە تودیع ایدیلیر . وهیچ شبهە
وقدرکە بوایکی محاربك بری غالب دیکری مغلوب اولور .

فقط هیچ بر قوم یوقدرکە نشوۀ غالبیتی استیلا ایتدیکی
المکك غیر محارب، معصوم. بی گناه اهالیسنك خون ناحقی ایلە
یدە چالشسون ! هیچ بر محارب اردو کورلمامشدرکە تسخیر
تدیکی بلاد وقصبات اهالیسنی اولرندن چیقارەرق سوقاقلردە
وغراسون، بر عائلە خلقتنی یولك اورتەسندە بربری اوزرینە
یردرق قویون بوغازکبی بوغازلاسون ، کوزلرینی اویسون ،
ونلرینی، قولاقلرینی کسسون !

هیچ بر غالب اردو ایشیدلمامشکە فتح ایتدیکی ممالك اهالیسنی
الرلە، غارتلرلە پریشان ایتدکدنصکرە قزلرینی ، قادینلرینی ؛
نجلرینی، اختیارلرینی یا جبرایلە دیننده دوندرسون ویاعندندە
ك مقدس طایفەلری معابد مبارکەیە طیقەرق هپسنی دیری
یری یاقسون !

ایشتە بونلری بلغارلر یاپدی . . . بوصایوب دوکدیکمز
قونات هپ اوقوم لعینك سلسلۀ اجراآتیدر . والحاصل

تاریخ عالم بودرجه شنیع، بومرتبه فجیع وقوعات هنوز قید وضبط ایتمه‌مشدر!

یا عزیز اغا؟ یا بو ملعون؟.. بدبخت عثمانلی قومنك آغوش مرحمتنده بو قدر زهرناك برانکیرك بیلاننك صاقلانه‌بیله‌جکنی کیم عقلنه کتیرردی؟.. کیم خاطرندن کچیره بیلیردیکه عزیز اغا نامنده بر مسلمان چیقسونده دکل یالکز ترك قومنك، حتی مقام معلای خلافتی صارصمقله بتون عالم اسلامك فلاکت انقراضنی حاضرلامق ایستیان بلغارلرك حسابنه چالیشه‌رق کندی دینداشلرینك اولومنی کندی الیله حاضرلاسون؟.

کیم دوشونه‌بیلیردیکه عالم اسلام آراسنه بوقدر زهرلی بر عقرب، بوقدر مفترس بر جانوار قاریشسون. فقط، افسوس که، بو بر حقیقتدر!...

ایشته، ای محترم قارء!... بابالرمزی کسدیلر، دده‌لریمزی اولدیردیلر، انالریمزی دیری دیری مزاره کومدیلر همشیره‌لریمزك کالای عصمتنی چاك چاك ایده‌رك بو عالم فانیدن اوچ کونلك نصیبهٔ عمرلرینی زهر آلود ایلدیلر.

کنیج، اختیار نصلسه سیوف اعدادن بوینی قورتاره‌بیلنلرك قسملرینه بویا ایله رسم ایدیلن شکل صلیب بونلر ایچون بر وثیقهٔ سلامت اولدی!.

معالیٔ تاریخیه‌مزك نیجه قیمتلی وجودلرینی حریم احترامنده

ـاقلایان مغایر اسلامیه چکنندی ، اوزرلرینه بلنار قطراتنك
ندخانه چادیرلری قورولدی !
اضیمزك داستان مفاخرینی اوقویان نیجه مزار طاشلری قیرلدی ،
نیلرنده صاقلادقلری ذوات تاریخـه‌نك بقایای عظامی کبی
طوپراغه قاریشدی ! .
معابد ییقلدی ، مساجد کوله منقلب اولدی ! مشهد خدا
وندکارده شراب ایچدیلر ، خورا تپدیلر ! . . .
بابالریمز ، دده‌لریمز قانلی کفنلری ، خون آلود صقاللریله
چکلدکلری عرش اعلای رحمتدن بویونلری بوکوك بزه توجیه
نظار ایتمشلر :
— انتقام ! . . .
دیورلر . قارنلری خنجر ملعنت ایله دشلمش ، هنوز بو
یناننك هوای مفسدتنی تنفس ایتمه‌دن ایکی بچلمش جنین بدبختی
غرینه باصمش اولدقلری حالده مزاره آتیـلان آنالرمز یاری
جانلی طیقلدقلری حفرهٔ عدمدن قانلی صاچلری بوغازینه طولا-
نـیق ، قالقمش ، انظار حزین واسـترحامکاری بزه معطوف
ایقیرییور :
— انتقام ! . . .
عندنده جهانده بیوك اولان ثروت بکارتنی ملعون بر بلغار
ضابطنك جبار قوللری آراسنه براقدقدنصکره خدمت نصرانیته

وقف ایدیلن همشیره‌لریمز آیین زمانلری کلیسالرمو ملرینی یاقاردن ملول کوزلرینی اطرافنه کزدیره‌رك بر آشنای روح و وجدان آرایور. ارادیغنی بوله‌مامقدن متولد بر انکسار درونیله کوزلرینی سمایه قالدیره‌رق اغزیله اظهار ایده‌مدیکی فریاد درونی‌سنی اوکه کوزلریله عرشه ایصال ایدییور:

— یاربی انتقام! ...

دییور.

ایچرلرنده دیری انسانلر یاقیلان جامعلر اغلامقدن چورومش کوزلری آکدیران قرارمش پنجره‌لری. سربنکون مناره‌لریله بر صمت وسکون قارشیمزه دیکلمش. لسان حال ایله بزه احساس ایدییور:

— انتقام! ...

بیك ضربهٔ قهار ایله وجود مبارکی دلیك دشیك ایدیلن مادر وطن فراش اضطرابنده ایکله‌یور:

— انتقام! ...

صرف نقدینهٔ جان ایله روم ایلی‌یی فتح ایدن شانلی اجدادمز، خون مبارکلرینی ایثار ایلدکلری میدان شهادت و شهامتلرینك پامال خیول اعدا اولمسندن متولد بر انفعال ایله عرش اعلای ابدیتدن سرزنشکار نظرلرینی بزه توجیه ایتمشلر:

— انتقاممزی آله‌میه‌جقمیسکز؟ دییورلر.

*
* *

آلتیوز بو قدر سنه‌دنبری دنیانك اوچ بیوك قطعه‌سنده کمال

طوتله حكمران اولدقدنصكره عاقبت روم ایلندن ده چیقارلدق.
م‌ده دونکی چوبانلریمز ، دونکی اوشاقلریمز چیقاردیلر . بیلـ
كمز ساحهٔ حقارتك آجیسنی قیامته قدر قلبمزدن چیقارمامقلـمز
زمدر !

لمحة‌البصر دینه‌جك قدر بر زمان قصیر ظرفنده محو و افنا
یدیلن قادین ارکك چولوق‌چوجق بشیوز بیك مسلمانك، یارم
لیون دین و وطن قرده‌شمزك قاننی آرامق، انتقامنی آلمق بزه
رض اولدی .

اسباب انحطاط و فلاکتمزك عاملری دونکی ، بو کونکی
قوعات اولمیوب اوچیوزسنه‌دنبری بربرینی تعقیب ایدن سلسلهٔ
قوعاتك بو صوك حادثاتی حاضرلادیغنی اهل وقوف تشریح
ایضاح ایتدیلر .

بناءً علیه هیئت ملیه‌مزی تشکیل ایدن هرفرد کندی حصه‌سنه
وشنی یاپمقله آتی موجودیتمزی تأمین ایده‌بیلیرز .

روم ایلیده ظهوره کلن فجایع کونا کوندن برینی انظار
نتباهه وضع ایتدم. ملتك قلب المنا کنده اویانان آتش انتقامی شو
ریشان سوزلرمله بربارچه‌دها تزیید ایده‌بیلیرسه‌م کندیمی بختیار
عد ایدرم !

صوك

خلق کتابلری
عدد ۲

نیچین مغلوب اولدق ؟

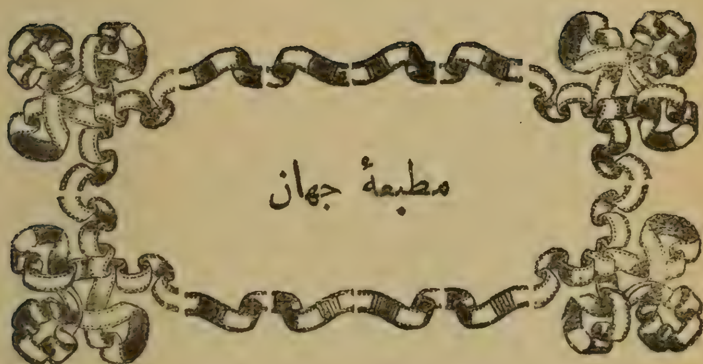
۵۰۰۰۰ مسلمان قاننه :

اوکرندیکمز آجی حقیقتلر

محرری : م . ا

سلطان فاتح وقانونی سلطان سلیمانڭ سیاسی خطالری ، اهل صلیبڭ آرسلان یورکلی ریشارلری چوق ، فقط بزم صلاح الدینمز یوق ، آوروپا دولتلرندن اومدیغمز امدادلر ، مشهور پرنس بیسمارقڭ سوزلری ، دینسزلك محض فلاکتدر ، مستقل آرناوودلق مقصدیله آوروپا نه یاپیور ؟ تنظیمات خیریه نیچین بزی قورتارمدی؟ عبدالعزیز دوری ، عبدالحمیدڭ سیاستی ، حجاز دمیریولی ، عقبه ، انکلیزلر ، مشروطیتده مستبدلر ، دوکیلن قانلر ، عجبا بصر بصیرتمز آچیلدیمی ؟

طابعی : چفتجی کتبخانه‌سی
باب عالی قارشیسنده ، نومرو ۴۹
استانبول

مطبعهٔ جهان

۵۰۰,۰۰۰ مسلمان قانندن اوکرندیکمز آجی حقیقتلر :

نیچین مغلوب اولدق؟

بوکونکی سقوط وهزیمتمزك اسبابنی تدقیق ایتمك ایستهینلر حقایق تاریخیهیه تماس ایتدکجه اسکی زمانلره عائد پك چوق خطایای سیاسیهیه قارشوسنده بولنهجقلردر.

تاریخلر بزده (فاتح) نام جلیله اعلای شان ایلهدیکمز سلطان محمد ثانینك شانلی اردولرینه مقاومت ایدهمهین بزانسك مهیب استحکاماتی عثمانلی دلاورلرینك زیر پای شجیعانهسنده تزلزل ایتدیکی، سمازهبوکسهلن استانبول برجلرینك دوار فورتنهلری، قاصیرغهلری آکدیران عثمانلی صدمهسی، عثمانلی مهاجماتی قارشوسنده بیتابانه و تیترهیه تیترهیه زیر وزبر اولهرق آیاقلر آلتنه سریلدیکی کون، او پك شرفلی دقیقهلرده، و احتمال نشوهٔ غالبیتك بخش ایلهدیکی احوال فوق العاده صیرهلرنده الك بویوك برخطای سیاسی ارتکاب ایدلمشیدی که اوده شرق امپراطورلغنه خاتمه چکن محمد ثانینك شرق کلیساسنه بلا تأمل بخش ایتمش اولدیغی امتیاز مخصوصهدر.

بوکونکی چکدیکلریمزك، بوکون حس ایتمکده اولدیغمز الك

مدهش، اك آجی وقانلی فلاکتلرك مصدری، منبعی عسکرلکجه بوتون جهانه بر قدرت خارق العاده کوسترەن اجدادیمزك سیاسهٔ اجرا ایتدکلری خطالردن منبعث اولدیغنده هیچ شبهه ایدیله‌مز. عصرلرجه، اول اجدادك کمال مظفریتدن چکدیکی صهبای نشوه‌نك خمارینی بوکون بز چکیيورز؛ بیهوده احسانلرینك صرتمزه یوکلتدیکی دیون ثقلتبخشاسنی بر طاشیمقده، بر اودەمکده بولنیورز.

بز عثمانلیلر عالم عسکری ومیدان مظفریتده اجرا ایتمش اولدیغمز تبدلات وپارلاق مانورالری هیچ بر وقتده سیاسیات زمیننده اجرا ایده‌مه‌مشز. اك بویوك رجالمزك ارتکاب ایتدیکی سیاسی خطالر یازیلسه شرف وشان ایله مشعشع تاریخ عسکریمز قدر مجلدات میدانه کله‌جکنده قطعیاً تردد ایتمیورم.

قدرت وقوتمزك یتیشدیکی، کمالات عسکریه‌مزك دوام ایتدیکی مدتجه وورمش، قیرمش، یاقمش؛ قطعه‌لر فتح ایتمش، جهانلر استیلا ایله‌میشز. فقط هیچ بر وقتده واقفانه بر سیاست تعقیب ایده‌مه‌مش، عاقبتی دوشونه‌میشز. طوپلریمزك ییقدیغی قلعه‌لرده بر مسافره یوللرینی قلنجلریمزله آچدیغمز شهرلرده، قطعه‌لرده برر بکجی کبی اوطورمقدن ویاخود سریع بر صاغناق کبی ووروب، قیروب قبضهٔ تصرفمزه کچیردیکمز او واسع مملکتلرك اسکی سکاننه پك لزومسز بر مرحمتله عادتلرینی، لسانلرینی بخشی

ایتمشز ، آنلرك موجودیت وملیتلرینی بلع ایله قوی برعثمانیلق تأسیسندن پك بیگانه قالمشز .

قدرت عسکریه‌مز قدر قوهٔ تمثیلیه‌مزك اولهماسی صرف بالریعزك ارتکاب ایتدیکی پك فاحش خطالرك سیئات دهشت انگیزیدرکه ؛ بو کون بزی قیریور ، پارالیور ، یاقیور ، محو ایدیور .

عسکرلکمزك شوکتی پایدار اولدقجه رفاه وسعادت ایچنده یشامش ، هیچ برشیئه اهمیت ویرمه‌مش وبعضاً سیاسیات عالمه لزوملی لزومسز مداخله‌لر ایدرك یشامیشز .

قانونی سلیمانك فرانسه قراللرینی حمایهٔ فخیمانه‌سنده طوتدیغی ، بوتون دنیایه حاکم تخت سلطنت جهانگیرانه‌سنده اوطوردیغی کونلر — محضا بویوك کورنمك لطف وعاطفت اجرا ایتمش اولمق ایچین — اختیار ایدیلن سیاسی خطالرك بو دقیقه‌لرده نه مدهش کرداب فلاکت ایچنده بوواراندقلفمزه سبب اولدیغی هرکوزی اولان کوره بیلیر ، هر عقلی اولان دوشونوب بولور .

قاپیتیلا یوندیلان وهرماده‌سی حاکمیتمزه برضربهٔ قهار ایندیرن بلیهٔ مدهشه‌نك بو مملکتی ، بودولتی نه‌صل دیرکلره ایندیردیکنی بیلمه‌ین البته‌که یوقدر .

ماده بماده همان هرکسك بیلدیکی بو احسان پادشاهی‌یه (١) مقابل دولتمزك فرانسزلردن متقابل نه‌کبی منافع تأمین ایتدیکنی

بیلن ایسه هیچ بر کیمسه بولنه‌ماز .

ماوضع‌لهنه صرف اولنمیان هرشیئك اسراف اولدیغی بر قضیهٔ مثبتـه ودینیه وبو اسرافك حاکمیت ملیـه‌یه ، خزینـهٔ دولته متمادی برضرر بولندیغی میدانده ایکن کچن بونجه‌سنین واعصـار ظرفنده اشـبو ضررك نه‌یکونلره بالغ اوله‌جغی پیش امعان وتفکره آلنیرسه اسکی پادشاهلرینك الك فناسـنده یدی اولیا قوتی (ا) اولدیغنه ایمان ایدن عوامك بو اعتقـادنده نه درجه‌لره قدر یا کیلدیغی و او اسکی ذیشان حکمدارلرك بوکونکی أولاد واخفادلرینه نه بویوك فنـالقلر ایتدیکی وتدبیرسزلکلری یوزندن بزه پك نقصـان بر حق حکـومت واداره‌ٔ سـلطنت براقدقلری پك چابوق تظاهر ایدر برحقیقتدر.

دور استیلامزده بیله سیاسیات زمان ایچین هیچ بر قدرت، عاقبت اندیشانه هیچ بر درایت کوستره‌مدیکمز تاریخاً بو وجهله پك بارز برشکلده تجلی ایدنجه اعصار سـالفه‌ده یالکز شوکت عسـکریه‌مزله کورمش اولدیغمز حسـابلرك میزاننده بوکون ظهور ایدن شـو یاکلشلغی تا او وقتـلردن بو آنه قدر کچن زمانلر وقوعاتنـکده فائضی أوده‌مکه بزی محکـوم براقیور . چونکه ضعیفز ؛ وبونك ایچین ألی سلاح طوتان طوتمیان بالجمله خلقمز، چوجقلریمزه قدر جملةً ئولدیریلیورز.

بو ضعفیت صراحةً میدانده، وبزم شو حالده بولنمقلغمز؛

زواللی بر متورم کبی هر کون بر پارچه دها صولوب ضعیفلایه‌رق محکوم ممات بر حالده یشامقلغمز بلا استثنا بوتون آوروپانك پك خوشنه کیتمکده وقانلی، منتقم کوزلری خسته‌لغمزك بدهش اعراضنی آجی تبسملرله تعقیب ایتمکده‌در .

بزلر آوروپانی پك یاکلش طانیدیغمزه هیچ شبهه‌مز اولماسون . بو زمانلر آرض مقدسی اهل اسلام الندن سلاح قوتیله قورتارمق، ضبط ایتمك ایچین آوروپانك غربندن و اعماقندن بوشانوب آسیاده‌کی بلاد ومعمورهٔ اسلام اوزرینه حشرات مضره کبی یاییلان فرنکلرك ، (پیه‌رلرهیت) لرك ، (غوتیه) لرك اولاد واخفادینی بز مسلمانلر پك غافلانه مدنی بولور وکندیلرینی عادتا جالی بر آبده حق وعدل ظن ایدرز . هیهات !

بو حسن ظنمز نه‌قدر بیهوده‌در . واقعا کچمشده‌کی بو اهل صلیب طوفانیسد وبند ایده‌بیلمش متین یوره‌کلی انسانلریمز وارمشده فرنکلر بالمجبوریه باش اکمشلر .. بو کون بلاشبهه ینه عین حس ایله یشایان غربلیلرك حقمزده‌کی تصمیمات زهر آلودی او زمانکی پدرلرینك حسیات وتصمیماتندن زره‌قدر فرقسزدر . ناچاره‌که اسلام آره‌سنده شمدیکی خروشان سیلی دوردوراجق قهرمانلر بولنمیور . نه‌وت ! فرنکلرك شمدیده برچوق (آرسلان یوره‌کلی ریشار) لری وار؛ افسوس‌که : بزم بر قهرمانمز، بر (صلاح الدینمز) یوقدر . ینه تقدیر ایده بیلسه‌ك‌که آوروپانك

بزه ایشار ایتدیکی تبسملر بیله یا جیبمزده قالان بش اون غروشی یانکسیجی چاقیلر کبی چکه‌رك بزی آچلقدن ئولمکه محکوم ایتمك ، یاخود کمال نزاکتله یاغزه صوقیله‌رق ایلك فرصتده بوغازیمزه صاریلان ، قانلی سلاحنی سینه‌مزه دایایان حیدودلر کبی بزی صویمقدن وصویدقدن صوکره‌ده بلا تردد مرحمتسزجه ئولدیرمکدن باشقه برشی ایچین دکلدر . بز شرقلیلر همان هپمز بك صافز ، خانه‌مزك ایچنده دوچار اولدیغمز مشکلات ایچین خارجدن یابانجیلردن مدد اومارز ، اومدق وحالا اومویورز .

هپمزك کندیسنه کوره نظریات سیاسیه‌سی وار . برقسمز انکلتره‌نك بزی مطلقا حمایه ایده‌جکنه ایمان ایتمشدرکه بوالك بیوك غفلتمزدر ؛ بزی هرکون ضعیف دوشورر ومزاره کوتورر بر علتدر . دیکر برقسممز بالقانلرده محاربه پاطلارسه وبز بولغارلرله چارپیشیرسه‌ق مطلقا رومانیانك بزه یاردیم وبولغارستانه اعلان حرب ایده‌جکنه قناعت کتیرمشدر . فقط بالقانلیلرك سلاحی بوکون اولاد وطنك سینه‌لرینی دلر ، قورشونلری یوره‌کلرینی پارچه‌لرکن نه انکلتره بزی حمایه ایتدی ، نه‌ده رومانیا بولغارستانه اعلان حرب ایده بیلدی . آجی حقیقتلرله آکلادق‌که بازوسنه کووه‌نمه‌ین ، یوصی وغفلت ایچنده بکی ضربه‌دن امین اولمیان خارجدن بکله‌دیکی امداد ایله خصمنی تپه‌له‌یه‌مز . آوروپاده احکام دینیه‌نك احمیتی قالمدیغنی ، پاپا سلطنتك محو ومنعدم اولدیغنی ادعا ایدنلرك غفلتنه هم آجیرهم

كولرم، و بوتون آوروپا قطعه‌سنده بزدن باشقه بر دینه سالك هیچ بر ملت و حکومت كوره‌مدیکم جهتله باشمزه ایندیریلن تکمه‌لرك سببنی باڭلایه‌جه دیمزك آیریلغنده آرار و بوکا حکم ایدرم . نیچین باڭچیقایه ، قیمنکه و دها کیچوك اولان اسوییچره‌یه تعرض ایدیلیور ؟ بزم حاکمتمزده معاهدات ایله مصدق دکلمی ؟ دین آیریلغی بزه ایدیلان تعرضلری مشروع کوستریور ، حاکمیتمز ایچین عقد اولنان معاهده‌لرك سوزلرله‌ییر تلقسنده بر بأس کورلمیور . آوروپاده و بزدن زیاده خرستیانلرده دینك حاکم اولدیغنی مثال ایله کوستررو بوتون جهانك اك بویوك داهی سیاسیسی عد ایدیلان مشهور بسمارقك شو سوزلرینی بو خصوصه برشاهد اوله‌رق اقامه ایده‌بیلیرم

بسمارق دییورکه :

« جناب حقه ، آخرته اعتقاد ایتمکسزین اصل یشانه بیله‌جکنی »
« بر درلو آکلایه‌میورم . اکر دیندار برخرستیان اولمسه‌ایدم »
« بردقیقه بیله مأموریتم باشنده قالمغه راضی اولماز ایدم . جناب »
« حقه اطاعت ، معبودمه ربط قلب ایتمسه‌م هیچ شبهه‌یوق بو »
« دنیای فانینك آلایش عظمتماسیله اوغراشماز ایدم . حالم »
« وقتم یرنده‌در . اولدقجه ممتاز برموقع اشغال ایدییورم ، اکر »
« جناب حقه قارشی بروظیفه ایله مکلف اولدیغمی حس ایتمسه‌م »
« نه‌دن کندیمی صقندی‌یه دوچار ایده‌یم‌ده متصل چالیشه‌یم ، »

« نه‌دن انواع اندیشه‌یه ، مراقه ، بهتانه هدف اوله‌یم ؟ »
« آلمان قومنك عظمت وسعادتنه اراده ازلیه‌سی صادر اولان »
« جناب واجب الوجودك مشیتنی تصدیق ایتمه‌م مسلك سیاسیانه »
« اصلا داخل اولماز ویا هیچ اولمازسه‌ همان شمدی بو مسلکدن »
« فراغت ایدردم الهام ومشیت آلهیه اولمسه‌ وظیفه‌ ایله متحلی »
« اوله بیلیرمیدم ؟ رتبه و نشانلربنم ایچون بر ذوق تشکیل ایده‌من »
« آخرته قطعیاً معتقدم . اشته بونکچوندرکه قرال طرفداری‌یم . »
« اون سنه‌ دنبری تصویره گلمز اعتراضاته مقاومت ایدیشم محضا »
« غیر قابل اندارس اولان اعتقاد صمیمیمك ثمره‌سیدر . بندن »
« اعتقادمی نزع ایدیکز . اووقت مملکتسز قالیرم . خرستیان »
« اولمسه‌م ، تأسیس ایلدیکم بنا اساس معجز نمای دین »
« اوزرینه مبنی اولمسه‌ بو کون کوردیککز باش وکیل »
« اصلا میدانه گلمز ایدی . بکا بو اعتقادات ایله تزیین ذات ایتمش »
« برخانمه بولیکز درحال ایشدن ال چکرم ، او وقت بوباکرا، »
« مسئولیتدن قورتیلدیغمدن طولایی نه‌قدر مسعود اولوردم . »
« قیر عالمنه پرستش ایدرم . طاغلره اورمانلره بدایع طبیعته »
« بی غشی ایدر . بنی جنابحقدن آییریکز . همان یارین بیلی‌بی »
« پیرتی‌بی طوپلایوب (وارزن) ده اجرای زراعت ایتمك »
« اوزره بورادن انفکاك ایدرم . » [*]

[*] بیسمارقك حیات خصوصیه وسیاسیه‌سی : بابان زاده اسماعیل حقی بك افندینك .

أیشته فعالیت سیاسیه‌سی بوتون جهانه حیرتبخش ایدن مشهور بسمارقك ـ وزلری بزجه دستور اتخاذ ایدلمسی لازمکلیرکن مع التأسف اك زیاده «قسم منورمز» فرض ایتدیکمز کنجلریمز طرفندن اهمال ایدیلیر .

بسمارقك شو سوزلرینه باقوبده اولیالق طاسلادیغنه حکم ایتمملك وقوردیغی بنای محتشمی کوروبده کندیسنی اعزۀ انصارادن عد ایلیه‌مك الدن کلیور. حالبوکه بز عجبا دیمزدن ـ هم اویله بر دینکه علمی ایشیکدن قبره قدر تحصیلی واجب عد؛ فنیه، صنایعه فضائل انسانیه‌نك الته‌عالی مراتبنه یوکسلمکی امر ایدرـ نه‌قدرالق کوردکه احکامنی اجرا ایتمه‌مکلکمزدن صرفنظر برچوق تزییفاته‌ده جرأت ایدر، صوکره‌ده بونی بر موفقیت ظن ایدرز. بسمارق وفات ایده‌لی برقاچ عصر کچمه‌مشدر. بناء علیه بزم دائما اهمال ایتدیکمز دین آوروپالیلرك پك آزی طرفندن نسیانه آتیلیر؛ هله سیاسیات عالمده وبالخصوص شرق مسائلنده اك باشده اخذ موقع ایدر .

وقایع حاضره صره‌سنده هرکون آرناوودلقدن بحثلر آچان، مختار ویامستقل بر آرناوودلق تشکل ایده‌جکنی هرکون یازان غزته‌لری باشدن آشاغی‌یه کوزدن کچیریکز. آوستریانك، ایتالیانك آرناوودلق حقنده‌کی مدعیاتنی، مدافعاتنی تدقیق ایدیکز وتدقیقاتکزده بر خریطه‌یی کوزلریکز اوکندن

آییرمایه‌جغز . یکی آرناوودلق حدودی سزه‌دن حقنده غایت صریح قناعت بخش حکملر ویره‌جکدر . اشقودره و آرناوودلق ساحلنده یشایان انسانلرك اکثریتله طایفه‌لری دین خرستیانلق وبالخاصه قاتولیك مذهبیدر . میردیتلرك ، مالیسورلرك مسلمانلری ده بونلرله برابر اکثریتی قاتولیکدر . آرناوودلغك جنوب جهتلرنده ایسه اورتودوقسلق غالبدر . بناءً علیه آوستریا ، ایتالیا مستقل آرناوودلق فریادیله اورته‌لغی قاریشدیریورلرسه بو منفعتلرینه توافق ایدن دین سببیله‌در .

کیم ادعا ایده‌بیلیرکه اسکوب ، مناستر ، کوپریلی ، قالقاندلن پرشتنه ، مترووچه ، ایپك ، یاقوه ، پریزرین کبی آرناوودلغك روحی دیمك اولان محللرده یشایانلر آرناوود دکلدر؟ بالخاصه آرناوودلغك روحی بورالری ایکن آوستریالیلر اولسون ، ایتالیانلر اولسون شوصاییدیغمز ودها یازمادیغمز محلله آرناوود مملکتلری مستولیلرك الحاقنه سس چیقارمیورلر . چونکه اوحوالیده یشایان انسانلرك دینی باشقه‌در ، چونکه بورالرده یشایان انسانلرك دینی همان کاملاً دینه‌جك بردرجه‌ده اسلامدر .

امیم که دین دها پك چوق زمان انسانلر اوزرنده اولانجه شدت وقوتیله اجرای احکام ایده‌جك وانسانلر آنجاق دین سایه‌سنده تشکل ایلیه‌جکدر . یوزدیره عصرلردنبری دینلری حاکم اولمسه یدی شمدی موجود اوله‌مازلر واستانبولك تاریخ ضبطندن

بو آنه قدر کچن عصرلر ظرفنده اکر دین اولمه‌مش ، فقط کلیساسی خرستیانلغك قواعد مخصوصه‌سنجه اجرای احکام ایله‌مه‌مش بولنسه‌یدی هیچ شبهه‌سز بوکونکی (لواتن) لر موجودیتلرینی محافظه ایده‌مزلردی . بالقانلیلرك اعلان حرب ایتدکلری صره‌لرده دینی اورته‌یه‌سورملری و بونك نتیجه‌سی اوله‌رق ظهور ایدوب کوردیکمز وقایع ایسه میداندەدر . بناءً علیه بعض کنجلریمزك دینی استخفاف ایله‌مکله پك یاکلش یوله کیتدکلری محقق و بو بحثك دها پك چوق سوز کوتوره‌جکی شبهه‌سز بولنمغله برابر تعمیقندن شمدیلك صرفنظر ایدییورز .

سلطان اورخان مغفورك قوردیغی ، شهید مبجل خداوندکار مراد سلطانك تحکیم و تقویه ایتدیکی اساسات بحق محافظه ایدلمش اولسه‌یدی هر حالده دولتمزك بقاسنجه دها زیاده امنیت حاصل اوله‌جغنده شبهه ایدیله‌مزدی .

اوچنجی‌سویله‌دیکمز وجهله تادور استیلا و فتوحاتمزده ارتکاب ایتمش اولدیغمز سیاسی خطالر بوکون منهزم و مقهور اوره‌یادن وداع ایتمکلکمزه سبب اولیور . هیچ بر اردو تصور ایدلمزکه دشمن مملکتنه کیرسین ده ایلریله‌سین و بویله بر دشمن قوتنی آرقه‌سنده براقسین . بو یاکلز بزه خاص اولمش ، بزم طرفمزدن صرف بویوکلك کوسترلمك قصدیله بو مدهش خطای سیاسی ارتکاب ایدلمشدر .

سلاح بدست یشادقجه ؛ سوزیمزی قهار سلاحلریمزك

بارلاق نامولریله تأبیده مقتدر بولندقجه حرکاتمزه آوروپامدهش
برکین وعرضله نکهبان قالمش ؛ فقط بو سلاحلرك رونقی غائب
اولوبده اوزرنده پاصلر پیدا ، اردولریمز نااهللر النده مغلوب
اولاجه علیهمزده هجوم بلا مرحمت باشلامشدر . نه اولوردی ؟
کاشکه بابالریمز اندلس حکومت عربیه واسلامیه سنك انقراضی
اسبابنی تدقیق ایتمش اولسه یدیلر ؟ . .

بوکون آوروپادن سورکون ایدیلیورز . بو سورکون عصرلرجه
اول امضا ایدیغمز قارلوفجه ، قاینارجه معاهده لرینك قانلی نتیجه سی ،
نتیجهٔ مشئومه سیدر . هوالرك تبدل ایدوب اسیم مظفریتك باشقه
مملکتلرده أسدیکی ، عثمانلی سلاحنك ، سلاح مظفریتك کهنه لشدیکی
پاصلاندیغی ، قیریلوب پارچه لاندیغی ، عنقای فتوحاتك دشمن
باندیرالری اوزرنده اوچوشدیغی زمانلرده امضا لانان ، امضالامغه
مجبوریت حاصل اولان بو معاهده لردن صوکره آوروپاده کی
حیاتمزی دولتلرك رقابت سیاسیه لرینه مدیونز . سنه لر کچدیکی
حالده بزینه متذبذب اوله دن یشادق . قوردیغمز بنای سلطنتك باشمزه
چوکرکن چیقاردیغی آجی صدالری دویمدق . بر دولتك صولك
نفسی بیله هر حالده بر عمر بشردن اوزون اوله بیله جکی قضیه سنی
آکلایه مدق . کیفمزه باقدق . .

کرچه اوزون سورەن بو زمانلرده رقابت دولیه دن
براستفاده تأمین منفعت ایتمك ، اوروپاده کی حق حیاتمزی

مقوی معالجات ایله تمدیده تقویه و تحکیم ایده بیلمك پك ممكندی. فقط بونك ایچین بر شرط لازم ایدی که او بزده بولنمیوردی. حقیقتی کورر کوزلر، صدای حقی ایشیدیر قولاقلر و انتباه حاصل ایدر بر دماغ!

اشته بزده مفقود اولان باشلیجه شیلر ...

بناءً علیه آوروپا هیئت اجتماعیهٔ دولیه‌سی آره‌سنده کویا یشادق؛ یشامدق سورونك و سوروكلندك .. یاخود بزی سوروب سوروكله‌دیلر . .

بزده فکر انتباه حاصل اولمیوب زمان کچدکجه کبار شهرایلر آراسنده قالمش جاهل ؛ قبا کویلیلر کبی، فقط ینه غرورعزی قیرمه‌دن یشامغه اوغراشدق ونهایت بوکون دنیاده هرملتدن آشاغی اولدیغنه حکم ایتدکده کیمسه‌نك تردد ایتمدیکی لوائملرك بیله تکمه‌لرینه ، استهزالرینه اوغرادق .

تنظیمات خیریه بوملکی، بوممکتی، بودولتی قورتاراجقدی. تنظیماتی اعلان ایتدیکمز حالده بالکروحنی کندیمز آ کلامامشدق. بر آرالق ازلی وابدی باش دشمنمز اولان روسیه‌یه قارشی بعض آوروپا حکومتلری بزی حمایه ایتدیلر یاخود ایدرکبی کورندیلر ، فقط بو حمایه‌دن عجبا بر منفعت بکله‌مدیلرمی؟.. عالم سیاسیاتده ودولتلرك بالجمله امورنده حکمنی اجرا ایدن (بزجه) دین ایله منفعتدن باشقه برشی اولمدیغندن انکلتره، فرانسه، ایتالیا

حكومتلری معاونتمزه شتاب ، سیواستوپول اوکنده بزمله برابر حرب ایتمشلردی . بو دولتلرك او زمانلر نه کبی منافع تأمین ایتدیکنی اربابی پك کوزەل بیلیر و تقدیر ایدر ...

سلطان عبدالعزیزك هنكامهٔ سلطنتی بر دورهٔ اسراف اولمەمش وجداً بویوك طوتیلان ایشلره منفعت شخصیه و دنائت قاریشدیرلمەمش و او غیور پادشاهه محمود ندیملر کبی رزلا قرین دوشمەمش بولنسەیدی بو دولتك قوت و قدرت عسکریەسی سایەسنده بلی دوغرولەجنفه هیچ شبهه یوقدی . اردومز الك کوزەل سلاحلرله تجهیز ایدلمش ، دونانمامز بوتون کائنانده انکلتره و فرانسەدن صوکره برنجی درجەیه چیقارلمش بولنیوردی .

سلطان عبدالعزیزك دولتنی قوتلی کورمك عزمنده بولندیغنه الآن زماننده آلمان بری و بحری سلاحلری قوللاندیغمزی — ولوکه تعدیلاً اولسون — شاهد کوستریرم . عزمپرورلکی ؛ جسارت شاهانه و ناموسنلی وشخصیسنه ایسه ناپولیونك سدان قلعەسنده آلمانلره قلنجنی تسلیم ایتدیکی خبرینی آلدیغی زمان سویلدیکی سوزلری اشهاد ایدرم . نەچارەکه بو پادشاهده محمود ندیم کبی ابلیسلر مسلط اولمش ، ملت استفاده ایدەمەمش ، دولت انقراضه دوغری سوروکلنمشدر . عبدالحمیدك روسیه سفرینی اوزون مدت ادامه ایدەبیلمسی عبدالعزیزك احضار ایتدیکی عسکر و سلاح سایەسنده اولدیغنه هیچ کیمسه شبهه ایدەمز .

بو زوالی ملتك پك قاره طالعی وار ایمش كه عبدالعزیزكی بر
پادشاهه ندیملر مسلط اولمش ؛ سلطان مراد خامس كبی آمال
علویه و قدسیه بسلهین بر حكمدار ذیشانك عقلنی ده جناب خالق
لم یزل آلمش ، عثمانلی تخت سلطنتی عبدالحمیدكبی دساس ، ریاكار
ظالم بر حكمداره گچمشدر . واونك پك مدید سلطنت سورمسی ،
قوجه بر ملت ودولتك مقدراتنه حكم ایلمسی تقدیر ازلی ایمش ..
عبدالحمیدك ظلم واستبدادینی تقدیره عطف ایدوبده ملتده
سیئات تحری ایتمهملكلك بیوك بر خطا اولدیغنی ده بر وجه
پشین اعتراف ایدنلردنم . مظفریت میدانلرنده قان دوكن ، جان
تلف ایدن ، كشورلر ، قطعهلر فتح ایلهین بو قوجه ملتك
ارمنیلر قدر اولسون بر اثر حیات كوسترهمهمسنه تعجبلر ایدرم .
لكن بونجه سنهلر ظرفنده عبدالحمیدك یگانه ایی اولهرق
یاپدیغی برشی وارسه - برچوق ارتكابلرله برابر - حجاز
دمیر یولیدر دیهجكم . بو دمیر یولندن اول یاپیلهجق پك اهم
خطوط اولدیغنی بالاذدد تصدیق ایدرم . ارضرومه دوغری
تمدید ایدیلهجك شمندوفر یولی بعض شعباتنكده اكمالیله برابر
بو ملك وملتی عادتا احیا ایدردی . فقط ظن ایدرمكه بویله بر
خطك انشاسنده حجاز دمیر یولنده كوریلن سهولت و سریع
موفقیت اولهمازدی .
حجاز دمیر یولنك امر انشاسنده آلمانلرك مهم بر رول

اوینادقلرینه وعبدالحمیدی بو خطك انشاسنه پك زیاده تشریق ایتدکارینه معتقدم . خطك باش مهندسی (مایسنر پاشا) اوزمانلر مملکتده نافع هر خصوص ایچین برمشکل احداث ایدن ماینجه هیچ بر مشکلاته تصادف ایتمه‌مشدر . فقط بو خط انکلتره ایله آرامزك تماميله بوزولمسنه سبب اولمشدر . انکلیزلرك خطك امر انشاآتی صره‌لرنده ایقاع ایتدکاری مشکلات هنوز اونوديلمه‌مش اولسه کرك ! . . . عقبه ایچین ایشلر اوزامش، انکلتره تهديدانه قيام ايله‌مش ، عقبه ليماننه سفائن حربيه اعزامندن چکنمه‌مش و بوكا مقابل فاروقی زاده سامی پاشا عقبه داغلری اوزرنده طوپجیسی‌ده اولان برقوتله بکله‌مکی امر المشدر .

انکلتره‌نك بوكونلرده عليهمزده پك بارز برشکل آلان سیاسق اوزمانلرك وحتی اوندن بر آز دها اسکی زمانلرك محصوليدر . روسلرك موقده‌ندەژ ايون‌سونکولرينه‌قارشی‌بويون کسدکاری ، کونشلی بایراق آلتنده زانوبزمين تسليم سلاح ايلدکاری بوداریئيس روحانيه‌نك اورتودوقسلغك الك محتشم قارتالنك قنادلريني يولديغی زمان انکلیزلرك عليهمزه حرکتلری باش کوسترمشدی . بوكا مقابل عبدالحميد عجبا آلمانلره حقيقةً تقرب ايده بيلمش‌میدی ؟ . . . او مملوم ومدهش وسوسه‌لری قلبنده اجرای احکام ايتدکجه بونك عدم امکانی پك چابوق تظاهر ايدر ؛ و آلمانيا ياور اکرم حميدی (١) پرنس فردیناند بيله سرفروی

بول ایدن بر عثمانلی تاجدارینه طبیعتیله دها فضله براثر مودت
کوسترمز .

بوقاریده بالمناسبه عبدالحمید اداره‌سنده‌کی استبداد ایچین
ملتك ده قصوری اولدیغنی سویله‌مشدك . بونده هیچ شبهه ایدیله‌مز .
استانبولده یشاین هر عائله‌دن وحتی بعضاً التفات شاهانه‌یه
مظهر اولان مقربندن اولانلرك بیله عائله‌لرندن بر ایکیشر
برچوق انسانلر نفی ایدلمش ، حبس ایدلمش ، دەکیزلره آتیلمش
بوغولمش ، ئولدرلمش ، یاقیلمش اولدیغی حالده ملتك براثر
حیات کوسترمه‌مسی عبدالحمیده ادامهٔ استبداد ایچین پك بویوك
برقوت ویرمش اولدیغنه شبهه یوقدر . اویله عائله‌لر موجود
ایدی‌که افرادندن برقسمی بوجبارك کیفنه قربان ویرمش اولدیغی
حالده آغزینی بیله آچه‌ماز ؛ دعای پادشاهی(۱) ایله دمکذار اولوردی .

بر فهیمك ؛ برقبا مقالاك استانبولده یقه‌یغی جان سوندر-
دیکی اوجاق قالمامشدی . فقط شکایته بیله کیمسه‌نك لسانی
وارمیوردی . بوجبانت ومسکنت ؛ خفیه‌لك ، جاسوسلغه
اولان میل هرکون متمادیاً ومتزایداً آرتمش وملتك بوتون
اخلاق فاضله‌سنی آلت اوست ایدوب محو ایله‌مشدر .

چونکه جمله‌مزك کوزلری اوکنده جریان ایدن وقوعاتدن
آکلاردق که ژوپیتر ایچین مزیات انسانیه‌یه صاحب اولمق ، علوم
وفنون ایله تزیین ذات وصفات ایتمك قیمتسزدر ، اهمیتسزدر ،

هیچدر . خفیه‌لك ، جاسوسلق الك برنجی مسلك وخدمت، ارتکاب وارتشا وحتی بعضاً جنایت، محض شدت ذکاوصداقت، موجب ترقی وفیض ورفعتدر .

اوتوز بوقدر سنه دوام ایدن بو اداره زماننده خلقك طوعاً وکرهاً الفت ایتدیرلدیکی بوقبیل سیأت طبیعتیله وجدانلر اوزرنده احکامنی اجرا ایتمش ونهایت اعلان ایدیلن مشروطیت بیله بوکا دواساز اوله‌مامشدر .

بزده مشروطیت پك غریب برطرزده اعلان ایدلمش وبر قاچ کون صکره اسکی خفیه‌لردن ، خفیه دالقاووقلرکدن ، الك معروف مستبدلردن ، خزینهٔ ماتی صویان بویوك اونیفورمه‌لی رسمی خرسزلردن اکثریتك مشروطیت لهنده ادارهٔ افکار ایتدیکی کال استغرابله کورولمشدر . کرچه بوایلك صدمه ایله بعض شاشقینلقلر ظهور ایده‌جکدی . فقط بوشاشقینلق عبدالحمیدك ادارهٔ ظالمانه‌سنی تأمین ایدنلرده اوله‌جقدی. حریتپروران ایسه ایلك خطوه‌ده‌کی موفقیتلرندن سرمست غرور اولمیوب ایشی پك جدی طوته‌جق و سیاسیاتده مرحمت اوله‌میه‌جغنی درپیش ایلیه‌جکلردی.. بونلر یاپیلمدی. وبووجهله سنه‌لرجه اوغراشیلوب محبسلرده، زندانلرده ، منفالرده ئولن، ئولدیریلن، دە کیزلوده بوغولان یوزبیکلرجه مظلومین حریتك قانی ، حیاتی بدلنه قازانیلان مشروطیتده بو دولتك دوام ایلیده‌کی بقاسنی تأمین ایده‌مدی .

بو فدا كاران ملتـه مغلوبيتلريمز نتيجه‌سى يوز بيكلرجه
خوان‌دين دهاقتلدى. روم‌ايلى قانلره بويانـدى، قادين، چوجق،
ركلك، بوتون مسلمانلر هر كوشه‌ده قتل عامه اوغراديلدى.
ـصره سوق ايدلدى. مقابر شهدايه شراب دوكيلدى، مناره‌
ـيمزك تپه‌لرندن علملرى سوكيلدى، چاك چاقيلدى. جامعلريمزك
ـرابلرى پارچه‌لانديى قبه‌لرينه پوتلر چاقيلدى.

بو آجيلره بو فلاكتلره؛ وجدانلى بر ملتى عموميتله قولومه
تيلمقده كوزندايتديريه‌جك بو نحلسوز، بو زمانك حقيقتلر
عجبا بزم بصر بصيرتمزى آچديمى؟..

كيم بيلير؟!..

اشته بونجه فجايع اوزرينه ينه توجه بر علامت استفهام!!..

قارئلريمزدن عفولرينى استرحام ايدرز. مقصديمز فاتح
سلطان محمدك جناب فخر كائناتك مدايح سنيه‌سنه نائل اولمش
ـر مجاهد اسلامك تنزيل قدر ووقعتنه اوغراشمق دكلدر: حضرت
ـاتح كمالات علميه وعسكريه‌جه عصرينك فريدى ايدى. دهاى
علمى وعسكريسى هر درلو شائبه‌دن مصوندر. بالذات جلادت
شجاعت قهرمانانه‌سى بلغراد مغربنده زره‌سز يالين قلنج دشمنه
ـهار هجوملرى، ييلديرمكى سريع، دهشتك ضربه‌لريله مثبتدر.
استانبولك ضبطنده كوسترمش اولديغى دهاى عرفان،
معلومات واقتدار عسكرى عقله حيرت ويره‌جك درجه‌ده بيوكدر.

اوزمانه‌قدر امثالی کورلمه‌مش جسامتده طوپلر دوکمك ، بونلری قوللاندرمق ، اداره ایتدیرمك ، برینك پارلانمسی اوزرینه اسپانی تحری ایدرك صوکره‌لری هر انداخت عقیبنده طوپلری زیتون یاغلریله یقاته‌رق حرارتی تعدیل ایتمك هر حالده عسکرلکجه پك مهم معلوماته وقوفی بولندیغنی اثبات ایله‌ین حادثاتندندر .

قره‌دن کمیلر یوروتمسی دهای عسکریسنك اك برنجی شاهدیدر . هله اشقودره‌نك ضبطی صره‌لرنده قلعه‌سنك پك صرپ تپه‌لر اوزرنده اولدیغنی نظر دقته آله‌رق محاصره خطنده دمیر اوجاقلری احداث ، طوپلر دوکدیره‌رك محاصره‌یه تقویت ویرمسی عصرکده کورولمش وحتی ایشیدلمش شیلردن دکلدر .

بوجهتله جناب فاتحك قدرت عسکریه‌سی حقنده هیچ بر سوزیمز یوقدر واولاماز . بز جریان ایدن وقوعاته نظراً اخطای سیاسیسنی سویله‌دك . واقعا بو بحث ایچنده — اکر تمامیله بر مسلمان کبی دوشونور ایسه‌ك — سوز سویلنمه‌مك ایجاب ایدر ، زیرا بز اسلاملر جهادی فرض بیلدیکمز کبی اجرای عدالتکده فرض اولدیغنی بیلیرز . ضبط ایدلمش برشهر ویا قطعه‌نك سکانی تسلیم سلاح ایدنجه ایلك دوشونه‌جکمز شی « امانه قانیج اولماز ! » قضیه‌سیدر . رومهلر واقعا امان دیمه‌مشلر ، استانبول حرباً وجبراً ایلك اوکجه بحریه‌غربلرینك اودونقپو جهتندن کیرمسیله

ضبط ایدلمشدی . محاربلر اسیر حرب اولیور دی . دین اسلام
یسه اسرانی برفدیه مقابلنده دائما قلیجدن قورتارمشدر . حتی
سیر حرب ایدلمسی لازم کلن ایمپراطوری تعقیب ایله قتل ایدن
رب سابم نام عسکر فاتحك امریله اعدام ایدلمشدی .

اسلام اوته دنبری محاربانده آوروپالیلره ، عربلیلرده والحاصل
موم خرستیانلره قارشی پك مشفق داورانمشدر .

حضرت فاتحدن یوزلرجه سنه اول قدسی فتح ایدن جهانو
رکزیدن عمرالفاروق (رضی الله عنه) اوراده بولدیغی انسانلره
یچ برظلم اجرا ایتمه مش ، آیین مذهبیلرینه دوقونمامش ،
امدنس بعض امتیازات احسان ایلدیکی کبی مشهور قمامه کلیساسنده
قعه نمازینی ادا ایتمش وخرستیانلره پك نوازشکارانه معاملاتده
ولنمشدر .

جناب فاتحك اثر حضرت فاروقه (رضی الله عنه) اقتدا
لهمش اولدیغی شو وقعه ایله مثبتدر . فقط خرستیانلر عجبا بو
ازشکارانك ، کندیلری ایچین تاوزمانلر دکل حتی بو عصرلرده
یله اجراسی محل اولان اومدنیتپرورلکك شکرانی نصل ،
نه وجهله ادا ایتمشلردر ؟ اوپیشوایان مدنیت که سن بارتلمیلری ،
کیزیسیونلریله صحیفهٔ انسانیت ومدنیتده نه بیوك لکه لری
اردر .

الیوم دوام ایدن بالقانلر حربنده وحمرف دن اوغرنده

محاربه ایتدکلرینی اعلان ایلدیکن مدنیلر عندنده بالاده سرد
ایلهدیکمز معاملات انسانیه و نوازشکارانهنك هیچ بر قیمت و اهمیتی
یوقدر. بوندن عصرلرجه اول بز اسلامیت ایچین ووروشدق ؛
غالب کلدك ، دین اسلام مغلوبه مرحمتی ، شفقتی امر ایدیور ؛
بزده احکام جلیلهٔ قرآنیه ایله حرکت ایتدك . مغلوبلره ظلمه
مقابل عدالت ، اسارته مقابل حریتلرینی بخش ایلهدك . بوکون
خرستیانلق ایچین حرب ایدوب غالب کلنلرك اجرا آت ظالمانهسی
ایسه میدانده ؛ جاوارلری اوتاندیراجق بردرجهدهدر . آنلرده
دین اوغرکده سل سیف ایتمش اولملرینه نظراً دیمك احکام دینیهٔ
خرستیانیه بویله ! . . .

مدنیته شوایکی دیندن هانکیسنك دها زیاده یاقیشهجغنی
ایسه ارباب مطالعه و انصاف تقدیر بیورسون :

بناءً علیه دینداشلریمزك دوکیلن آنشانك قانی یورهکلریمزی
یاقیور ، وجدانلریمزی پارلایور و بو مصیبت عظمانك اسباب
و سوائقنی عصرلرك کریسنده تحری‌یه بزی مجبور ایدیور .
بو مجبوریت تاریخده جناب فاتحك پك بویوك علو جنابنه بزی ایصال
ایدیورکه او کونکی بو علو جناب ایشته بو کونکی شوفلاکتلریمزك
منبعی ، مصدری ، مبدئی اولیور . بو جهتله :

خلاصه ایدهلم :

حضرت فاتحك احکام شرع منیف موجبنجه و بو کون اك

مدنی کچن ملل واقوامك بیله حالاً اجرا ایده‌میه‌جکی بر علویت
انسانیه ابرازیله مغلوبلره احسان ایتدیکی امتیازلر، یقیلمغه
لایق. ایکن محافظه ایدیلن شرق کلیساسی رعایامزك بزه ایصنمسنی
منع ایتمش؛ ومغلوبلر اولا دوشمش اولدقلری کرداب سفاهتده
بوارلاندقدن صوکره کلیسانك نصایحیله بر وقتلرده کندیلرینی
مغدور موقعنده عالمه کوسترمشلر ونهایت روسیه‌نك حمایه دینیه‌سی
سایه‌سنده وبنه پاپاسلرك تشویق وغیرتیله بوکوندکی حاله کلمشلردر.
پاپاسلرك دین غیرتیله وفوق الحد بر تعصبله ملل مغلوبه‌نی ایقاظلری
بیله‌زك بیلمیه‌رك بزی بر چوق اژدرهالره بوارلامش
واخلاقمزی افساده آرامزه تخم نفاق اکمش بناءً علیه مغلوبیتمزه
بیوك خدمتلر ایتمشدر . روم ایلیده‌کی عناصر غیر مسلمه
وطنداشلریمزك عسکره ومسلمان قرداشلریمزه یاپدقلری مظالم
تعداده کلمز ...

قانونی سلطان سلیمان حقنده قاپیتولاسیونلردن غیری پك
آغیر تنقیدات اجراسی ممکندر . بو پادشاهك اختیارلق حالنده
بالخصوص کندی خاندانی، اولادی حقنده ابراز ایتدیکی شدت
کلیاً انسانیتك مغایری اولمغله برابر بونلردن احتمال ایلریده
مفصلاً بحث ایده‌جك بولنه‌یغمز جهتله شمدیلك بحثمزدن
خارج کوریورز .

قاپیتولاسیون دنیلن بلیه بلغرادك فتحندن صوکره ونديكليلر

طرفندن كوندريلن مارقوءمو اسمنده كى برسفير واسطه‌سيله عقد ايتديكمز بك مساعده‌كارانه برتجارت معاهده‌سندن باشقه برشى دكلدى . بونكله برابر اوزمانك انكلتره‌سى اولان بودولتدن برقاچ نام تحتنده متنوع ويركولر آليوردق .

فرانسزلر ايسه عادتا دوغريدن دوغرى يه حمايه‌مز آلتنه كيرمش وقرال فرانسوا تاج وتحتنى آلمانلره قارشى سايه‌مزده محافظه ايتمكده بولنيوردى .

قاپيتولاسيونلرك الكواسى ده فرانسه ايله عقد ايدلمشدركه ونديكليلر عقد ايتدكارى معاهده‌يى افشا ايتميوب برسركبى محافظه ايله‌دكارى حالده فرانسزلر بوكاده رعايت ايتمه‌مشلر وكوردكارى مساعدات حمايه‌كارانه‌يى اعلان ايدرك ديكر دولتلرله عقدايتديكمز معاهداتده جمله‌سنك بوخصوصى ايلرى سورمسنه برزمين احضار ايتمشلردر .

فرانسه طرفندن بزه كلن سفرانك اوچنجى اولان لافوره نام سفيرك عقدينه موفق اولديغى بومعاهدات ادوار نكبتمزده باشمزه بربلا كسيلمش وفرانسزلرك شرقده عموم خرستيانلرك حاميسى كسيلمسنه وبونكده بزم طرفمزدن بالمجبوريه قبولنه سبب اولمشدر .

قانونى سلطان سليمانك صرف برحمايه وعاطفت ملوكانه اولمق اوزره بخش ايتديكى مساعدات بوكونكى حكومتلريمزك

للرینی آیاقلرینی باغلامش، حسبی جاسوسلرك بیله ملکدن
طاردینه کیدیله‌مه‌مش ، واردات دولتی نوعما قونترول آلتنده
راقه‌رق حکومتك کمرك رسمنه بیله ضمیات اجرا ایده‌مه‌مسی
ك چوق تجارت ایدنلردن بروینکو بیله آلنه‌مه‌مسی موجب اولمش؛
هله حاکمیت عثمانیه‌یی پك مضیق دمیر چنبرلر ایچنه آلمشدر .
بوکون هیچ برعثمانلی حقوق جزائیه وحتی جنائیه دعوالرنده
بیله بر اجنبی ایله محکمه‌یه کلمکه جسارت ایده‌مز . چونکه
یا قونسلوس ویا ترجمانك رقیبنی حمایه ایده‌جکنی پك اعلا تقدیر
ایدر. محاکمه اجرا ایدلسه بیله ویریلن حکملرك تنفیذینی کوز -
مه‌ین خلقمز اجنبیلردن قورقمغه باشلامش وحکومت مستبده
زماننده فرنکلرك بو مساعداتی پك زیاده سوء استعمال ایتمالری
جهتیله کرك مأمورین دولتمزده وکرکسه خلقمزده اجنبیلره
قارشی قورقو ایله قاریشیق فوق الحد بر احترام حاصل اولمش
بوده مسکنت تولید ایتمشدر. بناءً علیه شو حالتده دولتمزده
بویوك بر تأثیری واردر .

ملت اولجه برحس دینی ایله متحسس وهرفدا کارلغی بوحس
دلوینك بخش ایله‌دیکی نشوه فوق العاده ایله اجرایه خواهشکر ایکن بز
بوحسی برعیب عدیله تولید ایتمکه چالیشدق وحالاده چالیشیورز .
بناءً علیه آرامزده بر ایمانسزلق جاری اولدیغنی مع التأسف
کوربیورز . حالبوکه آلمانیا ایمپراطوری کبی عالیشان برخرستیان

حكمدارى اردوسنه اولا جناب حقدن قورقلرینی اراده ایدییور [*] طبیعی طانمیان برشیدن قورقوسی اولماز ملتك غایه اتخاذ اولنمش برأملی یوق، بناءً علیه دینمزوغایه سزه مفكورهسز انسانلر هرزمان مغلوبدر ، منهزمدر . عبدالحمیدك اوزون سورهن زمان ادارهسی اخلاق وفضائل ملیه مزی برباد ایتمش ، بزی پك اخلاقسز یاپمشدر .

كوچوك بر استفادۀ شخصیه مز یولنده پك بویوك منفعت عمومیه یی فدایه هرزمان حاضرز . بكاوغلی غازینولرنده پس پایه غارصونلرك دوداق بوكهرك كتیردكاری بیرایی ایچرکن بواوشاق مقولهسی حریفلره كوستردیكمز نزاكت وتربیه یی ممكن دكل برمسلمان وطنداشه اراءه ایدهمیز . بواخلاق بوزوقلغنی ایلریده دها زیاده ایضاح ایدهجكز .

ایچمزده اوقدر ملعون آماله خدمت ایدنلریمز واركه انسان بوحیاسزلقلرندن نفرت ایدییور . ازجمله ادرنه نك سقوطی خبرینی بربكاوغلی غازینوسنده خبرآلان وحكومت حاضرهیه معارض ومخالف كچینن برعثمانلی مسلمان شوقندن قالقمش روم غارصونك ملوث النی اوپمشدر .

بناءً علیه اخلاقاً بوقدر سقوط ایدن برملت جهانك اك

---

[*] پروسیا استقلالنك یوزنجی سنۀ دوریهسی مناسبتیله «اردومه» خطابیله باشلایان نطق .

کمل اسلحه‌سیله مجهز اولسه شبهه‌سز ینه مغلوب اولور ،
هزم اولور وممکن دکل یشایه‌مز، ئولور.

بزبی‌طرف برمحاکمه وعمیق تدقیقات وتتبعات ایله یالکزلر
در بنده نیچون مغلوب اولدیغمزی کوچوك کوچوك رساله‌جکلریمزله
انظار امته عرض ایده‌جکمز. اسباب هزیمتمزك انواعنی کوستره‌جکز.
آدن وطن ایچین مرحمت ولطف دیلنه‌جکز. تا که نقصانلریمز
کلاشیلسین وشهیدلریمزك مبارك قانلریله بوغوریلان بوطوپراقلر
ورتولسین. دولت سلامت، ملت سعادت بولسون، وحق
اکمیتمز پایدار اولسون . . .

برنجی کتابك صوکی

خلق کتابلری :

عدد

۱

Lutfi, Behrām

قانلی کتاب

Kanlı kitāb

روم ایلینک دردلری

محرری

بهرام لطفی

مدخل

ماکدونیانک انقراضی ناصل باشلادی ؟ — بلغارلر .. — براین معاهده‌سی . — بلغارستانده چوریلان فرلداقلر — اصلاحات پرده‌سی التنده اختلالجیلر ، باربارلر ، خونخوارلر دوری .. — حکومت ایچنده حکومت — قومیته‌لر اره‌سنده اختلاف — قانلی اختلاللر — بلغارستانک وضعیتی و دول معظمه — باب عالی ، حسین حلمی پاشا و عبدالحمید — عثمانلی ضابطانی وچته‌لر — وطنک منابع ثروتی ناصل محو ایدیلیوردی ؟ بز وفرانسزلر — یکی فکر ناصل اویاندی — عبدالحمیدک صوک کونلری — ایچمزده‌کی مفسدلر —

طابعی : چفتجی کتبخانه‌سی

باب عالی قارشیسنده ، نومرو ٤٩

استانبول

الآن یونانستان و صربستانده أسیر
اولان محترم رفقامه :

هپمزی حار وفیضکار آغوشنده تربیه وحفظ ایدەن مناستر دارلمعلمیننك أسکی وبویوك برادری صفتیله، اشبو اثریمی سزلره ، سزك پاك وقیریلماز وجدان وشجاعتکزه اتحاف ایدییورم ، عاجز اثرم ، روم‌ایلی‌ده یاشایان تورکلك حیاتمزی خاطرلاتەیه وسیله اولورسه ، روم‌ایلی دردلرینك بر خاطرۀ تاریخیەسی اولەبیلیر ایسه نه قادار بختیارم ! . .

معلم : بهرام لطفی

منظومۀ افکار مطبعەسی

روم ایلی نك دردلری

ماکدونیانك انقراضی ناصل باشلادی؟

ماکدونیا انقراضی، مختلف ملتلرك یکدیکریله مصادمه‌سندن باشلادی. بو مسئله‌یی احداث ایدن اسباب روملرك «مه‌غالوایده آ» یی تعقیب ایتمسی، بلغارلرك، ماکدونیا بلغارلرینی حمایه ایلمسی، صربلرك کندیلرینه اطه‌لر دکزی طریقنی اچمق ایچون ماکدونیا اسلاولریله مجادلات دائمه‌ده بولونمسی، اولاحلرك کندی کندیلرینه بر ملیت تشکیلنه غیرت ایلملریدی.

آره یرده متضرر اولان وارسه، اوده بو اراضی‌یی حق فتح اوله‌رق صاحب اولدیغی حالده اداره‌سزلکی یوزندن هر دقیقه دوچار مشکلات اولان حکومت عثمانیه ایدی..

عبدالحمیدك قانلی سیاستی یوزندن وقوعبولان روم ایلیٔ شرقی اختلالنی متعاقب جسارتله‌نن بلغارلر، اوروپالیلره استناداً روم ایلی اموریله اشتغاله باشلادی. بو مقصد خائنانه‌لرینی قوه‌دن فعله کتیرمك ایچون برچوق قومیته‌لر تشکیل ایدییورلر. اکسارخلرك وپسقپوسلرك تلقیناتی ایله مکتبلرده، کلیسالرده دینی وفکری برچوق تشویقاتده بولونیورلردی. بیك سکز یوز طقسان

درت سنه‌سندن اعتباراً ماکدونیا مسئله‌سی بلغارلری بالخاصه اشغال ایتمکه باشلامشدی .

برلین معاهده‌سی بلغارلری قزاندیردی ! ..

معاهده‌نك یکرمی اوچنجی ماده‌سنده دنیلیوردیکه : « اشبو عهدنامه ایله صورت مخصوصه‌ده اداره‌سی تعین اولنمایان روم ایلی ممالکی ایچون احتیاجات محلیه‌یه توفیقاً ویالکز کرید آطه‌سنه ویریلن ویرکو امتیازینی استثناءً بویله نظامنامه‌لر یاپیله‌جقدر . باب عالی هر ولایتده نظامات اساسیهٔ مذبوره‌نك تفرعاتی تنظیم ایچون قومیسیونلر تشکیل ایده‌جك وبونلرده اعضانك قسم کلیسی اهالیٔ محلیه‌دن اوله‌جقدر .

بو قومیسیونلرك یاپه‌جقلری لایحه‌لر باب عالی‌یه تقدیم اولنه‌جق وباب عالی بونلری موقع اجرایه وضع ایتمزدن اول روم ایلی قومیسیوننك رأینی صوره‌جقدر »

بو ماده باب عالی‌یی هر طرفدن باغلادی . حکومت عثمانیه هر خصوصده اسلاملری ازمکه مجبور ایدلدی . . .

بلغارستانده چویریلان فرلداقلر ! .

ماکدونیا کویلیلرندن برچوغی کوردکلری تشویق اوزرینه بلغارستان پرنسلکنه التجا ایدییورلردی . بونك اوزرینه بلغارستانده حمایه جمعیتلری تشکیلنه قرار ویرلدی . برمدت صکره

(ماکدونیا — ادرنه) جمعیتی نامیله برجمعیت تشکیل ایدلدی .
(١٨٩٤)

بوجمعیتك وظیفه‌سی ممالك عثمانیه‌ده بولنان بلغار آیالتلرینه مختاریت اداره اعطاسنی تأمین اتمـك ، دوچار تضییق اولان ماکدونیا بلغارلرینی حمایه ایلمك واونلرك محافظهٔ حقوقی ایچون اوروپالیلرك مداخله‌سنی استحصال ایتمکدی .

قومیته‌نك مرکزی صوفیه‌ده ایدی . اسلاملرك محوی اوغرنده فرلداقلر ، قانلی سیاستلر اوراده دونیور. صکره بوتون دهشتیله روم ایلی بلغارلرینه سرایت ایدییوردی . قومیته‌نك پولتیقه‌سی بیك سکز یوز طقسان طقوز سنه‌سنه قدر صوفیه حکومتنك وصایاسنه تبعاً غایت حلیمانه بر صورتده دوام ایتدی.

اصلاحات پرده‌سی آلتنده ، اختلالجیلر ، باربارلر ، خونخوارلر دوری

بلغارستانه التجا ایدن ماکدونیالیلر ایله بلغار اردوسی ضابطانی ارەسنده داها زیاده شدت طرافداری برفرقه وجوده کلدی . ایلك دفعه اولمق اوزره ملازم بوریس صرافوف منلك اوزرینه شدتلی بر هجوم ایدرك شهری برقاچ ساعت قدر ید اشغالنده بولندیردی . (١٨٩٥)

صرافوفك بو جانوارجه صالدیرمه‌سنه قارشو « عبدالحمید »

حکومتی سس چیقارمدی. بوندنصکره فلاکت کندینی کوسترمکه باشلادی .

صرافوف « منلك » وقعه‌سندن صکره دیکر قومیته‌لر اره‌سنده بویوك بر شهرت قزاندی . بلغارلره جسارت کلدی ...

حکومت ایچنده حکومت

زواللی اسلامیت ! استبدادك ، مظالمك ، وحشتك، سفالتك اك آجی کونلرینی یاشارکن ؛ روم ایلینده نه‌لر اولییوردی . صوفیه‌ده قوریلان قومیته مجلسی ، روم‌ایلی طاغلرینه، ماکدونیا صولرینه قدر توسع ایتدیرلمشدی ..

بیك سکز یوز طقسان طقوزسنه‌سنده ماکدونیا بلغارلری اختلاله حاضرلنیور ، کویلیلری تشویق ایدییورلردی . قومیته‌نك ایلك اجرا آتی (بلغارلرك حرکاتنی عثمانلیلره افشا ایدییور) دیه براولاح معلمنی قتل ایتمك اولدی .

داخلیه‌فك اداره‌سی التنده مرکزی سلانیك اولمق اوزره ماکدونیاده‌کی قومیته‌نك تشکیلات داخلیه‌سی تنظیم ایدلدی .

تشکیلات مذکوره موجبنجه سلانیك ، مناستر ، اسکوب، سیروز ، درامه ، استروجه ، منلك ادرنه کبی سکز اختلال منطقه‌سنه تقسیم ایدلدی . هر سنجاق ایکی قضایه منقسمدی . بونلردن باشقه اوچ اعضادن مرکب برتفتیش قومیته‌سی واردی.

تفتیش قومیته‌سنك باشلیجه وظیفه‌سی مأمورین عثمانیه‌نك احوالنی تفتیش ایتمکدی .

ایشته بوصورتله حکومت عثمانیه داخلنده خفی بر حکومت وجوده کلدی . . .

روم ایلیده قومیته اوجاقلری تأسیس ایدیلیرکن « عبدالحمید » طرفداری کچینن غزته‌لرده (سایهٔ شاهانه‌ده اسایش برکمال !..) دیه ستونلر دولوسی یازیلر یازاردی .

باشده‌کی سیاسیون ایسه ، منفعت شخصیه‌لری اوغرنده قوجه بر ملت عثمانیه‌یی کوز کوره ، اضمحلاله ، قرانلقلره سوروکلیورلردی .

زواللی وطن قومیته یتاغنه دونمشدی .. هله اسلامیت ، بر طرفدن ماکدونیا قومیته‌لرینك دیکر طرفدن ایسه استانبول مرتکبلرینك بازیچه‌سی اولمشدی .

عبدالحمید ، ییلدیزك ، او بایقوش یواسنك سفاهتلری ایچنده یاشارکن ، کور اوله‌سی وکلا ، ملتدن غصب ایتدکلری پاره‌جقلرله بك اوغلی رزالتخانه‌لرنده ، وقتلرینی کچیریرکن ، زواللی روم ایلی ، بدبخت تورکلك . . . آتشلر ایچنده یانیوردی .

قومیته‌لر اره‌سنده اختلاف

اولاح معلمنك قتلی اوزرینه صرافوف قاتل صفتیله استعفا

ایتدی . یرینه معلم میخالووسکی ایله جنرال زونجهف رئیس اولدی . بو مسئله اوزرینه قومیته ایکی‌یه آیرلدی .

استعفا ایدن صرافوفك اداره‌سنده باشقه بر قومیته تشکیل اولندی . باشقه‌جه بر پروغرام تنظیم ایدلدی . هر ایکی قومیته ماکدونیانك محوی فکریله چالیشیوردی . یالکز، پروغراملرنده آیریلق واردی . میخایلووسکی زونچه‌ف قومیته‌سی بلغارستان امارتنك پولتیقه‌سنه دها موافق برصورتده حرکت ایدییوردی.

صرافوف ایله طرفداری ایسه اختلال ایله تامین مقصده چالیشیورلردی . میخایلووسکی قومیته‌سنك الك برنجی املی دول معظمه‌نك مداخله‌سنی جلب ایله، مقصدی تأمین ایتدیرمکدی.

قانلی اختلاللر ..

ایکی قومیته ارەسنده اختلاف کیتدکجه کرکینله‌شیوردی . نهایت، ایش آلولندکجه، آلولندی. قانلی اختلاللره سبب اولدی.

(١٩٠٢) سنه‌سنده باشلایان چارپشمه‌لر (١٩٠٣) اختلالنی دوغردی . میدان سیاست ماکدونیا اوواسی ، مسکن شقاوت‌ده، روم ایلی طاغلری اتخاذ ایدلدی.. ایلك بومباسلانیت محیطنده پاتلادی . ماکدونیاده رسماً حکومت اختلالیه تأسس ایتدی .. چته‌لر طاغلره چکلدی . کویلر ، باصقین ایدیله‌رك

زواللی اسلامجقلر ! .. قویون سوریسی کبی قتل ایدیلیوردی . قومیته‌یی تعقیبه کیدن عساکر عثمانیه‌یه (حیاً دردستیله‌مرکزه اعزامی ! ..) مآلنده تلغرافلر « صاقین ، اینجتمه‌یکز ! » دیه آیروجه شفره‌لر ویریلیوردی . بیچاره عسکرجکلر ! تعرضلره ، تحقیرلره هدف اولیورلردی ..

سلانیکده باشلایان اختلال ، بوتون روم ایلنه سرایت ایتدی . هرکون ، هر دقیقه اسلام قانی دوکلیور ، جانوارجه صالدیرمه‌لر وقوعه کلیوردی .

بلغار اکسار خلغنك ، روم پطریقلکنه قارشی قازاندیغی فائقیتك انتقامنی المق ایچون تسالیاده حاضرلنان روم چته‌لری ، ماکدونیایه کچدی . شمال طرفلرده‌کی سنجاقلرده صرب چته‌لری پیدا اولدی . فقط بونلر صرافوف قومیته‌سنك ایقاع ایلدیکی جنایتلر ، اجرا ایتدیکی دهشتلر هپسنه غلبه ایدییوردی . ماکدونیانی جسیم بر شبکهٔ اختلال قاپلادی . عثمانیلرك حاکمیتی یالکز شهرلره منحصر قاله‌رق ، قوجه صحرالره اوتوز بیك اختلالجی حاکم کسلدی ..

بلغارستانك وضعیتی ودول معظمه

حکومت عثمانیه‌یی ضعیف دوشوره‌جك اولان بو اختلا- للردن ، بلغارستان ممنون بولنیوردی . حکومت عثمانیه ایله

مقارنت اوزره یاشادیغنك سببی اوروپا قابینه‌لرینك وصایاسنه اتباعاً ایدی ..

١٩٠٣ ـ ١٩٠٤ سنه‌لرنده سیاست بسبتون دکشدی . آتشلر ایچنده یانان ماکدونیا ؛ ایچه برمدت سکوته‌وارد یرلدی. عمومی اختلال ممکن مرتبه برطرف ایدلمشدی . مختلف ملیتلر ارەسنده اخذ انتقام محاربه‌سی باشلادی .

تمام اوچ سنه دوام ایدن بومجادله ماکدونیایی ال قانلر ایچنده براقدی .

بلغارلرك تکرار ایاقلنمسی اوزرینه‌ده (١٩٠٥) سنه‌سنده اوروپا حکومتلری اصلاحات اجراسی ایچون مداخله‌یه باشلادی. اوروپالیلرك اصلاحات صلحپرورانه‌سنه قارشی بلغار قومیته‌لری اختلالدن واز کچدی. بلغارلرك سکوتی دیکرچته‌لرك قوتلنمسنه سبب اولدی . چونکه هر کون قومیته‌لرینی تزییده اوغراشیورلردی .

اوروپالیلرك هر مداخله‌سنده اصلاحات پولتیقه‌سی میدانه چیقاردی . بلغارلر ، اوروپانك مداخله‌سنی بکلرکن، بلغارستانك سلانیك مأمور تجاریسی ترکیه‌ده‌کی خرستیانلرك احوالی حقنده برلین معاهده‌سنك یکرمی اوچنجی ماده‌سنه کوره‌رك بر اثر نشر

ایتدی . بوندن مقصدی ، ملتداشلرینك رفاه حالنه چالشمقله برابر عثمانلی مأمورلرینك تنقیص نفوذینه بادی اولمقدی . بوتون بلغارلرك ماکدونیا اختلالی اثناسنده طلب ایتدکاری شیء ، استانبول قونفرانسی ، برلین معاهده‌سی « ١٨٩٦ » اراده‌سی احکامنه نظراً اصلاحات اجرا ایتدیرمکدی .

١٨٩٥ — ١٨٩٦ ارمنی بحرانی اوزرینه دول معظمه اصلاحات ایچون برلایحه قلمه آلدی . دولت ؛ پك مشکل بر موقعده قالمشدی . چونکه ، حادثات بر بری ولی ایدییوردی.

ماکدونیا مسئله‌سی ، ارمنی بحرانی ...

ماکدونیا اختلاللرینه اك زیاده علاقه‌دار اولان روسیه و آوستریا حکومتلری ایدی . بوحکومتلر اون سکزنجی عصردن بری بر برینه‌رقابت ایدرجه‌سنه چالیشیورلردی. برچوق دفعه‌لر موقت ائتلافنامه‌لر عقد ایتمشلردی . اختراصات ذاتیه‌لرینی بر درلو تسکین ایده‌میورلردی .

١٨٩٧ سنه‌سنده عقد اولنان بر ائتلافدن صکره روسیه اوستریا مجارستان حکومتلرینك وظیفه‌سی حرکات اختلالیه‌یه نهایت ویردیرمك ، بالقان حکومتلرینك مداحلاتنه میدان ویرمه‌مك ، اصلاحات لایحه‌سی تنظیم ایدرك عبدالحمیده قبول ایتدیرمك ، ماکدونیا اهالیسنك احوالنی اصلاح ایدرك مملکتك

تأمين سكوننه غيرت ايلمكدى .

بوتون دول معظمه قابينه‌لرى باب عالى ايله بلغارستان امارتنه اعتدال وبصيرتله حركت ايتملرينى توصيه‌دن حالى قالمادى. فقط بو اثناده ماكدونيا اختلاللرى بر قاتدها شدت پيدا ايتدى . فرانسه‌نك جنرال قونسلوسى موسيو ستەغ ، موسيو دلقاريه يازمش اولديغى راپورلرنده اصلاحات حقنده بر پلان تنظيم ايتمشدى . بو پلانده ، اول امرده ژاندارمه‌لرك اصلاحنى، عشر تحصيلندن طولايى وقوع بولان سوء استعمالاتك ازاله‌سنى ايلرى‌يه سوريوردى . بو اثناده اوروپا حكومتلرى ماكدونياده لزومى اولان اصلاحاتك اجراسى ايچون اوستريا ايله روسيه‌يى كاملاً سربست براقديلر .

باب عالى ، حسين حلمى پاشا و عبدالحميد

باب عالى ، اوروپانك روم‌ايلیده مداخلاتده بولنه‌جغنى اكلار اكلماز درحال ايشه باشلامغه تشبث ايتدى .

۱۹۰۲ سنه‌سنده عبدالحميد ماكدونيا احوالنى روسيه واوستريادن اول اصلاح ايتمك ايستدى .

ولايات ثلثه‌يه برمفتش تعيين ايدرك دوچار اوله‌جغى صدمه‌دن كندينى قورتارمق ايستدى. وبوكادائر برتعليماتنامه نشرايتدى. مفتشلكه تعيين ايديلن ذات حسين حلمى پاشا ايدى .

حسين حلمی پاشا سلانیکه کلدیکی زمان ، ما کدونیاده غایت هیجان انکیز وقایع جریان ایدییوردی . حسین حلمی پاشا ؛ کیجه کوندوز چالیشیور ، غیرت ایدییور ، اوروپالیلره قارشو ظواهری قورتارمق ایستهیوردی .

حسین حلمی پاشانك باشلیجه ارزوسی حکومت حاضرهیی اصلاحه چالشمق ایدی. فقط، تبدیل ایدهمیوروایدهمزدیده...

ما کدونیا اختلالی کیتدکچه بوییور، اطرافی صارییوردی . اره یرده أزیان هپ اسلاملر ایدی . .

برمدت بالقان قابینهلری ایله مفتشلك آرهسنده ائتلاف حاصل اولدی ..

ما کدونیایی هر طرفدن اختلال قاپلامشدی . قومیتهلرك قانلی اختلاللری کافی کلمیورمش کبی برده آرناوودلق عصیانی باش کوستردی .

عبدالحمید ، آرناوود قومیتهلرینه سس چیقارهمیور ، مکافاتله اوکنی آلمغه چالیشیوردی .

حسین حلمی پاشانك موقعی تهلکهده ایدی ! سلانیکده هردرلو وسائطدن محروم ، هیچ برشی یاپمغه مقتدر اولهمیوردی.

صوفیهده موسیو دانهفك ریاستی آلتنده بولونان قابینه افکار عمومیهنك تضییقی ایله رأس کاردن چکلدی .

بونك يرينه ماكدونياليلر حقنده دها زياده مدافعاتده بولنمغه متمايل اولان استانبولويستلر رأس كاره كچه‌رك كمال سرعتله استحضارات عسكريه‌ده بولونيوردی .

او ، ياز هپ بويله قورقو ايله كچدی ...

حسين حلمی پاشا ، باب عالی‌يه هركون احوالك فنالغندن بحث ايله راپورلر ويرييور ، دردينی كيمسه‌يه ديكلته‌ميوردی .

اوروپاليلر طرفندن ماكدونيانك انقراضی امضالنيركن ؛ عبدالحميد ، ملتك قانلی اعدامنی تنظيم ايتمكله مشغولدی ...

ماكدونيايه خرستيان بر واليك تعيينی قرارلشديرلدی . يالكز ، اوروپا قابينه‌لری اره‌سنده اختلاف واردی . باب‌عالی، كنديی بيله تسليم ايتمكدن اوتانمايوردی. واليدن باشقه‌حكومت عثمانيه طرفندن مقدار كفايه‌ده اوروپالی‌ضابط وكوچك‌ضابطلر تعيينی‌ده تكليف ايديليوردی ..

عبدالحميد ، ايشك فنايه‌واره‌جغنی اكلادی. بعض‌تعديلاتله، اوته‌دنبری حاضرلنان پروغرامی قبول ايتدی . بونك اوزرينه روسيه واوستريا حكومتلری جسارتلنه‌رك ، روسيه‌نك بيروت قونسلوسی موسيودومه‌ريك ايله اوستريا مجارستانك سابق‌اوده‌سا قونسلوسی مأمور ملكی اولمق اوزره تعيين ايتديرلدی .

باب عالينك ، نفوذی ، حيثيتی هيچ مثابه‌سنه ايندیرلدی .

بو فلاکته قارشو عبدالحمیدك ، قلبی متأثر بیله اولمیوردی .

تعیین ایدیلن مأمورلر سلانیکده حسین حلمی پاشانك یاننده چالیشیورلری . بر مدت صکره ، ژاندارمه‌یی اصلاحه مأمور اجنبی ضابطان مسئله‌سی‌ده قاریشدی . یواش یواش هر شی‌قبول ایدیلیوردی .

ایتالیالی، بلچیقالی جنراللر تعیین ایدلدی. اجنبی عسکرینك کیرمسنه آز بر وقت قالمشدی .

ملت ینه اویوییور ، هپ اویوییور. سس چیقارەمیوردی. امان یاربی ! بر قاچ خائننك یوزندن قوجه بر عثمانلی حکومتی اسیر ایدیلیوردی ...

عثمانلی ضابطانی و چته‌لر .

١٩٠٤ سنه‌سندنبری بلغار چته‌لری ابراز شدت اتمکدن صرف نظر ایلمکه قرار ویرمشلردی . اکر صرب ویونان چته‌لری‌ده بوحالدن استفاده ایده‌رك یکدیکریله چالیشمامش اولسه‌لردی . ماکدونیانك صلح ومسالمتی دها زیاده ترقی ایده‌جکدی .

بلغارلر اوروپا قابینه‌لرینك وصایاسنه اتباعاً سکوت ایدییور، نتیجه‌یه انتظار ایدیورلردی . فی‌الحقیقه بلغار چته‌لری رؤساسندن برچوقلری عثمانلی ضابطاننك غیرتی سایه‌سنده تلف

ایدلمشدی . قوصوه ولایتنده اجرای شقاوت ایدن مارتینوف اسکوبده توقیف ایدلمش ، پوپه‌ف اتلاف ایدلمشدی . بوندن باشقه ، بلغار ضابطلرندن قسطانطینوف ، غروئه‌فده تلف ایدلدی . غروئه‌فك تلفی بلغارلر اوزرینه پك فنا تأثیر اجرا ایلمشدی .

قومیته‌لر ، تلف ایدیلن رئیسلرك یرینه قولای قولای آدم بوله‌میورلردی .

عساکر عثمانیه‌نك ، فعالیتیله ، ماکدونیانك برچوق یرلرنده بلغارلرك نفوذ وتأثیری فوق‌العاده تنقیص ایدلمشدی .

ضابطان عثمانیه چته رؤساسنك اوراقنی معاینه ایتدکاری زمان اوزرلرنده بلغارلرك اهالی‌مدافعه ایچون،ماکدونیا داخلنده نشر افکار ایتمکده چالیشانلرك اسملرینی بولمشلردی . بوصورتله قومیته‌نك تشکیلات داخلیه‌سی خیلیدن ، خیلی‌یه دوچار ضعف اولمشدی .

تشکیلات داخلیه‌نك الك فعال بلکه الك عقللی اعضاسندن صاندانسکی اتلاف ایدیلمکه تشبث ایدیلنجه‌ایش بسبتون دکیشدی .

عساکر عثمانیه‌نك بحق وظیفه کورمسنه برطرفدن باب‌عالی دیکر طرفدن اجنبی ضابطانی مانع اولیورلردی. قومیته یقینده فوق‌العاده یارارلقلر کوسترن ضابطانه مکافات یرینه مجازات

ایدیلیور . عثمانلی اردوسنك هپ اولی قالمه‌ی آرزو ایدیلیوردی .
صاندانسکینك تشبث ائتلافندن صکره حکومت عثمانیه‌نك عطالتندن ،
مسکنتندن استفاده ایدن قومیته ینه جالشمقدن کیرودورمادی .
بر طرفدن اسلحه وجبخانه دپولری تأسس ایدییور ، دیکر
طرفدن اهالیدن ویرکو طوپلایوردی .

شمال طرفلرنده صرب چته‌لری فعالیتلرینی بر قات دها
آرتیرمشلردی . برچوق کویلیلری صرب کلیساسنه تابع قیلمغه
موفق اولدیلر . او اثناده مناستر ولاینك طرفلرنده اك زیاده
روم چته‌لری کوریلیوردی . حکومت عثمانیه یونان چته‌لرینك
احوالنی او درجه تعقیب ایتمیوردی . مقصدی ، بلغارلرك
ماکدونیاده‌کی تشکیلاتنی بوزمق ، محو ایلمکدی . برمدت صکره
اهالی یواش یواش مهاجرت ایتمکه بشلادی . اصل مسئله
بوندن‌صکره کوجلشدی . بونی حل ایتمك ایچون مطلقا ادارهٔ
حاضرهٔ عثمانیه‌یی تبدیل ایتمك لازمدی . بوده غایت مشکل بر
کیفیت ایدی .

بوحالك قارشوسنده بوتون وجدانلر فریاد ایدییور ؛
« امان یاربی ! » دیه استمداد دیله‌یوردی ...

وطنك منابع ثروتی ناصل محو ایدیلیوردی . بزو فرانسزلر

عبدالحمیدك ظلمندن قاچان کنجلرمزك همان کاملاً فرانسه‌یه

فرار ایدییورلردی . بوكاده اك زیاده فرانسزجه‌یه وقوف ، فرانسز عاداتنه اطلاع سبب اولیوردی .

فرانسز طوپراغی عثمانلی كنجلری ایچون بر ملجأ حریت ایدی . وطنك منافعنی دوشونن كنج عثمانلیلر المانلرك ترقیاتنی تقدیر ایدییورلر و بركون كلوب وطنك منابع حیاتیه‌سنی المان پولتیقه‌سنك قورتاره‌جغنی پك امین بیلیورلردی .

مالیه‌ده ، كمركلرده ، نافعه‌ده اك مهم مأموریتلر فرانسزلرك النده ایدی .

عبدالحمید وطنك منابع ثروتنی قوروتان بوسیاست غریبه‌یه واقف اولدیغی حالده منافع ذاتیه‌سنی تأمین ایچون بونلرك هپسنه مساعده ایدییوردی .

ممالك عثمانیه‌نك تجارتندن اجنبیلر حصه‌مند اولیور ، عثمانلیلر عبدالحمیدك مظالم واستبدادی آلتنده عاطل بر حالده یاشایوردی . مملكتده فكر تجارت همان مفقود ایدی . شركت تشكیلی منع ایدلمشدی . اك مهم امتیازلر ، مابین اركان مأمورینی طرفندن استحصال اولنیور .. بیكلرجه لیرا مقابلنده اجنبیلره صاتیلیوردی . عبدالحمیدك مابینجیلری بیك درلو معاملات تجاریه‌ده بولنیورلردی .

حق ، مابینجیلرك اوشاقلری بیله حصهٔ رشوتله كوشكلر

یاپدیرمغه موفق اوله‌یورلردی .

ایشته ، عبدالحمید وطنك منابع ثروتنی بو صورتله محو ایدییور ، ملتی آج ، سفیل ، براقیوردی .

یکی فکر ناصل اویاندی ؟

منابع ثروتمزك اجنبی اللرنده قالمسی ، ملتك یار استبداد وجهالت التنده یاشاماسی، حیثیت عثمانیه‌نك اوروپاوحتی انسانیت نظرنده هیچ منزله‌سنه تنزل ایتمسی آثار غربیه ایله تنور ایدن کنجلری صوك درجه دلخون ایدییوردی .

داها سلطان عبدالعزیز دورنده‌شناسی، کمال بك ، ضیا پاشا، مصرلی مصطفی فاضل پاشا کبی وطن خلاصنی بوتون صمیمیت قلبیه‌سی ایله ارزو ایدن ، آثار واشعاری ایله قلب ملتده وطن حسی ، وطن محبتی اویاندیرمغه چالیشان بویوك آدملر اوروپایه فرار ایتمشلر ، اوراده غزته‌لر نشر ایدرك، اثرلر تألیف ایلیه‌رك وطنلرنده دوغریدن دوغری‌یه نشر ایده‌مدکلری افکار وطنپر- ورانه‌یی اوروپانك سینهٔ حریت پرورانه‌سنه التجا ایدرك نشره باشلامشلری .

کنج ترکلرك یمنی یکی عثمانلیلرك غایهٔ املی وقتیله مدحت پاشا طرفندن عبدالحمیده اعلان ایتدیریلان ١٨٧٦قانون‌اساسینی مملکتك وزمانك احتیاجاتنه داها موافق اولمق اوزره اعلان

ایتدیرمکدی .

یکی عثمانلیلرك بو فکرلری اوروپاجه مظهر تقدیرات اولدیغندن فرانسز غزته‌لرندن بعضیلری ؛ « کنج ترك فرقه‌سی استقبالك حاکمی و عبدالحمیدك یگانه وارثیدر ! » دییورلردی .

عبدالحمید ، بو افکار ایله پرورده اولان کنجلری حیوانلر منزله‌سنده عد ایدرك انلره ظلم ایدر ، تضییق ایلر ، ایچلرندن بیکلرجه‌سنی اولدیرتر ویا دکزلرده بوغدیردی . فی الحقیقه کنج ترکلر پارسده یاشایان بر فرقهٔ قلیله ایله عبدالحمیدك سرای حشمت واستبدادینی ییقمغه موفق اوله‌مامشلردی . فقط ارضروم ، بتلیس ، بغداد ودها سائر محللرده اویله فکرلر نشر ایتمشلردی‌که ، بو فکرلرك بر کون کاوبده عبدالحمیدك اداره مشؤمه‌سنی بر ... تأثیریله برهوا ایده‌جکنه ، وطنك سمای صافی اوزرنده‌دولاشان مصائب استبدادی مذهز بر حریت کونشی ایله تاروماز ایلیه‌جکلرینه هیچ شبهه یوقدی .

بوکا موفق اولمق ایچون کنج ترکلرك منفای اختیاریده یاشامالری صوك درجه الزمدی .

۱۸۹٤ سنه‌سنده وقوعه کلن ارمنی قتالی عثمانلی وطنپرورلرینی فوق العاده متأثر ایتمشدی . بالخاصه مکتبلرده تحصیل ایدن کنجلر ... قانلی براداره آلتنده تحصیل کورمه‌نك تهلکه‌لی

بولندیغی تقدیر ایتمشلر، بونلردن مکتب طبیه‌ده تحصیل ایدنلردن درت کنج بر آره‌یه کله‌رك وطنك حال پریشانی دوشونمشلردی. بعده جمعیت تشکیلنی دوشونه‌رك، (اتحاد وترقی جمعیتی) وجوده کتیرمشلردی. بوندن صکره قومیته‌لر تشکیلنه چالشلدی. بوتون محله‌لرده شعبه‌لر تأسیس اولندی. رساله‌لر نشر اولنه‌رق اهالی‌یه توزیع ایدلدی. ایش بورادەیی بولدقدن صکره بر مرکز عمومی تشکیلی قالدی. اوزمان کنج ترکلرك حرکاتنه مراد بك‌ده اشتراك ایلمشدی.

آرتق، قومیته تشکیلاتی اکمال ایدلمش دیمکدی. جمعیت بوتون موجودیتیله چالیشیور. وطنداشلرینك فکرینی آچیوردی.

احمد رضا بك خداوندکار ولایتنده معارف مدیری ایدی. داها فضله تحمل ایده‌میه‌رك پارسه فرار ایتدی. احمد رضا بکك فراری عبدالحمیدی صوك درجه قورقویه دوشوردی. احمد رضا بکك فراری جمعیتك برقاتدها قوتنی آرتردی.

اوروپاده برچوق وطنپرور کنجلرك سعی وغیرتیله، یکی فکر، هرطرفه یاییلدی. اصل موفقیت اردویه بو فکری صوقمقدی. اردو، کنج ترکلرك وداها دوغریسی « اتحاد و ترقی » جمعیتنك تلقیناتنی قبول ایده‌جك بر محیط مساعد حالنه کلمشدی.

منورالافکار ضابطان اتحاد وترقی جمعیتی ایله برلشدی .

اوچنجی اردو داها صکره اردو منطقه‌لرنده‌ده بر « اتحاد و ترقی » جمعیتی تأسیس ایدلدی. اردونك بوصورتله‌ایشه باشلامسی چوق درجه جدی ایدی، بوجدیت کمال استقامتله محافظه‌اولنیور، اردو سایه‌سنده احراز شان وشوکت ایدن بوملتی ینه اردوسی قورتارمغه چالیشیوردی .

عبدالحمیدك صوك کونلری

اردوده کیتدکجه فعالیت، چوغالیوردی. همان بوتون ضابطان « اتحاد وترقی » جمعیتنه داخل ایتدیرلمشدی . ارتق عبدالحمیدك صوك کونلری ، استبدادك بیقلمه‌سی حلول ایتدیکنه هر کسده بر قناعت حاصل اولییوردی .

عبدالحمید ، اردوده حاصل اولان بو فکری درحال خبر آلدی . بو اندیشه‌لی خبر ، عبدالحمیدی دلی ایتدی . درحال استانبولده بر هیئت مخصوصهٔ تشکیل ایدرك سلانیکه کوندردی. هیئت سلانیکه کلنجه تحقیقات لازمه‌یه باشلادی . بو اثناده ضابطاندن برچوغی تحت‌الحفظ استانبوله کوندرلدی . ارتق تعقیبات بوتون دهشتیله دوام ایدییوردی . بو تعقیباته قارشو اوچنجی اردو ضابطانی آرتق فعلاً ایشه باشلامغه حاضرلنیوردی.

بو ضابطان ایچنده اك زیاده ابراز فعالیت ایدن و حقیقی برر مجاهد حریت اطلاقنه سزاوار اولان برقاچ ذات واردی. انلرده ؛ قول اغاسی ایوب صبری ، ارکان حربیه بیکباشیسی انور قول اغاسی نیازی ، ارکان حربیه قائممقامی صلاح الدین بکلردی. دیکر ضابطان وافرادده انلرك قهرمان برر رفیق مجاهدی ایدی. ایلك اول ایوب صبری ، صلاح الدین ونیازی بکلر چته لرله طاغه چیقه رق استحصال حریته قیام ایتدیلر. داها صکره بونلره انور بك ده التحاق ایتدی . بو حرکتی مدافعه ایچون اساساً صاغلام برزمان حاضرلنمش اولدیغی جهتله هرکون باشقه بر موفقیت کورلدی .

جسارت وعبودیتی عبدالحمید نزدنده مسلم اولان برنجی فریق شمسی پاشا بوفرقهٔ حریتی تعقیبه مأمور اولدی .

جداً قهرمان برملازم ، وطنك حرابیسنه یورومك ایستین بوقوماندانی برقورشونله یره سردی . بوقورشون عبدالحمیدك تخت سلطنتی اساسندن صارصمشدی .

آرتق ، حریت فدائیلری ، سربست قالمشلردی . حرکات احرارانه هرطرفه سرایت ایدییور ، هرکس سنه لردنبری سورن بوادارهٔ ظالمه دن قورتولمق ایچون قهرمان ضابطلریمزه التحاق ایدییوردی .

« اتحاد وترقی » جمعیت محترمه‌سنك عبدالحمیده چکدیکی تلغراف بوتون وکلایی شاشیرتدی، عبدالحمید ، مشکل برموقعده قالمشدی .

مابین همایونده ایکی کیجه مجلس وکلا کیجه‌لری ساعت سکزلره قدر انعقاد ایتدی . عبدالحمیدك بوتون کیجه‌لری آلیم واندیشه‌لر ایچنده کچیوردی . فقط بو کیجه‌لر عبدالحمیدك صوك کسیال استبدادی ایدی . واقعا استانبولده کیمسه‌نك برشیدن خبری یوقدی ؛ فقط روم ایلنده حریت بایراقلری آچلمش . وطن عبدالحمیدك ظلمندن قورتولمشدی . ملتی دور شوکت وعظمتنده اوچ بالای اقباله ایصال ایدن اردو ، شمدی حقیقةً وطنی استبدادن‌ده خلاص ایلمشدی ...

ایچه‌زده‌کی مفسدلر و بزلر .

بالقانلرده اجرای شقاوت ایدن قومیته‌لر، بردن‌بره‌دوردی . هرطرف یکیدن جانلانمغه باشلادی . عثمانلی اردوسنك موجودیتنی حس ایدن چته‌جیلر ، درحال عرض مطاوعته قرار ویرمشلردی .

١٠ تموز انقلاب کبیرینی متعاقب بوتون قومیته‌لر بالقانلردن اینه‌رك عثمانلیلرك فرقهٔ حریته قارشی ممنونیتلرینی اظهار ایله‌دیلر . آرتق ، ماکدونیا حلیالری سونمش ، عثمانلیلر دیرلمشدی .

سنه‌لرجه ، ماكدونیانك انقراضی اوغرنده دوكیلن قانلر، یاپیلان وحشتلر . هپسی بوشه كیتمشدی .. ظالم ، قان ایچیجی برحكومتك یرینه ، وطنك قدر وقیمتنی تقدیر ایدن « كنج ترك » حكومتی كلمشدی . . آه ! نه بویوك كون ایدی یاربی؟! یالكز اسلاملرك دكل ، بوتون عثمانلیلرك یوزلرنده بر بشاشت قلبلرنده بویوك برسونچ كوریلیوردی

مدنی یاشایان بوتون اوروپا قابینه‌لری كنج تركلرك موفقیتنی تقدیر ایدییوردی .

بالقان حكومتی، تركلرك بویوك انقلابندن قورقمش، چیزیلن پلانلر یرتلمشدی . «اتحاد وترقی» جمعیتی بوتون قوتیله چالیشیور، وطنداشلرینك ایلریله‌مسی ایچون پك بویوك فداكارلقلرده بولنیوردی .

هر شیدن اول داخلی اصلاحاته احتیاج واردی . انقلابدن صكره ، اوته‌دن بری ملتك معصوم قانی ایچمكله لذت آلمش ، ایچمزده‌كی مفسدلر ، ینه راحت دورمادی ، هر كون فنا فنا تخملر صاچیلیور ، ملت زهرلر ییوردی . بو فنالقلره سببیت ویرن ، هپ أجنبی پارمغی ایدی . وجدانی ناموسنی بر قاچ غروش مقابلنده اجنبیلره صاتان برطاقم بینمزلر، اویله فرلداقلر چویرییورلردی‌كه ، بوفكرلرك یقینلرده بومبا كبی پاطلایه‌جغنی

کندینی بیلنلر اکلامشدی . . . فنا فکرلرك ، ذهنلرك اك آجیلری ارناوودلق محیطنده سریلیوردی . معهود اسماعیل کمالك اثر تشویقیله « باشقیم » نامیله بر طاقم جمعیتلر ، فساد اوجاقلری تأسس ایدلدی . . . ترکلرك ، جمعیتك علیهنده پروپاغاندالر یاپیلیوروطنك محوینه یورونیوردی . نهایت ، ملتك روحی وطنك امید یکانه‌سی اولان اتحاد وترقی دوشوریلدی .

عبدالحمیدك ، اسکی بندکانی بوندن فوق‌العاده ممنون اونیورلردی . حتی قوصوه اووه‌اسنده عبدالحمیدك لهنده نمایشلر بیله یاپلدی . بوندن مقصدلری اتحاد وترقی جمعیتنی دوشرمك ایدی . .

روم‌ایلی طاغلرنده باشلایان نائرهٔ فساد وطنی هر طرفدن صارصدی . بوحالمزدن استفاده ایتمه‌یی قوران بالقانجیلر ، همان سلاحه صارلدی .

ارناوودلق عصیانی تسکینه چالیشیرکن ، حدودلرمز دوشمان عسکریله دولدی . تجربه‌دیده قابینه‌نك سیاست فوق‌العاده‌سی سایه‌سنده دوشمان عسکری استانبول قاپولرینه قدر دایاندی .

فنا فکرلرك ، شو نتیجه‌سی هرکسجه معلوم اولمشدی .

لكن ، قباحت کیمده ؟ . طبیعی کندی کندیمزده ! .. اتحاد
وترقی جمعیتنی دوشرمله‌لم دیه بوتون روم‌ایلی‌یی دوشردك بالقانجیلر
کامل پاشانك همتیله سنه‌لردنبری چیزمش اولدقلری پلانی تطبیقه
قویه‌رك آرزولرینه موفق اولمشلردی . .

بز ، عثمانلیلر، هله اسلاملر باشمزدن چوق‌شی کچدیکی حالده
هیچ بردرس عبرت چیقاره‌مدق . اعدامزی امضاله‌ین خائن
الری ، صافلغمز یوزندن القشلادق .

بزلر ، ینه بویله ئولو برحیات یاشارسه‌ك ؛ ایچمزه کیرن
خائن اللری قیرمغه قادر اوله‌مازسه‌ق بزم ایچون حیات ، مزار ،
مزار اوله‌جقدر .

زواللی ، روم‌ایلیمزك کچردیکی فلاکتلره هپ کندیمز سبب
اولدق .

دشمانلریمزه قارشو برموجودیت کوسترمك ، انسانجه
یاشامق ایسته یورسه‌ق جانسپارانه فداکارلق کوسترمه‌لی‌یز. اسلامیت،
عثمانلیلق ، تورکلك هپ بزم سعیلرمزی بکلیور. عاقل برادارە ،
اعتمادی ، عصبی بر چالیشمه آنجاق بزی قورتاریر .

جنورده تحصیل

رهبری

بوتون حاصلاتی جنوره تورك یوردینه تخصیص ایدیلن بو قیمتلی کتاب یوردك تورك کنجلرینه عائد قیمتلی بر هدیه جکیدر. آوروپاده تحصیله احتیاجمزی تقدیر ایتمه‌یه‌ن کیم وار؟ یورد ایشته اسویچره‌نك بوپك آسوده وعملی آغوشنی تورك وعثمانلی وبوتون اسلام کنجلرینه توصیه ایدییور. اسویچره‌ده تحصیلك هم داها اوجوز وهم داها اخلاقانه اولدیغی مسئله‌سنی اورته‌یه سوردکدن صوکرا مؤسسه‌لرك قیمت علمیه‌سنی اکلانیور.

جنوره‌ده تحصیل رهبری، جنوره‌یه نصل کیدیلدیکنی، قاچ غروشه اوراده کچنمك ممکن اولدیغنی وکنجلرك جنوره‌ده‌نه کبی حمایه‌لره مظهر اوله‌جغنی پك واضح ورقملرله سویلیور. حتی جنوره‌ده تورك یوردی ابتدائی تحصیلی کوره‌جك کنجلری بیله ناصل حمایه ایده‌جکنی بو رهبرده یازییور. رهبرده تفصیلات ویریلن مکتبلر شونلردر:

ابتدائی مکتبلر، تالی مکتبلر، کنج قیزلر مکتبلری، مسلك مکتبلری، قوللژ، سنت انتوان، دارالفنون، طب مدرسه‌سی،

صندق مدرسه‌سی ، دیشجی مکتبی ، کیمیا مکتبی ، تجارت مدرسه‌سی ، صنایع مکتبی ، صنایع اعمالیه مکتبی ، معمارلق و مهندسلك مکتبی ، ماکنه‌شعبه‌سی ، عملی الکتریق و تطبیقی میخانیك شعبه‌سی ، صنایع نفیسه مکتبی ، عالی تجارت مکتبی ، موسیقی دارالتعلیمی ، ساعتجیلك مکتبی ، باغچوان مکتبی ، ژان ژاق روسو مؤسسه‌سی . تعلیم و تربیه مکتبی ، گنج قیزلره مخصوص پانسیونلر .

کتابك فیئاتی ۳ غروشدر . درونده یاپیه قوشه اوزرینه طبع ایدیله‌رك تابلو صورتنده جلده علاوه ایدیلمش متعدد رسملر واردر . طوپدن و پراکنده صاتیلان یر :

باب عالی قارشیسنده ٤٩ نومرولو احمد عاکف چفتجی کتابخانه‌سی در

فنی

عملی آریجیلق

طوپراق مجموعه‌سی سر محرری ولوردن آریجیلر جمعیتی اعضاسندن ع . فرید بکك بو قیمتلی اثری مملکتمزده نشر ایدیلمش یگانه بر آریجیلق کتابی در . عملی آریجیلق آری‌یی ، بالی ،

قووانلری، یکی آلتلری ، بال‌تجارتی اوزون اوزادی‌یه یازدقدن وبر چوق شکللر ورسملر ایله ایضاح ایله‌دکدن صوکرا نهایتنه هر آی باشی آریلره باپیله‌جق عملیاته دائر برقسم علاوه أیله‌مشدر.

آریجیلغك نه قادار قولای وعین زمانده نه‌قادار فائده حصوله کتیریر بر ایش اولدیغنی بیلمه‌یه‌ن وارمیدر ؟ فقط مع‌التأسف مملکتمزده بر طاقم کهنه وعادی اصوللرله بو صنعت ، انکشاف ایده‌جکی یرده ئولویور . آوروپادن بر کوزل چرچیوه ایله کلن بال قیمتلی ایکن ، هر یرده آرانیرکن ، بزم باللریمزك کیمسه یوزینه باقمیور . هرشیده اولدیغی کبی بالجیلقده‌ده تجدد وترقی‌یك لازمدر . سز بو تجدد ناصل اوله‌جق ، اوکره‌نمك ایسترسیکز دکلی ؟ بو حالده فنی وعملی آریجیلغی هر حالده اوقوییکز .

فنی وعملی آریجیلق زراعت وتجارت نظارتنك ۲۰ تشرین اول ۳۲۸ و ۳٤١٦٣ نومرولو تعمیمی ایله زراعت مکتبلرینه قبول وتوصیه ایدیلمشدر. کذا زراعت وتجارت نظارتی آریجیلغك فناً تعمیمی ایچون بر چوق نسخه‌لرینی اشترا ایده‌رك ولایاته کوندرمشدر . ایشته زراعت وتجارت نظارتنك‌ده مظهر تقدیری اولان بواثر نفیس طبع اولونمش ودرونـنده بر چوق رسملر بولونمش اولدیغی حالده هر بر ایچون (١٠٠) پاره‌در. باب‌عالی قارشیسنده ٤٩ نومرولو جفتجی کتبخانه‌سنه مراجعت ایدیکز .

یکی فکر

مملکتمزده یگانه بر تربیـوی مجموعه‌در . یکی فکر ٣٢٧ سنه‌سنده مناستره‌ده تأسس ایتمش ومناسترك اشغالندن اولنه قادار اوراده منتظماً چیقمشدر . یکی فکر بوتون نسخه‌لرنده ملی تربیه‌یی، حیات استقلالنی ، کندی کندندن مسئول بر طرز تربیه‌یی مدافعه ایله‌مش ومکتبلره زراعتك کیرمه‌سنه چالشمشدر. یکی فکر، فرانسز اصول تربیه‌سنك اك بویوك علیهداریدر؛ ملی تربیه دیمکله یکی بر تورك تربیه‌سی اساسلرینی دوشونویورسه‌ده، آنغلوساقسونلرك متکون و متعالی تربیه‌سندن واسع مقیاسده استفاده‌یی هیچ بر وقت اونوتمه‌یور.

یکی فکر شمدی‌یه قادار اك چوق معلملر ودارالمعلمین طلبه‌لری و کنجلر آراسنده یاشایه‌رق مقصدینه وصوله چالشمشدر. کچن شباط ابتداسندن بری منتظماً استانبولده چیقان بو ملی مجموعه شیمدی داها بویوك بر رغبته نائل اولویور. مکتبلر هیئات تدریسیه‌سندن، کرك مملکتمزده وکرك آوروپاده بولونان وطنداشلرمزدن کلن مکتوبلر دائما طرز مساعی‌یی تقدیر ایتمکده‌در .

یکی فکر، غایت نفیس کاغد اوزرینه طبع ایدیلوب رسملی و٣٦——٥٠ صحیفه مجلد چیقار . سنه‌لك آبونه‌سی هر یر ایچون ١٣ غروش ، روسیه ایچون ١,٥ روبله‌در . بهر صایسی ٥٠ پاره . کرك آبونه اولمق وکرك پراکنده آلمق ایچون باب عالی جاده‌سنده ٤٩ نومرولو چفتجی کتبخانه‌سنه مراجعت اولونمالیدر .

طوپراق مجموعه‌سی

قیمتلی بر زراعت مملکتی اولان اولان وطنمزك زراعته دائر مجموعه وغزه‌ته‌لرجه نه قادار نقصان اولدیغی معلومدر. «طوپراق» ایشته بو بوشلغی املا ایدییور. «طوپراق» زراعت وزراعته متعلق تجارت مباحثی ایله اشتغال ایدوب مملکتمزك اك بویوك محررلرینه، متخصصلرینه یازدیرر. طوپراغك مباحثی شایان دقتدر: «طوپراق»، طوپراغك اصلاحی، اصول زرع و حصاد کبی عمومی زراعت، آریجیلق سوتجیلك، قونسروه‌جیلك، صوئوق‌هواجیلك، طاووقجیلق، بوجکجیلك، باغجیلق، فدانجیلق، باغجوانلق، وکرمنجیلك، انشاآت زراعیه، زراعت ماکنه‌لری، اقتصاد زراعی، اجتماعیات زراعیه، تجارت، اقتصاد تجاری، محصولات ومخرجلری، سؤالره جوابلر، هردورلو ماکنه وتخم سپارشلرینی آوروپا ومحلندن جلب ... » شیمدیلك آیده بر دفعه چیقان بویوك قطعه‌ده یکرمی صحیفه‌لق بورسملی مجموعه‌نك سنه‌لك آبونه‌سی هرکسك اشترا ایده‌بیلمه‌سنی تأمیناً یالکز (١٠) غروشدر. هر صاییسی بر غروشدر. محل اداره ونشری: باب‌عالی قارشیسنده ٤٩ نومرولو چفتجی کتبخانه‌سی.

علی فتحی

سابق بحر سفید قوای مرتبه‌سی

ارکان حربیه رئیسی

صوفیه سفیری

بولایر محاربه‌سنده

عدم موفقیتك اسبابی

« عسکری مغلوبیتلرمزك اسبابی » محررینه جواب

---

٢٥ کانون اول ٣٢٩

طابع و ناشری

تجارزاده ابراهیم حلمی

٤٦ کتابخانهٔ اسلام وعسکری ٤٦

استانبول — ١٣٣٠

مطبعهٔ خیریه وشرکاسی

بولایر محاربه‌سنده عدم موفقیتك اسبابی

« عسکری مغلوبیتلرمزك اسبابی » نام اثرك تعبیه‌یه عدم وقوف فصلنك ۸۲ نجی صحیفه‌سنده شو سطرلر اوقونیور :

« بولایر محاربه‌سنده‌ده مهم بر تعبیه خطاسی محاربه‌نك
« ضیاعنه سبب اولمشدر . شارکوی جوارنده قره‌یه اخراج
« اولنه‌جق ۱۰ نجی قول اردو ایله بولایرده‌کی قول اردو
« اوحوالیده‌کی دشمن قوتلرینه قارشی متحداً حرکته وتعرضه
« مأمور اولمشلردی .

« ۱۰ نجی قول اردونك اخراج حرکتی ۲٦ کانون ثانی
« کونی صباحی بدأ ایده‌جکدی . ایکی فرقه‌لی اردونك اخراج
« حرکتنك اك مکمل وسائطله لااقل اوچ کون سوره‌جکی
« وآنجق دردنجی کون ایلری حرکته ابتدار ایده بیله‌جکی
« اوته‌دنبری معلوم ومجرب برقاعدهٔ حربیه‌در. بولایرده‌کی قول
« اردونك یالکز ایلك کونی دشمنی تثبیت واشغال ایچون

« تعرض ایتمسی وبعده اوننجی قول اردونك ایلری حرکتنه
« حاضر اولمسنی متعاقب برابرجه تعرض قطعی‌یه ابتدار ایتملری
« لازم ایدی . ایلك اخراج کونی قره‌یه چیقان قوت اوندن
« صکره‌کی اخراج حرکاتنی بالذات تأمین ایده‌بیلیردی . فقط
« بویله یاپلمدی ؛ بولایرده‌کی قول اردو یالکز باشنه نتیجهٔ
« قطعیه استحصال ایتمك . مظفر اولمق هوسنه دوشدی .
« ۱۰ نجی قول اردو ایله مشترکاً اجرای تأثیره انتظار ایتمدی .
« دها ۲٦ کانون ثانیده اشغال محاربه‌سی یرینه تعرض قطعی
« اجرا ایتدی وَنهایت پریشان اولدی . ذاتاً برتعرضی موفقیتله
« اجرا ایچون اقتضا ایدن قیمت حربیه‌دن عسکر محروم ،
« ارکان . امرا وَضابطان ایسه محاربه میداننده ال برلکیله
« ایش کورمك وَ دشمن قارشیسنده فنه موافق تدابیر اتخاذ
« ایتمکدن عاجز اولدیغندن بونواقص عددله تلافی ایتمینجه موفق
« اولمه‌نك امکانی یوق ایدی . بو نقطه‌لر نظر دقته آلنمدیغندن
« اوکله وقتی هنوز اوننجی قول اردودن ، آنجق ایکی طابور
« قره‌یه اخراج ایدلمشکن بولایر قول اردوسی یوزده اللی‌یه
« قریب ضایعاتله تکرار بولایر خطنه رجعت ایتمش ایدی . »

بوسطرلرله ، بولایر قول اردوسی ۲٦ کانون ثانیده تعرض قطعی اجرا ایتدیکندن برتعبیه خطاسی ارتکاب ایتمش اولمق صورتیله اتهام اولنمقده وَ بوده مذکور قول اردونك « یالکز باشنه نتیجهٔ قطعیه استحصال ایتمك ، مظفر اولمق هوسنه » عطف ایدلمکده‌در .

مؤلفك تعبيه خطاسندن زياده شخصياته انتقال ايتديرمك ايستديكی بو مبحثده كنديسنی تعقيب ايتميه جكز. آنجق حربك ايكنجی دورينك الك مهم وقعه سی اولان بولاير محاربه سی حقنده حقيقتك تحريف ايدلمسنه وَ وثائق تاريخيه نك مسكوت طوتولمسنه طرفدار اولەميه جغز. بو مقصده بناءً مبحوث اثرده بسبتون بشقه بر رنك و ...كلده تصوير ايدلمك ايستيلن عدم موفقيتك اسباب حقيقيه سنی ارائه ايلمك و مسئله يی ماهيت اصليه سنه ارجاع ايله حقيقتی تنوير ايتمك مجبوريتنده يز.

بولایر محاربه‌سنه نصل قرار ویرلدی ؟

ادرنه نك ، لوندره‌ده ، صلحاً بلغارلره تسلیم اولندیغنی آکلایان افکار عمومیه‌نك غلیانی اوزرینه ، بوشهری دشمنك پنجۀ غصبندن قورتارمق اوزره حکومتك ۱۰ کانون ثانی‌ده تقلیبی متارکه‌نك فسخ ایدلمسنه سببیت ویرمش وَمحاربه ۲۱ کانون ثانیده یکیدن آچلمش ایدی.

تقلیب حکومت وقعۀ مهمه‌سی اوزرینه ادرنه‌یی قورتارمق ایچون اولمسه بیله هر حالده ادرنه‌نك استخلاصنه درت کوزله انتظارده بولنان افکار عمومیه‌یه قارشی قیملدامق مجبوریت تحتنه کیرمش ایدی . بو حرکتك ، بولایر طرفندن یاپلسی ، قرارکاه عمومیجه تقرر ایلدی . فی‌الواقع اردوی اصلی چتالجه خطنده ایدی وَبر حرکت مهمه آنجق اردوی اصلی ایله ایفا اولنه‌بیلیردی . فقط

کرك اردوی اصلینك حرکت تعرضیه‌یه هنوز قابلیتلی اولمه‌مسی ، کرکسه بولایر قارشیسنده‌کی دشمن قوتنك بلغار قوهٔ کلیه‌سندن اوزاق اولمسی حسبیله مذکور دشمن قوتنك فائق قوتلر آراسنه صیقشدیریله‌بیلمسی ممکن اولدیغی مخابرات ایله تقرر ایتمش و بوجهت اختیار اولنمش ایدی .

بولایر قارشیسنده‌کی دشمن حقنده بولایر قول اردوسی قوماندانلغندن باش قوماندانلق وکالتنه ۲٤ کانون ثانیده ویریلن معلوماتده « دشمنك ایلری قطعاتیله (ایکی آلای تخمین اولونیور) قواق صوینی کچه‌رك اکسامیل صرتلرنده تحکیمات یاپدیغی و هنوز کوروله‌میان وفقط (کشان) و (معلقره) جهتلرنده تحشد ایلدیکی تخمین اولنان دشمن قوتلرینك ۳

فرقه‌دن زیاده اولمدیغی ، بیلدیرلمشدی (*) .

دشمن قوای کلیه‌سنك (کشان ـ معلقره) خطنده بولنه‌رق ایلری قطعاتیله اکسامیله جرأتکارانه برصورتده ایلری‌یه آتیلمش اولمسی وَ اکسامیله‌کی دشمنك کریسنده، قواق صوینك یکدە رجعته مساعد بولنمه‌مسی بولایر قول اردوسنجه بو دشمن قوتنه دها ٢٣/٢٤ کانون ثانیده تعرض ایتمك املنی ویرمشدی . حقیقةً ، بولایر خطنده ایکی پیاده فرقه‌سیله برپیاده آلایی وسکز بطریه موجود ایدی. عدداً دشمنه فائقیتدن وَبالخاصه طوپجیمزك ازیجی تفوقندن وَ دشمنك هنوز موضعده یرلشمه‌مش اولمسندن استفاده ایده‌رك اکسامیل صرتلرینه قدر یاییلان دشمن قوتلرینی قواق صوینی کریسنه آته‌رق جزالاندرمق امکانی موجود ایدی . بالطبع دشمنك بوضعیف وضعیتی کونلرجه دوام ایده‌مزدی . بناءً علیه ٢٦ کانون ثانیده وضعیت بشقه ایدی .

(*) قوای مرتبه قوماندانلغندن باش قوماندانلق وکالتنه ـا ٢٤ کانون‌ثانی ٣٢٨ ده کشیده اولنان شفره‌لی تلغرافنامه.
[فی‌الحقیقه ، ٧ نجی‌ریلو وَ ٢ نجی فرقه‌لرله‌ما کدونیا کوکاللولرندن مرکب برفرقه‌نك که جمعاً ٣ فرقه‌نك بولندیغی بالآخره تحقق ایتمشدر .]

یوقاریده ده بحثی کچدیکی وجهله ادرنه نك تخلیصی یولنده یاپمغه مجبوریت حاصل اولان وَ بولایر جهتندن اجراسی ترجیح ایدیلن حرکتك شارکویده دهبارکمان اجراسی صورتیله تطبیقی قرارکاه عمومیجه تحت قراره آلنمش اولدیغندن بولایر قول اردوسنك اکسامیلده‌کی دشمنه قارشی تصمیم ایلدیکی حرکت تعرضیه‌یی باش قوماندانلق :

«ج ٢٤ کانون ثانی ٣٢٨ مرتب ویکرمی یدنجی نظامیه فرقه‌لریله یارین فجرله برابر دشمنه تعرض ایتمك فکری اساساً مصیب ایسه‌ده دشمن نه قدر بولایر استقامتنه طوغری چکیلیر ونه‌قدر چوق قوتی یاپمه‌سنه میدان ویریلیرسه شارکوی غربنده قره‌یه اخراج اولنه‌جغی بو صباح بیلدیریلن قوهٔ احتیاطیه‌نك دشمن علیهنه حرکتی تسهیل ایدیله‌جکندن دشمنك بولایر استقامتنه طوغری

ایلریلمه‌سنه میدان ویرلمسی ، امر تلغرافیسیله تصویب ایتمکله برابر شارکوینه ویاخود سواحل جنوبیه‌سنه اخراج ایدیله‌جك قوتلرله بولایر جهتندن مشترك و متقارب بر حرکت تعرضیه اجراسی مقصدیله تأخیر اولونمش و دشمنه دائر بعض معلومات صورولدقدن صوکره ، شارکوی ایله جهت جنوبیه‌سنده‌کی نقاطده کشفیات مهمه اجرا ایده‌رك عین زمانده بولایر جهتنده‌کی فرقه‌لرله‌ده مقابل تعرضه چکه‌رك دشمنی ایکی آتش آراسنده صقشدیرمق مصمم و بو مقصد ایچون یارین صباحدن اعتباراً واپورلو ایچنده بر قول اردو حرکته آماده اولدیغندن [*] قواقدن

[*] ٢٣/٢٤ کانون‌ثانی ٣٢٩ تاریخلی باش قوماندانلق وکالتنك شفره تلغرافنامه‌سی .

يلر الميان دشمنك كريلريني تهديده الك مساعد
خراج نقطه‌لرينك هانكيلري اولديغنك سرعت
شعاري[*] . » واك نهايت ٢٤/٢٥ كانون ثاني كيجه‌سي
ونجي قول اردونك ٢٦ كانون ثاني صباحي
ساعت بشده شاركوي وجوارينه‌ده بادكمان حركتي
جرا ايده‌جكيدن ناشي بولاير قول اردوسنك
نجي قارشيسنده‌كي دشمنه تعرض ايده‌رك حركت
نه كوره‌يي تسهيل ايلمسي امر اولونيوردي .

٢٥ كانون ثاني كوني اونجي قول اردودن
رود ايدن بر تلغرافنامه‌ده: « ١٠ نجي قول اردو
رارگاهي بو كون بعدالظهر ساعت ٦ ده غلطه

---

[*] بالآخره حركته مهيا اولديغي آكلاشلمشدر .
رارگاه عمومي بالطبع بو معلوماتي اونجي قول اردو قرارگاهندن
لمشدي .

رلختمندن نيلوفر واپوريله حركت ايده جك وقول اردونك قطعات سائره سى ده صباح ساعت ٥ ده شار كوى جوارنده بولنه جق صورتده حركتلرى تنظيم ايديله جكدر .

دونمانك، اخراج حركتنى تأمينه مأمور اولان اقسامى بوغاز وجوارنده موجود وسائط اخراجيه يى برابرينه آلارق صباح ساعت ٥ ده اينجه بورونى جوارنده كى نقليه فيلوسنه التحاق ايده جكدر .

توفيق بك ، فيلو قوماندانى بوكا كوره عين زمانده واپورلرده بولنسونلر ... » دينيليوردى .

فى الحقيقه ، بو تلغرافنامه آلنمزدن اول ١٠ نجى قول اردو قرارگاهندن مذكور قول اردونك احوال وحركاتى حقنده بولاير قول اردوسنى تنوير ايتمك وظيفه سيله اركان حربيه بيكباشيسى توفيق بك كلمشدى .

مير مومی‌اليه ، قول اردونك تكميل استحضاراتنی اكمال ايلديكنی سويلشدی. برقول اردونك استحضاراتی نه قدر مكمل اولسه اخراج حركتنك ينه خيلی زمانه متوقف اولديغی وبوحركتك تأخراته دوچار اولمسی خاطره كله‌بيله‌جكی مومی‌اليه سويلنمش ايسه‌ده بوبابده هرنوع شبهه وترددك غير جائز اولديغنی واستانبول كبی بيوك بر ليمانك بالجمله وسائط ارکابيه واخراجيه‌سنك برابرجه كتيرلديكنك ، سيار اسكله‌لرك ، كوپری دوبه‌لرينك واوژه‌نك شالانلرينك وسائره‌نك جلب واحضار ايدلديكنك وَ قول اردو ٣٦ اقشامنه قدر كاملاً چيقمسه بيله اوكانه قدر (اينجه برونی) جوارنده هيچ اولمزسه نوری بك مفرزه‌سنك تقويه‌سيله برفرقه قوتك بالفعل بولاير قول اردوسنك حركات تعرضيه‌سنه اشتراك ايتديريله‌بيله‌جكی قطعياً تأمين ايدلمش ايدی .

بونك اوزرينه بولاير قول اردوسنك ٢٦ كانون ثانی

کوننه عائد تعرض امری کندیسنه نوط ایتدیریله‌رك وصورت حرکت حقنده‌کی تصورات بیلدیریله‌رك ۲۵/۲۶ کیجه‌سی اوتنجی قول اردو نزدینه اعاده قلنمشدی .

۲۶ کانون ثانی صباحی یکرمی یدنجی نظامیه ومرتب نظامیه‌فرقه‌لری صباح ساعت ۸ ده دشمن موقعنه قهرمانانه برصورتده تعرضه‌باشلادیلر وشار کوی جهتلرندن کله‌جك دیکر برعثمانلی قوتیله متحداً دشمنه صوك ضربه‌یی ایندیرمك اوزره بعدالزوال ساعت ۲ یه قدر ، شدید مقاومته رغماً دشمنی مستحکم مواقعندن طرد ایلدیلر . بوزمانه قدر افرادك بتون انظاری شار کویه متوجه ، ضابطانك قلوبی دشمن آرقه‌سنده ظهور ایده‌جك عثمانلی عسکرینه معطوف ایدی . بوامید انتظار ایله ایلریده‌کی قطعاتده تلفات یوزده اللی‌یی بولمش ایدی . حیفا که بوانتظار اهانت ایدییوردی . عثمانلی عسکری یرینه شارکوی جهتلرندن اینن بلغارقوای امدادیه‌سی ، صوك برامید ایله ، عثمانلی عسکریمزه‌عودت تعرضیه‌یه‌باشلامش ایدی .

ایشته بونك اوزرینه ۲۶ کانون ثانی کونی ، شایان

حيرت جسارته وَبرچوق ضايعاته رغماً ، عثمانلى تاريخ عسكريسنده برعدم موفقيت دها قيد ايتديردى .

تعبيه‌يه عدم وقوف نره‌ده‌در ؟

مؤلفك حسن نيتندن شبهه‌يه حقمز يوقدر. بناءً عليه بولاير قول‌اردوسى حركاتنى تنقيد ايلديكى زمان بروجه بالا معلوماته دسترس اولمديغنى ظن ايتمك ايسترز .

شيمدى، شومعلومات وَاوامر كوز اوكنه كتيرلسين؛ بولاير قول اردوسنه تحميل اولنان وظيفه‌نك ايفاسنده دشمنى ساده‌جه اشغال ايله اكتفا اولنوب اولنه‌ميه‌جغى بر دها دوشونولسون !

بوبابده‌كى معلوماتمزى اتمام ايتمك ايچون اوتنجى قول اردوقرارگاهندن ٢٦ كانون ثانيده بولاير قول اردوسى قوماندانلغنه يازيلان آتيده‌كى تلغرافنامه‌ده بردفعه كوزدن كچيرلسين !

قول اردويى حامل نقليه سفائنى كاملاً آرزو اولنان زمانده طوپلانه‌بلمه‌مدى . بناءً عليه اخراج حركتى تأخر ايتدى .

فقط مرتب قول اردونك بوكون بولايردن تعرض ایتدیکی خبر آلندیغی جهتله شمدیلك الده بولنان طقوز طابور پیاده ، ایکی ماکنه‌لی تفنك بلوکی شار کویك ایکی کیلومترو غربنده دیکر نقلیه‌واپورلری‌ده متعاقباً کله‌جکندن بونلرده اوکلندن صکره اخراج ایدیله‌جکدر . اخراج حرکتی صباح ساعت ۱۰ ده باشلایه‌جقدر .

سز تعرضه دوام ایله قارشیمزده‌کی دشمن قوتلرینك دفعنه تشبث ایدیکز . » [*]

§ مؤلفك شو : « بولایرده‌کی قول‌اردو نتیجهٔ‌قطعیه استحصال ایتمك ، مظفر اولمق هوسنه دوشدی . ۱۰ نجی قول اردو ایله مشترکاً اجرای تأثیره انتظار ایتمدی . دها ۲٦ کانون ثانیده اشغال محاربه‌سی یرینه تعرض

[*] بو تلغرافنامه کیچ کلمشدر .

قطعی اجرا ایتدی وَ نهایت پریشان اولدی . » اتهامنه آرتق سبب قالمیه‌جغنی ظن ایلرز .

فی‌الواقع ، بولایر قول‌اردوسی ۲۶ کانون‌ثانیده ، یالکز باشنه محاربه ایتمش ایدی . فقط بو ، یالکز باشنه محاربه ایتمك هوسندن دکل بلکه یالکزباشنه براقلمش اولمسندن ایلری کلمشدر .

بوقاریده‌کی وثائق مطالعه ایتدکدن صکره بوبابده شبهه بسلیه‌جك صاحب فکر بولنه‌مز .

بولایر قول اردوسی کندیسنه‌ویریلان موعدملاقاته تام وقتنده یتشمش ودیکرلرینك دخی موعد ملاقاته وصولنی تأمین ایچون ممکن اولدیغی قدر دشمن قوتنی جلب وَتوقیف صورتیله اولانجه‌غیرتنی کوسترمش‌ایدی. موعد ملاقاته کلمیانلر اولدیسه‌بوندن بولایر قول‌اردوسنه یالکزباشنه محاربه‌ایتمك « مظفراولمق‌هوسنه » دوشدیکنی استنتاج ایتمك تعبیه‌یه وقوف ادعاسیله یك‌ده قابل تألیف دکلدر .

§ مؤلف محترمی بردها وضعیتك تدقیقنه دعوت‌ایده‌لم : دشمن ، بولایر قوای مرتبه‌سنی ، شبه‌جزیره‌نك الـطار محلنده ، برزنجیرله حبس ایتمك مقصدیله اکسامیل

صرتلرینه قدر ایلریله‌مش وَبوخطدن اعتباراً مرمره‌نك شمال وشمال شرقی‌یه اوزانان سواحلی اوزرنده وقوع بولابیله‌جك تشبثاته قارشی‌ده معلقره وَحوالیسنده قوای کلیه تحشید ایلمش ایدی .

شمدی ، مؤلفك فکرینه تبعیت ایده‌رك ، بولایر قول اردوسی ـ آلدیغی اوامر وتبلیغاته رغماً ـ اکسامیل موضعی قارشیسنده ۳ : ٤ کون خفیف اشغال محارباتیله اکتفا ایتمش اولسه‌یدی نه‌نتیجه حاصل اولوردی ؟

اکسامیل موضعنك قوۀ تدافعیه‌سنه اعتماد ایدن دشمن بولایر جهتندن جدی برتضییق کورمدیکنه غایت ممنون اوله‌رق ، اوده اکسامیلده اشغال وتوقیف محاربه‌سنی بیوك منافع ایله قبول ایلدیکی اثناده ، یالکز باشنه‌شارکویه چیقمغه اوغراشان ده‌بارکمان قطعاتنی کاملاً دکزه‌دوکمك ایچون ایجاب ایدن زمان وَقوته‌مالك اوله‌بیلیردی وبویله فلاکتلی نتیجه‌نك عقبنده‌بولایر قول‌اردوسی قوماندانی ممکن اولدیغی قدر دشمن قوتنی‌اوزرینه جلب ایتمدیکندن[*]

[*] باش قوماندانلق وکالت جلیله‌سنك ۲٤ کانون ثانی ۳۲۸ تاریخلی شفره تلغرافنامهٔ جوابیسی .

ودەبارکان حرکتنی تسهیل ایلدیکندن (*) وَدەبارکان قطعـاتنك قارشیسندەکی دشمن قطعـاتنی دفعه تشبث ایتمدیکندن (**) طولایی اتهام ایلمك حقلی اولوردی .

فی الحقیقه ، استانبول کبی بیوك برلیمانك بالجمله وسائط ارکابیه و اخراجیه‌سنی استصحاب ایده‌رك‌دها ٢٤ کانون ثانی صباحندن اعتباراً واپورلر ایچنده حرکته مهیا اولدیغی بیلدیریلن بر قول اردونك قرارکاهندن خبر ضـابطی وظیفه‌سیله کلن برارکان حرب بیکباشـیسنك وظیفه‌سنی حسن ایفـا ایتمدیکنه دائر شـبهه ایتمك ایچون بر حقمز یوقدی وَ ٢٦ کانون ثانیده اوکلنه قدر هیچ اولمزسـه برفرقه‌نك قره‌یه چیقا بیله‌جکنه دائر ویردیکی تأمینـاتی نظر اعتباره آلمه‌مق ایچون‌المزده بردلیل موجودکلدی؛ چونکه‌میرمومی‌الیه بواستحضاراتی ایفا ایله مکلف هیئتك اعضای‌مهمه‌سندن برارکان‌حرب بیکباشیسی‌واستحضارات مذکوره‌یی ـ بولایر قول اردوسـنجه هیچ بریا کاشغه

(*) باش قوماندانلق وکالت جلیله‌سـنك ٢٤/٢٥ کانون ثانی ٣٢٨ تاریخلی شفره تلغرافنامه‌سی .

(**) ١٠ نجی قول اردو قوماندانلغنـك ٢٦ کانون ثانی ٣٢٨ تاریخلی شفره تلغرافنامه‌سی .

سبیت ویرلمه‌مك ایچون مذکور قول اردویه ـ تماماً بیلدیرمکه مأمور برخبر ضابطی‌ایدی .

بومعلوماته رغماً ، خفیف اشغال محارباتیله اکتفا ایده‌رك اخراج قطعاتنی کندی طالعلرینه ترك ایتمك جرأتنده بولنه‌جق بر قوماندا هیئتی ایچون ، یالکز باشنه « مظفر اولمق هوسندن » دها آغیر ودها خیانته مقرون اتهامات حقلی اولمزمیدی ؟

§ بولایر محاربه‌سنك عدم موفقیتی، مؤلفك بلاتدقیق ادعا ایلدیکی کبی یالکز باشنه مظفر اولمق هوسندن منبعث دکلدر . بونك اسبابی :

اولا : نقلیه سفائننك ٢٦ صباحی ساعت ٥ ده شارکوی اوکنده حاضر بولنوب اخراجاته مباشرت اولنه‌جغنه دائر اولان تخمینلرك طوغری چیقمه‌مسنده ؛

ثانیاً اونجی قول‌اردو خبر ضابطنك بالآخره جریان وقوعات ایله حقیقته توافق ایتمدیکی آکلاشیلان افاداتنك مبالغه‌دن عاری بولنمه‌مسنده ؛

ثالثاً : بویله‌مهم براخراج حرکتنك بالجمله احتمالاتی درپیش ایدیله‌رك نقلیه فیلوسی اخراج نقاطی قارشیسنده حاضر بولنوب اسکله‌لر قورولمغه باشلانلمزدن اول بولایر

قول اردوسنه باش قوماندانلقدن ٢٦ كانون ثانی ایچون تعرض امری ویرلمسنده ؛

رابعاً : بعدالزوال ساعت ایکی‌یه قدر موفقیتله ایلریلنمش ایکن دشمن قوای امدادیه‌سنك عودت تعرضیه‌سی اوزرینه ، هجوم قطعاتنك لزومی وجهله ضبط وربط آلتنده بولندیرلمه‌مسنده آرامق لازمدر . بوصوك نقصان اعتراف اولنملیدرکه یالکز بولایر قطعاتنه مخصوص دکلدر .

*
* *

(عسکر مغلوبیتلرمزك اسبابی) محررینه جواب ویرمك ایچون یالکز وثائق رسمیه‌یه استناد ایدلمشدر . وثائق مذکوره مقامات عائده‌سنك حرب جرائدنده محفوظدر . فی‌الواقع ، جرائد مذکوره موجود ایکن اسم وهویتی معلوم اولمیان بر محررك خلاف حقیقت مطالعاتنه جواب ویرمك زائد كوروله بیلیر وَ بوفکر بزجه‌ده حائز رجحان بولونوردی . آنجق محرر مجهول تعبیه ایله وملاحظات عسکریه ایله هیچ مناسبتی اولمیان خصوصاتی قاریشدیرارق وقایع مذکوره‌ده مدخلدار اولانلری اتهاماته قالقشمشدر .

دشمن قارشیسنده ، تاریخی کونلر یشاندیغی زمان، وظیفهٔ عسکریه‌نك وطنه لایق صورتده ایفاسی ایچون کوستریلن غیرتلرك بوقدر آغیر سوء تفسیراته دوچار اولدیغنی کورمك ارباب وجدان ایچون وسیلهٔ حضور دکلدر .

بولایر قول اردوسنك ٢٦ کانون‌ثانی محاربه‌سنده رجعته مجبور اولمش اولمقله برابر وظیفهٔ عسکریه‌سنی بحق ایفا ایلمش اولدیغی (*) اعتقادنده‌یز .

فی الواقع ، ١٠ نجی اردونك ٢٥ کانون‌ثانی تاریخلی تلغرافنامه‌سنده‌کی تخمیناتی هیچ برعارضه‌یه اوغرامیوب ده ده بارنتان حرکتی باشلامش و توفیق بکلك ویردیکی معلوماته قریب بر صورتده عملیاته دوام ایدلمش اولسه‌یدی ٢٦ کانون‌ثانیده‌بولایرقطعاتنه قارشی،دشمنك احراز ایتدیکی موقت موفقیتك عاقبتی کندیسی ایچون برفلاکت اولوردی . بولایرقول اردوسی دخی میدان محاربه‌ده براقدیغی شهدانك بوصورتله انتقامنك آلندیغنی کوره‌رك مفتخر بولنوردی .

هرحالده ، بولایرمحاربه‌سنده ، بولایرقول‌اردوسنك

(*) باش قوماندانلغك ٢٦/٢٧ کانون‌ثانی تاریخلی تلغرافنامه‌سی .

وظیفه‌سی ووضعیت اشغال محاربه‌سی دکل، اکسامیلده‌کی دشمنی مشکل وضعیته صوقه‌رق شارکویه صارقمق ایسته‌یه‌جك دشمن قوتلرینی دخی اکسامیله جذب ایده‌جك جدی برتعرضی استلزام ایتمکده ایدی .

آرالرنده ٦ کیلومترودن زیاده مسافه اولمیان اکسامیل صرتلرینه بولایر صرتلری آراسنده‌کی ساحه‌ده ۲٦ کانون‌ثانیده ویرلمسی تقرر ایدن محاربه‌نك نوعی نه اشغال ونه‌ده نمایش محاربه‌سی اوله‌بیلیردی . بوساحه‌ده ۳ کون ٤ کون دشمنله قارشی‌یه قالنه‌مزدی وقالنه‌بیلدیکی تقدیرده ، ۱۰ نجی قول اردونك بلامعارضه وتماماً قره‌یه چیقدیغی فرض اولندیغی حالده دخی ، غیر مساعد بر وضعیتده دشمنك اوچ مثلی قوتنك تعرضنه معروض قالمق ضرورتی حاصل اولوردی .

بولایر قول اردوسی یاپیلمه‌یی تأمین ومحافظه ایچون ایلك اول محاربه‌یه ادخال ایدیلن ویاخود مجاور برقول محاربه‌یه اشتراك ایده‌جه‌یه قدر دشمنی اویالامغه مأمور (پیاده تعلیمنامه‌سی ٤۱۷) اقسام عسکریه کبی تلقی ایدیلیرسه خطا ایدلمش اولور .

بولایر قول اردوسی ، ده‌بارکمان یاپان برقول اردونك

تأمين سلامتی ایچون ایجاب ایدرسه کندینی فدا ایتمك اوزره محاربه ایده‌جکدی واویله یاپدی .

* * *

§ بالقان حربنده عسکری مغلوبیتلرك اسبابنی آراشدیرمق، کلستان وطنك کوزل برچیچکی اولان روم ایلینك ضیاعیله ختام بولان عظیم فلاکتدن درس عبرت آلمق هپمز ایچون بورجدر. بوبابده کوستریله‌جك غیرت وهمته نه‌قدر تشکر ایدلسه آزدر. آنجق بوهمتلرك مفید اولمسی ایچون بی‌طرفانه تدقیقاته، درین بر وقوفه، غیر قابل تقبیح حسیاته احتیاج واردر.

بزی بوسطرلری یازمغه مجبور ایدن محرری طانیمق شرفیله مباهی اولمدیغمزدن کندیسی حقنده عجله حکم ویرمکدن اجتناب ایده‌جکز. یالکز، مزایای مسروده‌دن محروم منقدلرك ونقایص باهره ایله مملو آثارك میدان آلدیغنی انکار ایلمك مشکلدر.

بعض محررلر واردرکه یالکز افکار ذاتیه‌لرینی احتوا ایده‌جك بر اثرك کیمسه طرفندن اوقونمیه‌جغنی بیلدکلری ایچون، فعل یرینه فاعلی اقامه ایده‌رك، شخصیاته مراجعت

صورتيله يازيلرينه داعئ مراق سوسلر علاوه ايتمك ، كنديلری ايچون، برابتلادر.

بعض محرر عسكريلر واردركه هيچ بر ماضئ عسكريلری ، تجربهٔ صنعتلری يوقدر. نظر عسكريلری قطعه‌لرينك وياخود دائرهٔ مأموريتلرينك حدودينی آشه‌مه‌مشدر. فقط بونلر هرشيئ بيليرلردعواسنده‌درلر. كورمك ، آكلامق ، حس ايتمك ممكن اولان هرشيئ كورمش، آكلامش،حس ايتمشلردر. صنعت عسكريه‌نك هيچ برمجرا محلی يوقدركه اونلرك نظرلری اورايه نفوذ ايتمه‌مش اولسون! كمال متانتله وقوعات حقنده حكملرينی اعطادن اجتناب ايتمزلر؛ بوحركت تعبيه قواعدينه مخالفدر! بوقوماندان شخصياته قاپلمشدر ! بوارکان حربيه هوسنه مغلوب اولمشدر !

ايشته بونوع محررلر حقايق تاريخيه ايچون برتهلكه تشكيل ايدرلر.

مقصدمز، موضوع بحث اثرصاحبنی بومحررلر آراسنه ادخال ايتمك دكلدر. آنجق بولاير محاربه‌سنك عدم موفقيتی اسبابنی آراشديران مومی اليهك وجدانی هيچ بر وقفهٔ تردده دوچار اولمه‌دن مذكور قول اردونك يالكز باشنه

« مظفر اولمق هوسی » یوزندن پریشان اولدیغنی ایلری یه سوردیکی دوشونولورسه کندیسنك وقوعات حربیه یی حکمده اولدقجه جرأت صاحبی بولندیغنی آکلاشیلیر.

آغیر اتهاماتده بولنمق وبونده جرأت کوسترمك قولایدر، بونك قدر قولای اولمیان برشی وارسه اوده بلا غرض حقیقته خدمت ایتمکدر. بوسطرلر شو خدمتی ایفایه کفایت ایتمش ایسه نه اعلا!

İzmir fecāyi'i

ازمیر فجایعی

ملحقاتده

ازمیر فجایعی

ملحقاتده یاپیلان مظالم

ازمیر قوای اشغالیه قوماندانک حکومته ویردیکی نوطه‌ده ، اشغالك ازمیر وجوارینه انحصار ایده‌جکی بیلدیریلیوردی . فقط اشغال باشلایجه یونان نفرلری ایلری حرکتلرینه دوام ایتدیلر وازمیر جوارنده بولنان سیدی کوی ، کوجلر ، جمعه اووه‌سی ، کوره‌جه ، آقچه کوی ، چتاللر ، دره کوی ؛ چامور دره کویلرینی احراق ، اهالیسنی قتل وافنا واموال موجوده‌یی یغما وغارت ایله‌دکدن صکرا ایکنجی بر بیاننامه نشر ایتدیلر . (آیدین ولایتی اهالیسنه) خطاب ایدن بو بیاننامه‌ده ، ازمیر وملحقاتنك ، یونانلیلقله اولان اوچ بیك سنه‌لك تاریخی علاقه‌سندن بحث ایدیلیور واشغاله دوام اولنه‌جغی احساس اولونیوردی . بو بیاننامه اوزرینه آیدین اسلام اهالیسی ائتلاف دولتلری ممثللرینه شدتلی پروتستولر یاغدیردیلر . ازمیر جوارنده یاپیلان فجایعك مسئوللری

تجزیه ایدیلدکجه یونان اردولرینك ایلری حرکتندن پك وخیم نتیجه‌لر چیقابیله‌جکنی بیلدیردیلر . ائتلاف ممثللری وبالخاصه انکلیز ممثل سیاسیسی ، اشغالك موقت وازمیر جوارینه منحصر اولدیغی وبونك عسکری ماهیتی حائز برتدبیردن عبارت بولندیغی حقنده اسلاملره تأمینات ویردی . ایشته بو تأمینات اوزرینه اسلاملر براز سکون بولورکبی اولمش ویونان اردولرینك آرتق ایلری حرکتنه دوام ایتمیه‌جکنی ظن ایتمشدی .

حال بوکه بوتون بوتأميناته رغماً یونانلیلر ایلری حرکتلرینه دوام ایتدیلر . وصره ایله آیدین ، نازللی ، اوده‌مش ، برغمه حوالیسنی اشغال ایتدیلر . بواشغال اثناسنده ازمیر وجوارنده یاپدقلری فجایعی دها شدید برصورتده تکرار ایتدیلر . اسلاملرك معروض قلدقلری فلاکت ومظالمی بوتون وضوحیله کوسترمش اولمق ایچون یونانلیلرك هرکیردکلری یرلرده یاپدقلری مظالمی ماده تصریح ایده‌رك صره ایله نقل ایدییور :

آیدینده

بوتون قصبه وکویلر یانمش ، درت بیك مسلمان شهید اولمشدر :

مایسك یکرمی یدنجی پازار ایرتسی کونی یونان قوهٔ اشغالیه‌سی بلا ممانعت آیدینی اشغال ایتدی. اشغالدن درت

کون صکره یعنی حزیرانك برنجی کونی یونانلیلرك آیدینه
کیلرینی قلباً آرزو ایتدکلری تهمتیله معلم احمد امین افندی
وایرتسی کونی اشرافدن کامل افندی ، آیدینده دعوی
وکیلی رشید وبرادری عاصم واشرافدن شفیق صافی
واوده‌مش دعوی وکیللرندن رفیق شوکت بکلر دخی
یلاطجق استاسیوننده ونازللی دعوی وکیللرندن عمر لطفی
بك آیدینه کلیرکن ترەن درونده توقیف ایدلدیلر. تمنیات
قلبیه‌یه قدر تصرفه قالقان یونانیلرك شو حرکتلری خلقی
صونك درجه‌ده تدهیش وکندیلرندن برقات دها تنفیر
ایتمکله برابر اوروپا عدالتندن نومید اولمایان اسلاملر
بونیده هضمه چالیشدیلر . فقط یونانلیلر کون کچدکجه
تضییقلرینی آرتدیردیلر .

اشغالك اوتجی کونی کیجه‌سی اشراف مملکتك
مداومی بولندیغی قرائتخانه‌دن خانه‌لرینه کیدن اشراف
زاده‌لردن آلتی ذات بلا سبب سوقاقده بر یونان ضابطی
طرفندن اولوم درجه‌سنده ضرب ایدلدی. عین کیجه
وفرداسی کیجه درت مسلمان خانه‌سنه یونان نفراتی
طرفندن تعرض ومخدرات اسلامیه‌یه تسلط ایدلدی .
وبوتعرضات ناموسشکنانه توالی ایلدی. یرلی خرستیانلرك
تحقیراتی ایسه هرکون برصورت فوق العاده‌ده توسع
ایتمکده ایدی .

حزیران یکرمی برندن اوتوزنجی کوننه قدر آیدین قصبه‌سی عالم انسانیت ومدنیت ایچون جداً محجاب آور وقایع وجنایاته صحنه اولمشدر. بونلردن بعضیلرینی بروجه آتی نقل ایدییورز :

کرمنجك ناحیه‌سی مدیری اهالیدن سلاح طوپلامیور بهانه‌سیله ضرب وحبس وکرمنجك اهالیسندن اتلی قدری علناً قتل ایدلدیکی کبی کرمنجکدن بیلت آله‌رق آیدینه کیتمك اوزره ترنه بینن یکرمی یدی واستجواب ایدیله‌جکلری بهانه‌سیله جبراً ترنه ارکاب ایدیلن اوتوز درت که جمعاً التمش بر مسلمان ترنك اثنای سیر وحرکتنده حیوان بوغازلر کبی بوغاز - لنه‌رق جسدلری یوللره آتیلمشدر. کذلك نشأتیه قریه‌سی یونان قوتلری طرفندن احراق واهالیسی قتل ایدیلمش وپك آز برقسمی طاغلره قاچوب قورتیله‌بیلمشدر. قره‌پیکار و اریکلی قریه‌لری واهالیسی‌ده عین صورتله احراق واتلاف ایدلمشلردر. بو اثناده نفس آیدین قصبه‌سنده دخی یونان عسکرلری طرفندن بعض مسلمان کنجلری طوتیله‌رق علناً سوقاق وچارشو اورته‌لرنده ضرب وجرح وبرقسمی سونکو ایله قتل ایدلمشلردر. کرك تویلری اورپردن بوتعدیاتدن وکرکسه شهرده یاپانجی ومسلح برطاقم خرستیانلرك هرکون چوغالمقده اونمسندن

متهیج و پرخلجان اولان اهالیء اسلامیه دکانلرینی قپایه‌رق خانه‌لرینه التجا ایتمش و برقسمی‌ده محبرتدن باشقه برچاره بولامامشدر . برطرفدن‌ده آیدینك احراق واهالیٔ مسلمه‌سنك کاملاً قتل ایدیله‌جکی برچوق وقایعله استدلال اولونیوردی . ازجمله پابوشجی میخالاکینك تجاردن جانباز زاده علی افندی‌یه [یونان حکومتی آیدینی تخلیه ایده‌جکسه‌ده آیدینه کله‌جك حکومت آیدینی انسانسز و أوسز بوله‌جقدر] دیمسی واسملری محفوظ بعض روم معتبرانك [ایتالیانلردن شفاعت بکله‌یکز بونك جزاسنی آغیر کوره‌جکسکز] تهدیداتنده بولونمالری و یونان قوتنك چینه وناززلی خطوطنی قطع وتلفونلرینی ضبط ایتمسی وروملردن ماعدا ارمنی وموسوی بالعموم غیر مسلملرك دخی مسلملردن تفریق ایدیله‌بیلملرینی تأمیناً قسلرینی آته‌رق بهمه‌حال شابقه کیملری ایچون امر وجبر ایدلملری واشبو امره رعایت ایتمه‌ینلرك حیاتلرندن طولایی هیچ بر مسئولیت قبول ایده‌میه‌جکلرینك تعمیم اولنمسی وشهره هرکون سیویل ومسلح یابانجی روملرك ادخالنده دوام ایدلمسی قتل عام ایچون حاضرلانیلدیغنی تأیید ایدییوردی .

حزیرانك یکرمی‌التنجی پنجشنبه کونی یونان‌قوماندانی حکومت حولیسنده اهالی‌یی جمع ایده‌رك [اهالی یدنده

التی بیك سلاح واردر اون سکز ساعت ظرفنده بو مقداردن ولو بر نقصان اولهرق ویریلیرسه اهالینك قورشونه دیزیله‌جکنی ویونان اشغالنك موقت دکل مؤبد وماهیت اشغالك‌ده الحاق اولدیغنك بیلنمسنی] آجی و اولدیریجی کلمه‌لر ایله بیان ایلمسیله متصرف عبدالرحمن بك اهالیده سلاح وار ایسه طوپلامغه چالیشه‌جغنی ومع مافیه قراده وشهرده یاپیلان قتل عاملر توالی ایتدکجه وشهرده یرلی ویبانجی روملر علناً ومسلحاً کزدکجه بو بابده‌کی مساعیسنك منتج موفقیت اولمسی مشکوك بولندیغنی جواباً سویله‌مش وبوجواب اوزرینه قوماندان متصرف بکك بیاناتنی انکاره مقتدر اوله‌مامقله برابر امرینك قطعی اولدیغنی سویله‌مشدر .

یکرمی یدنجی جمعه کونی داخلیه ومحاسبه اوطه‌جیلری وتحریرات قلمی سرمبیضی ویکرمی طقوزنجی کونی دخی متصرف وجزا رئیسی ومدعیٔ عمومی واشرافدن عزت وموصللی حاجی احمد ومخدومی شاکر بکلر ورژی قولجی باشیسی وقونترول مأموری عمر و دوقتور نوری بکلرله کلیتلی مقدارده دیکر اهالی توقیف ایدلدیلر. بونلردن اکثریسنك جسدلری اخیراً طاغلرده مقتول اوله‌رق بولنمش ایسه‌ده برقسمنك عاقبت الیمه‌لری حقنده معالتأسف معلومات کافیه الده ایدیله‌مه‌مشدر . یونان

عسکرلری مندرس نهرینه مجاور قاضی کوی و اووه اکیری ویکی کوی قریه‌لرینی کاملاً احراق واهالیسنی قتل‌عام و اموال ومواشیسنی ضبط ایله آیدینه سوق ایله‌مشدر .

ائتلاف دولتلرینك موافقتلریله آسایشی تأمینه کلدیکی اعلان ایدیلن یونان قوتلرینك تجاوزلرینی کیتدکجه آرتدیرمالری واسلاملره قارشی عمومی بر قتل‌عام حاضرلنغی یاپیلدیغنك حس ایدلمسی اوزرینه اسلام اهالی حیاتلرینی مدافعه ایچون خارجدن کلن اهالی ایله برلشه‌رك مقاومته مجبوریت حس ایتمشدر . بونك اوزرینه یرلی اسلاملره یونانلیلر آراسنده شدتلی مصادمه‌لر ظهور ایتمش وقرق ساعت دوام ایدن بوقانلی مصادمه نتیجه‌سنده حزیرانك اوتوزنجی کونی شهر دشمندن تخلیه اولنمشدر .

حزیرانك یکرمی سکز ویکرمی طقوزنجی کونلری مصادمه ایله برابر حاضرلانان قتل عامده باشلادی . کرك یونان عسکرلری وکرك طرفلرندن تسلیح ایدیلن یرلی روملری اسلام خانه‌لرینی بر بر باصوب معتبران ومنوران اسلامیه‌یی اخذ وتوقیف وبر قسمنی یوللرده وبرقسمنی‌ده اثنای رجعتلرنده تفنك ومترالیوز آتشلریله قتل وشهید ایدییور ؛ یوکسك محلله یرلشدیردکلری ماکینه‌لی تفنکلر ایله اسلام خانه‌لری آتش آلتنه آلنیور ؛

وغاز خانه‌دن کتیردکاری غاز یاغلری وطوپ آیاغندن طوپ ایله آتیلان یاغلی پاچاورالر ایله ومؤخراً برمقداری الده ایدیلن ماوی رنکلی اجزای کیمیویه ایله اسلام محلاتی کاملاً آتشه ویریلیوردی . یانغیندن قاچمق ایچون خانه‌لرندن طیشاری چیقمق ایسته‌ین چولوق چوجق وقادین ارکك مسلمانلری تفنك ومترالیوز آتشنه‌طوته‌رق یانغین یرنده یانمالرینه چالیشیلیوردی . بوندن مقصد قتل عامی دها واسع ودها شموللی برمقیاسده یاپمق واجساد مقتوله‌نك یانغین آتشلری ایچنده یانمالری صورتیله آثار وامارات جرمیه‌لرینی محو ایتمك ایدی .

ارتکاب ایدیلن بوجنایتلر ، بر مدتدنبری آیدینده درت فرانسز ژاندارمه ضابطیله فرانسز قونسلوسی اولان رومی‌الاصل دوقتور واسیلاکی افندی وفرانسز سورلر مکتبی همشیره‌لری ودها سائر معتبران اجانب وبالخاصه مستر (هودر) طرفندن عیناً مشاهده ایدلمش وفرانسز سورلر مکتبنه التجا ایدن یوزلرجه مسلمان واجنبی عائله‌لری طرفندن دخی کورلمشدر. بوجنایتلرك بوتون تفرعاتیله نقلی ممکن دکلسه‌ده بر هیئت تحقیقیه جانبندن تحقیقی واستماع شهود وتدقیق آثار صورتیله‌ده تبیین وتوثیقی حالاً دخی ممکندر .

اشبو جنایات فجیعه عالم انسانیت ومدنیت ایچون

نه قدر حجاب آور ایسه اهالیٔ اسلامیه‌نك خاصةً یرلی وطنداشلری طرفندن کوردیکی بی نهایه مظالم واعتسافات وتحقیراته رغماً شهرده قالان یوسفیلره قارشی کوستردیکی علوجناب اوقدر واوندن زیاده فخر آوردر. بوحقیقت بوکون دائرهٔ اشغال خارجنده قالان ممالك عثمانیه‌ده مسکون اهالیٔ خرستیانیه ایله خانه‌لری یاندیغندن دولایی جوار قصباته مرفهاً کوندریلان آیدین روملرینك و حمایتك صولك درجه‌سنه نائل اولان نازللی اهالیٔ خرستیانیه‌سنك شهادتلریله‌ده مثبتدر.

بوقیصه مدت ظرفنده آیدینده یانان اسلام خانه واشیالرینك قیمتی لااقل اون میلیون لیرادر. فقط بومادی خساراتك یاننده بورده اکثریسی قادین وچوجق اوله‌رق ویردیکمز ضایعاتی کوز اوکنه کتیرملیدر. بوراده بر هفته ایچنده درت بیکی متجاوز اسلام شهید اولمشدر. ازمیردن نازللی‌یه قدر موجود بوتون اسلام کوی وقصبه‌لری یاقیلمش، اهالیسی آچ وچیپلاق سوقاقلرده قالمشدر. بوزواللیلرك هیچ اولمازسه حیاتلرینك قورتیلماسی معاونتکزه باقیور. اسلاملر، بومعصوم و مظلوم قارده‌شلریکزه معاونتکزی اسیرکه‌مه‌یکز.

نازللیده

آیدندن ایلریله‌ین یونان قوتلری حزیرانك اوچنجی صالی

کونی نازللی یه کیردیلر. نازللینك اشغالی آیدینده خریستیانلرك
اسلاملره قارشی دها حقارت آمیز بر وضعیت آلمالرینی انتاج ایتدی
مثلا روملر سوقاقده راست کلدکاری تورکاری طوتیور.
و «نیزه‌لوسك رسمی آلتندن کچیره‌رك (یاشاسین وه‌نیزه‌لوس)
دیه باغیرتیورلردی. کنجلر توقیف وضرب اولونیوردی.
نازللی ایلك اشغال اولوندیغی کون برحادثه اولمادی.
فقط یونان قوتلری یرلشیر یرلشمز بر طرفدن یونان
عسکرلری ، بر طرفدن یرلی روملر ، ازمیر وآیدینده
یاپدقلری چیرکینلکلره دوامه باشلادیلر. اسلام قادینلرینه
تعرض ایدییور ، مناره‌ده اذان اوقویان مؤذنلری دایاقله
آشاغی ایندیرییورلردی . سوقاق صاتیجیلرینك تابلالرینی
دوکیور ، اسلام دکانلرینه کیره‌رك خوشلرینه کیدنماللری
بلابدل آلیورلردی . بوصورتله همانده هرکون برایکی دکان
صویولیوردی. برچوق اشراف وکنجلری توقیف وحبس
وبعضیلرینی ضرب ایدییورلردی . بومیانده ترزی قره
مصطفی ورنجبر سیف‌الدین افندیلر اولوم درجه‌سنده
ضرب ایدلمشلردر . بومظالمه تحمل ایده‌مه‌ین واشغالك
موقت اولمایوب برالحاق ماهیتی آلمقده اولدیغنی کورن
خلق یونانلیلرك تعدیلرینه مقابله مجبوریتنی حس ایتدی .
یونان اردولرینك شهره دخولنی لاقیدی ایله قارشیلایان خلق
نازللی‌یی مدافعه‌یه کلن اسلام اهالی ایله برلشه‌رك یونانلیلره

قارشی حیات و ناموسنی مدافعه یه باشلادی. قانلی بر مصادمه‌دن صوکره حزیرانك ۱۹ نجی پنجشنبه کونی یونانلیلر نازللی‌یی ترکه مجبور اولدیلر.

ترکدن اول متقاعد بیکباشی کنعان، حافظ محمد، حاجی محمود و تحصیل مأموری علی رضا بکلری توقیف ایده‌رك برابر کوتوردیلر. عودتلرنده یولده تصادف ایتدکلری اسلام کویلرینی احراق واهالیسنی اتلاف ایتدیلر. حزیرانك یکرمی برنجی کونی انکلیز احتیاط ضابطلرندن میستر (هودر) آیدین متصرفی عبدالرحمن و حزارئیسی حقی واشرافدن عزت بکلرله براکده نازللی‌یه کیده‌رك اوصره‌ده تصادفاً نازللیده بولونان ایتالیان ژاندارمه قوماندانی موسیو (قاروسنی) یی ده برابرینه آلمش و نازللیده جریان ایدن وقایع حقنده تحقیقات اجرا ایله‌مشدر. میستر (هودر) بو تحقیقات نتیجه‌سنده، یرلی روملرکده شهادت ایتدکلری اشبو فجایعی تسلیم واعترافه مجبور اولمشدر.

*
* *

نازللی روملرینك ائتلاف دولتلری ممثلرینه ویردکلری آتیده‌کی مخطره یونانلیلرك رجعت اثناسنده اسلاملره قارشی یاپدقلری مظالمی تأیید ایتمك اعتباریله دقته شایاندر:

نازللی روملرینك دول معظمه مثللرینه ویردیکی مخطره صورتیدر :

« مملکتمزده اسلام وخرستیانلرك ، کرك انسانجه وکرك مادةً اوغرادقلری عظیم ضایعات ایله شاهدی اولدیغمز هنگامه‌دن رجعت ایدن یونان اردولرینی مسئول بولیورز . بو هنگامه‌یه برآن اول نهایت ویرمك وحال رجعتده بولنان یونان اردولرینك بومناسبتسزلکلرینه مانع اولمق ایچون کرك متفقلریکز وکرك حکومتلریکز نزدنده تشبثات لازمه‌ده بولونولماسنی هم جماعتمز نامنه ، همده انسانیت ومدنیت نامنه رجا واسترحام ایدرز . »

نازللی روم حوره‌سی یازیخانه‌سی
ومتعدد روم امضالری .

منمنه

ازمیری اشغال ایدن یونان قطعاتندن بر قوله بوغازه استقامتنده حرکت ایتمش ایدی . منمنك اشغال ایدیله‌جکنی حس ایدن اهالی متهیج و متأثر اولمش ایدی . فقط قضا قائممقامی کمال بك اهالیٔ اسلامیه اشرافنی دعوتله اشغالك ،

دول ائتلافيه نك قراريله وتأمين آسايش مقصديله ياپيلديغنى ، عسكرى وموقت بر ماهيتى حائز اوله جغنى بيان ايده رك اثر تلاش وهيجان كوسترلمه مسنى توصيه ايتدى . بو تأميناتدن مسترخ اولان خلق يونان قوتلرينك شهره دخولى لاقيديله قارشيلادى . حتى اللرنده سلاح اولانلر سلاحلرينى قوه اشغاليه قوماندانته تسليم ايتديلر . برغمه يه كيدن بر قول بر معتاد ايلرى حركتى اثناسنده برشى ياپمدى . فقط برغمه دن رجعته مجبور اولنجه ايلردنبرى حاضرلانان پلان داخلنده اسلاملرك امحاسنه باشلانيلدى . ١٥ ـ ١٦ حزيراندن اعتباراً پلانك تطبيقاتنه تشبث ايدلدى . اولا كيجه اثناسنده خرستيان مغازه لره يرلى روم ايزجيلرى معرفتيله صليب اشارتى وضع ايدلدى . خرستيان اهاليه عسكرى البيسه وسلاح داغيدلدى . شهرك حاكم نقطه لرينه مترالیوزلر يرلشديرلدى . قتل عامه حكومت اوكندن وقائممقامدن باشلاديلر . قائممقام كمال بكى كيجه لك البيسه سيله حكومت ايچنده قتل ايتديلر . زنكينلرك اولرينى باصديلر . ماللرينى يغما ايتديلر . چوجوقلرى سونكيلرله پارچه لاديلر . ايرتسى كونى يونان افرادى ويرلى روملر حكومت اوكنده ، چارشوده ومحللر اراسنده سلاح آته رق برچوق اسلاملرى امحا ايله ديلر . كمال بكله برابر آلتى نفر ترك ژاندارمه سنى ده قتل ايتديلر . قاچغان اوغلى باغنك

نازللی روملرینك دول معظمه ممثللرینه ویردیکی مخطره صورتیدر :

« مملکتمزده اسلام وخرستیانلرك ، کرك انسانجه وکرك مادةً اوغرادقلری عظیم ضایعات ایله شاهدی اولدیغمز حادثه‌دن رجعت ایدن یونان اردولرینی مسئول بولویورز . بو حادثه‌یه برآن اول نهایت ویرمك وحال رجعتده بولنان یونان اردولرینك بو مناسبتسزلکلرینه مانع اولمق ایچون کرك متفقلریکز وکرك حکومتلریکز نزدنده تشبثات لازمه‌ده بولونولماسنی هم جماعتمز نامنه ، هم ده انسانیت ومدنیت نامنه رجا واسترحام ایدرز . »

نازللی روم حورمه‌سی یازیخانه‌سی
ومتعدد روم امضالری .

متممه

ازمیری اشغال ایدن یونان قطعاتندن بر قولده برغمه استقامتنده حرکت ایتمش ایدی . منمنك اشغال ایدیله‌جکنی حس ایدن اهالی متهیج و متأثر اولمش ایدی . فقط قضا قائممقامی کمال بك اهالئ اسلامیه اشرافنی دعوتله اشغالك ،

دول ائتلافيه‌نك قراريله وتأمين اسايش مقصديله ياپيلديغنى، عسكرى وموقت برماهيتى حائز اوله‌جغنى بيان ايده‌رك اثر تلاش وهيجان كوستريلمه‌مسنى توصيه ايتدى . بو تأميناتدن مستريح اولان خلق يونان قوتلرينك شهره دخولنى لاقيديله قارشولادى . حتى اللرنده سلاح اولانلر سلاحلرينى قوهٔ اشغاليه قوماندانه تسليم ايتديلر . برغمه‌يه كيدن برقول برمعتاد ايلرى حركتى اثناسنده برشى ياپمدى . فقط برغمه‌دن رجعته مجبور اولنجه آيلردنبرى حاضرلانان پلان داخلنده اسلاملرك امحاسنه باشلانيلدى . ١٥ ـ ١٦ حزيراندن اعتباراً پلانك تطبيقاتنه تشبث ايدلدى . اولا كيجه اثناسنده خرستيان مغازه‌لره يرلى روم ايزجيلرى معرفتيله صليب اشارتى وضع ايدلدى . خرستيان اهاليه عسكرى البيسه وسلاح داغدلدى . شهرك حاكم نقطه‌لرينه مترالیوزلر يرلشديرلدى . قتل عامه حكومت اوكندن وقائمقامدن باشلاديلر . قائمقام كمال بكى كيجه‌لك البيسه‌سيله حكومت ايچنده قتل ايتديلر . زنكينلرك اولرينى باصديلر .ماللرينى يغما ايتديلر . چوجوقلرى سونكيلرله پارچه‌لاديلر . ايرتسى كونى يونان افرادى ويرلى روملر حكومت اوكنده . چارشوده ومحلراراسنده سلاح آته‌رق برچوق اسلاملرى امحا ايله‌ديلر . كمال بكله برابر آلتى نفر ترك ژاندارمه‌سنى ده قتل ايتديلر . قاچاغان اوغلى باغنك

یانـنده‌کی چوقورله، شوسه اوزرنده حافظ باقی افندینك یوقلمه کاتبنك باغلری اراسـنده‌کی بـوك چوقور ، قتل ایدیلان اسلام جسدلریله طولیدر . شهید ایدیلان اسلاملردن برچوغی‌ده کدیز کوپریسی باشـندن نهره اتیلمشلردر. قیز قویوسنده وچرکس محله‌سنده شهید ایدیلنلرك مقداری یوزلری متجاوزدر . سلخانه جوارنده قواجی‌باغی محلده اسـلام جسـدلرینك احراق ایدیله‌رك محو ایدلدیکی اکلاشلمشدر. استاسیون جوارنده ارناوودصالح زوجه‌سی وقیزی قتل ایدلمشدر . بیقیق دکرمن تپه‌سنده‌ده برچوق اسلام جسدلرك کومولی اولدیغی کورلمشدر .

*
* *

منمن فابریقاتور وتجـارندن چرکس صفر افندی، منمن قتل‌عامی حقنده‌کی مشاهداتنی شـو صورتله نقل ایتمشدر :

١٥ حزیران بازار کونی اوکله‌دن صـکره مغازه‌مده اوطوریبورزدم . بردن روم چارشوسندن برجمع غفیرك کلـکده اولدیغی کورولدی. اوکده یرلی‌روم اشرافی ویرلی روملردن متشـکل موزیقه وار ایدی. اونلری، اللرنده چیچکلرله یونان طابوری تعقیب ایدییور ایدی . یرلی روملر زیتو ونیزه‌لوس باغرییور ، واسـلاملره حقارت ایده‌رك کچیوردی . بوطابور برغمه‌یه کیدییوردی . د.ت

کون سکره عینی طابور پریشان بر حالده عودت ایتدی.
همان او کیجه شهرك اطرفنده‌کی یوکسك محلاره مترالیوزلر
یرلشدیرلدی . بعض محلاره عسکرلر قوندی. باصرافده
ترتیبات آلندی . ایرتسی کون چارشوده برقاچ اشرافله
برابر قهوه‌ده اوطوریوردق . اوکله‌یه طوغری روم
محله‌سندن سلاح سسلری کلمکه باشلادی هر کس دکانلرینی
قپامغه و اولرینه‌ دوغری قوشوشمغه باشلادی. بن ده در حال
کندیمی اویمه آتدم . فقط او کیجه‌یه قدر دکرمن
داغندن و استحکاملر ایچندن شهره مترالیوزله آتش
ایدیلیوردی . اوت ، یونان عسکرینك حرکتنی ترصد
ایده‌بیله‌جك بر موقعده ایدی . شهر اوزرینه مرمی
یاغمور یاغیوردی . ساعت یاریمده باشلایان بو آتش
دورده قدر دوام ایتدی . بر ایکی ساعت صوکرا سوقاقده
یونان مفرزه‌لری کزمکه باشلادی . شهرده سکون تأسس
ایدرکبی اولدی . مراقدن کندیمی آلامیوردم . نه اولوب
نه بیتدیکینی آکلامق اوزره کندیمی طیشاری آتدم .
سوقاغه آدیمی آتار آتماز . اوکمده اوچ قادینك
بی روح یاتدیغنی کوردم ، بر ایکی آدیم دها ایلریله‌دم ،
بریانده اون یاشنده برارکك چوجق یاتیوردی. بر آز دها
ایلریله‌دم ، دیزندن ووروولمش بر قیز چوجغی قاپو اوکنه
یووارلانمش ، قورقودن رنکی اوچمش امداد بکلیوردی.

ارتق دها ایلری‌یه کیتمکه جسارت ایده‌مدم. قومشوم اسحق افندی‌ده آولوسنده مقتول دوشمشدی. تکرار أوه دوندم. برمدت صوکرا قصبه جوارنده‌کی چیفتلك باغچه‌مده چالیشان خدمتجم طودوری کلدی. آغلایه‌رق احمدك قتل ایدیلدیکنی، صغیرلرکده یونانلیلر طرفندن آلندیغنی آکلاتدی. ۱۸ حزیران چهارشنبه کوننه‌قدر سوقاغه چیقمادم. اوکون آسایش تأسس ایتدی، ازمیردن انکلیز، فرانسز ممثللری کلدی دیدیلر. بر آز جسارت آلارق چیقدم. حکومته کیتدم. یونان نفرلری نوبت بکلیورلردی. ایچری صوقمادیلر. اوراده قائممقام کمال بکك وژاندارمه‌لرك قتل ایدلدیکنی اوکره‌ندم. تکرار اویه دوندیکم زمان، محله‌مزك اسلام قبرستانی جهتنده عربه‌لرله اسلام مقتوللرینك کتیریله‌رك دفن ایدلدیکنی کوردم. محله‌مزده‌کی جنازه‌لر اولدیغنی کبی دوریور، کیمسه دفنه جسارت ایده‌میوردی. کیدوب ممثللره وقعه‌یی آکلاتدم ودفن ایچین مساعده آلدم. اوکون اونلری‌ده دفن ایتدك. بونلر: کریدلی قصاب ابراهیمك اوغلی ۱۰ یاشنده عثمان، درت کریدلی قادین، وقومشو اسحق افندیدن عبارت ایدی.

۱۹ حزیران پرشنبه کونی هجرته قرار ویردك. آلا بیلدیکمز اشیامزی آلدق. قومشولرله حلالاشدق.

۲۰ یاشنده خدیجه
حسین ده‌نك قیزی

۳۰ یاشنده یوسف
خدیجه‌نك زوجی

۷۰ یاشنده حسین دده
خدیجه‌نك پدری

استاسیونه ایندك . اوراده تجربه آماده برچوق اسلام عائله‌لری دها بولدق . ترن کلدی . قادینلری بیندیردك . بزی ترنه بیندیرمدیلر . آرامزدن برقاچ کیشینی ازجمله تجاردن راشد افندی ایله بوبر احمد افندی‌یی توقیف ایتدیلر . نهایت برقاچ ساعت صوکرا دیکر بر ترنه حرکت ایتمه‌مزه مساعده ایتدیلر . خلاصه اولارق شونی سویلیه‌یم که اوچ درت کون طرفنده یونان نفرلری منمن داخلنده ٣٠٠ . ملحقاتنده ٧٠٠ قدر اسلام شهید ایتمشدر . بو میانده بنم بیلدکلرم شونلردر :

١ — راشد افندینك اوچ یاشنده‌کی کوچوك قیزینی سونکو ایله تهدید ایتمك صورتیله ٢٠٠ کاغد و ٥٠٠ آلتونی آلدیلر .

٢ — تجاردن قیصریلی‌زاده ابراهیم افندی‌ و برادری سونکو ایله جرح و ٢٠٠٠ آلتونی غصب . تکمیل اشیاسی یغما ایدیلدی .

٣ — غیبی محله‌سندن کوچوك حاجی زاده محمد افندینك اشیاسی کاملاً یغما ایدیلدی .

٤ — چارشیده اسلام مغازه‌لری یغما ایدیلدی .

٥ — شعبه‌رئیسی جمیل ، برادری سوکه جزائیسی حافظ مظهر ، اقرباسندن حاجی‌ذکی بکار جرح و ١٠٠٠ لیرالری آلنمشدر .

٦ — زنجیر بوغوك امینی مصطفی مخدومی محمد ثروت خدمتجی شهید ایدیلدی . حیوانلری كاملاً یغما ایدیلدی .

٧ — موسی بك ، حلواجی ، كسه‌ك ، تورگلی ، كوزل حصار كویلری كاملاً تخریب ایدیلدی .

برغمه ده

یونان شغال قوتلرندن منمن استقامتنده یوروین قوای شهر حزیرانك اون ایكنجی كونی بلامدافعه برغمه یه و شهرك مواقع حاكمه سنه یرلشدی .

كندیلری آنده كرك مسلم و كرك غیر مسلم اهالینك مال ، جان ، عرض و ناموسلرینه هرهانكی طرفدن اولورسه اولسون وقوع بوله جق تعرضات و تجاوزاتك ضرر مادی ومعنویسنی یونان حكومتی نامنه قبول ایدیله جكی قوهٔ اشغالیه قوماندانی طرفندن صورت رسمیه ده بیلدیرلدی . بونك اوزرینه اهالی ایش و كوجلرینه مأمورین و مستخدمین حكومت كما فی السابق وظیفه لرینه دوام ایتدیلر .

بدایةً مملكتك وظیفهٔ انضباطیی درعهده ایده جكنی ،

محلاتده یالکز یونان دوریه‌لری کزدیره‌جکنی بیان ایدن یونان قوماندانـه حکومت محلیه طرفندن اعتراض ایدیله‌رك ـ مسئولیت یونان حکومتنه عائد اولمق اوزره ـ دوریه‌لره برده عثمانلی ژاندارمه‌سی ترفیق ایدلدی .

اثنای اشغالده هرشی حال طبیعیسنده دوام ایده‌کلمکده ایکن اشغالك برنجی کوننده اعتباراً باشده ضابطلری اولدیغی حالده یونان عسکرلری نهب وغاراته ، قتل نفوسه ، هتك عرضه باشلادیلر .

اشغالك ایرتسی کونی برغمه‌یه یارم ساعت مسافه‌ده بولنان (تکلی) قریه‌سی مختاری محمدامین اغانی‌قورشونله بلاسبب قتل وایکی قیونی ، شهر باغلرنده‌تصادف ایتدکلری اوچ رأس قوزی‌یی صاحبلرندن جبراً آلدیلر . شهره یارم کیلو مترو مسافه‌ده‌کی ترلاسنده چفت سورمکده اولان حاجی نیازی‌افندینك اورتاقجیسی یوروك‌مصطفانك اوکوزلرینی بویوندوروقدن چیقاره‌رق غصب ایتدیلر ، نه قدر بچیلمش محصولات وار ایسه عسکری آرابه‌لریله نقل ایتدیلر . شهره قریب (کستل) کوپریسی نا محلده برغمه‌لی حماجی زاده اسماعیل وانشته‌سی کنعانك سکسان دونمی متجاوز آرپه وبغدای محصولاتنی محو ایتدیلر . قصبه‌یه یارم ساعت مسافه‌ده طوزجی مصطفانك چفتلکنی باصه‌رق ، چفتلك بناسنده موجود اموال واشیاسنی یاغما

کوزلری اویولمش ، قوللری قیرلمش وبیك درلو اشکنجه ایله
شهید ایدلمش اولان
آرابه‌جی رجب

وبالعموم حیوانلرینی اخذ وغصب ، مزروعاتی محو ایتدیلر.
شهره برچاریك ساعت مسافه‌ده باغلر آره‌سنده درت کیشی‌یی سونکولرله دلیك دشیك ایدرك فجیع صورتده شهید ایتدیلر. بونلرك علائم وجهیه‌لری طانیه‌جق درجه‌ده بوزولمش اولدیغندن کیملر اولدقلری آکلاشیلامامشدر.
آرابه‌سیله تارلاسنه کیتمکده اولان عبدالرحمن اغانك اوکنه چیقان یونان عسکرلری ، مرقومك یوز سکسان یوزلك بانقنوطنی ودیکر بریسنك اوتوز عثمانلی لیراسنی واسمی خاطرده قالمیان دیکر بر ذاتك پارمغنده‌کی آلتون یوزوکی سرقت ایتمشلردر. یارم ساعت مسافه‌ده کائن (چامکوی) قریه‌سنده ایکی و (سندل) قریه‌سنده بر قادینك عرضلرینه تسلط ایدیله‌رك حیوانلری غصب ایدلمشدر.
بوفضایح وشناعت اوزرینه اهالیء محلیه ١٥ حزیرانده درسعادت وازمیرده بولنان دول معظمه ممثللرینه تلغرافله تظلم حال ایتدیلر. عدالت و صیانت طلب ایتدیلر. فقط مع التأسف جوابی کلمدی وتأثیری اولمدی.
بو تلغرافنامه اوزرینه ظلم ، اعتساف اولانجه شدتیله حکمنی اجرایه باشلادی. قوهٔ اشغالیه قوماندانك برابرنده کتیردیکی سفیل ، سرسری درت روم ایله آیازمند ، دیکیلی ساحللرینه چیقوب اطرافه‌یایبلان آلتمش،

یتمش ودر یونان چته افرادی بوله بیلدکلری حیوانات بقریه واغنامی سوریلرله ساحله اوراده قورصان قایقلریله مدللی یه نقله باشلادیلر .

ایشته بو حاللردن بیزار اولان ونه یاپه جغنی شاشیران ، بو طرفلرده جان قایغوسنه دوشن خلق ، یدی سکز یوز موجود ملی مسلمان قولیله اشغالك بشنجی کونی ایکی طوب اوچ مترالیوزله مجهز بیکی متجاوز یونان قوهٔ منتظمه‌سی اوزرینه هجوم ایتدی . یونان قوماندانینك طوپه قصبه‌یی یاقه‌جغنی تهدیدینه اهمیت ویرلمیه‌رك سکز ساعت مصادمه‌یه دوام ایدلمش ونتیجه‌ده یونانلیلر تلفات کلیه ویره‌رك کیجه شهری وجوارینی ترك ایله منمن استقامتنه چکیلمکه مجبور اولمشدر .

رجعت اثناسنده منمنه قدر یولده راست کلدکلری اسلاملری محو ایتدکلری کبی منمنده دخی ایکی یوز اللی کشی‌یی شهید واللی کشی‌یی جرح ایتدیلر . بو میانده ایکی معصومه‌سیله خانه‌سنه کیرمکه چالیشان بر زواللی قادین قپوسی اشیکنده برصورت وحشیانه‌ده چوجقلریله شهید ایدلمشلردر . اوصره‌ده یالکز منمن جوارنده محو ایدیلان اسلاملرك مقداری (۱۷۰۰) منمنله برابر (۲۰۰۰) قدردر .

محلنه عزیمتله کیفیتی تحقیق ایدنلرك اعطا ایتدکلری رسمی راپورلر وطوپراقدن چیقاریلان جسدلر بونی تأیید

ایتمکده‌در . یونان قوتلرینك برغمه‌دن چکیلدکلرینك ایرتسی کونی مدللیدن دیکیلی‌یه درت بیك کیشیلك بر قوت چیقاریلمش بوقوت اوچ قولدن شهره هجوم ایتمشدر . دیکیلی‌یه چیقدقلری زمان تجاردن فائق ، تلغراف مدیری محمد عاصم ، دیون عمومیه مأموری علی ومخدومی خلیل افندیلرله ارناوود صادق اغا و برچوق اهالیٔ مسلمه‌یی بر صورت فجیعه‌ده قتل و اعدام وبرغمه‌یه قدر امتداد ایدن ساحه‌ده کائن [قیریقلر ، صغانجی ، ساز کوی ، قالارغه ، چام کوی ، الاجه‌لر ، تکلی ، سندل] قریه‌لریله حاجی ابراهیم ، بکتاش حسین اغا و حاجی رضانك چفتلکلرینی کاملاً احراق ایتمشلر واهالیسنی بشیکده‌کی چوجقلره وارنجه‌یه قدر سونکودن کچیرمشلردر .

شهره تقربلرنده مرکز قضا وملحقات اهالیسی صومه‌یه فراره تشبث ایتمشلر فقط قاچامیوب کیرو قالانلر کاملاً اولدیریلمشلردر .

شهره کیررکن شمال وشمال جنوبی قسمنه آتش ویرمشلردر . بوندن صکره قنق وتورانلی ناحیه‌لری استقامتنده ایلرولیه‌رك کذرکاهده بولنان (قاشقجی ، دوندارلی) قریه‌لرینی قسماً احراق واهالیسنی قتل ایتدیلر . (زاغناسده چوبراجقده) بولنان اعشار انبارلری ده داخل اولدیغی حالده بتون مملکت وکویلرده‌کی دپو ، مغازه ،

رومرلر طرفندن کوزلری چیقاریلان و سونکو ایله شهید ایدیلن

اسحق کهیا اوغلی ابراهیم　　　　طوپباش اوغلی اسماعیل

دكان وخانه قپولرینی قیرارق اموال واشیا وذخائری یاغما ومدللی‌به نقل ایتدیلر .

قضایی استیلا ایدن یونان نفرلری، ینه باشده ضابطلری اولدیغی حالده بویوك برحرصله وحشتلرینه دوام ایتدیلر . حتی بو وحشتلرینی آلتمش ، یتمش یاشلرنده بولنان قادینلره قدر تشمیل ایتدیلر . ازجمله برغمه اشرافندن یشیل زاده خلیل اغا ویکی جامع امامی حافظ خالد افندینك آلتمش بش یتمش یاشلرنده بولنان والده‌لرینه عسکرلر طرفندن جبراً فعل شنیعده بولنلمش وخالد افندینك والده‌سی اوچ محلندن جرح ایدلمشدر . یشیل زاده خلیل اغانك اون اون ایکی یاشلرنده بولنان بسلمه‌سنی جبراً ناموسنی هتك ایتمك صورتیله شهید ایتمشلردر . برغمه‌یه مربوط قوزاق ناحیه‌سنك (اشاغی بك) قریه‌سنی وبرغمه ـ صومه حدودی اوزرنده بولنان وسكنه‌سنك قسم كلیسی ایچروده بولنان (جنكه) قریه‌سنی بالالتزام طوپله احراق ایتمشلردر . قریهٔ مذكوره ایکی یوز اللی خانه‌یی متجاوزدر .

(جمعه‌لی ، كوچه بكلی ، یوقاری بك) كویلریله هنوز اسملری آكلاشیله‌میان برچوق قرا احراق ایدلمشدر . یدی ناحیه ۱۸۳ كوی و [۸۰۰۰۰] نفوس اسلامیه‌یی جامع بوقضا اهالیسی كاملاً هیچ برشی آلمامق شرطیله هجرت ایتمشلردر .

خلاصه یونانیلرك اشغالی برغمه ایچونده بر فلاکت اولمش واسلاملرك برقسمی مملکتلرینی ترکه مجبور اولمش قاچامایانلرده اتلاف ایدیلمشدر. شهری ترك ایدرلرقچانلر شیمدی آچ وسفیل طاغ باشلرنده دولاشیور کندیلرینه یاردیم ایدن بولنمیور. بوتون بوزواللی قرداشلریکز سزك حمایت ومعاونتکزه محتاجدر. یاردیمکزی اسیرکه‌مه‌یکز.

مغنیساده

دول ائتلافیه قرارینه استناد ایلدیکی بیانیله، یونانیلر ۲۳ مایسده مغنیسایی‌ده اشغال عسکری آلتنه آلمشلردر. قائمقام چاقولوس اسمنده بر یونان قوماندانك امری آلتنده بولنان یونان طابوری روم اهالینك جوشغون تظاهرلری آراسنده شهره کیردی.

قوهٔ اشغالیه عسکرلرینك مغنیسایه کلمك اوزره بوله چیقدقلری شایعه‌سی میدان آلیر آلماز اسلام کویلری اهالیسنك حیواناتی سورولرله روملر طرفندن غصب ایدلدی ویوز بیك کیلویه یقین ذخائری یغما ایدیلوب تقسیمه

اوغراتلدی . اودرجه‌ده‌که ، اعشار امیریه آنبارلرینه وارنجه‌یه قدر تعرض وتجاوزدن احتراز ایدلمدی . . .

یونان قوتلرینك مغنیسایه‌مواصلتلرندن‌صکرا بوتجاوز وتعدی سیاستنه کرمی ویریلدی . پرکین و غرض بروضع غضوبانه آلنه‌رق برقسم مسلمانلرك فسلری جبراً وقهراً ییرتلدی !.. اسلام قادینلرینه مع التهدید ازدواج تکلیفلری یاپیلدی !...

شایان غبطه برجریان ایله تمادی‌ایدوب کیدن آسایشه رغماً بتون قضایه شامل اولمق اوزره ادارهٔ عرفیه اعلان وکافهٔ قرای مسلمه‌ده موجود بالجمله اسلحه ضبط ومصادره اولندی . روملردن هیچ برینك ایشه یارار هیچ برسلاحنه ایلیشلمه‌دیکی حالده اسلام کویلرندن طوپلانیلوب اکثریسی میخائللی قریه‌سنده دپو ایدیلن سلاحلر پاپاسلی ، قولدره ، فیلوغلو وسائر روم کویلری اهالیسنه توزیع ایدیلدی .

شهرك مدخل جاده‌لرینه مفرزه‌لر اقامه ایدیله‌رك چیفتلکندن ، باغندن ، ترلاسندن وکویندن کلوب کیدن بوتون مسلمانلرك اوزرلری بالتحری ، طرناق چاقیسنه قدر نه بولندیسه کاملاً ضبط اولوندی .

درلو بهانه‌لر وبعض بدخواه یرلی روملرك تحریك وتشویقیله برقسم مسلمانلر توقیف وقسماً دیوان حربه

روم وحشتلرینه قربان اولان
عبدالله اوغلی عزیز

سوق ایدیله‌رك أزالره ، جفالره معروض براقیلدی .
اثنای تحریاتده اسلام قادینلرینڭ ده اوستی باشی آرامق
بهانه‌سیله تستر شرعیسی اخلال وخود بخود مسلمان
خانه‌لرینه کیریله‌رك انواع تجاوزاته اجتسار ایدلدی .
عثمانلی اشیای امیریه‌سنڭ موضوع بولندیغی قاپولر قیریله‌رق
درونده‌کی مالزمه قالدیریلوب باشی بوزوق رومره ویرلدی .
قوهٔ اشغالیه‌نڭ قرارگاه اتخاذ ایلدیکی قیشله درونده
موجود سواری دپوسی دخی کشاد ایدیلوب درونده
موجود بتون اشیا قالدیرلدی وکیجه‌لری آرابه‌لرله سمت
مجهوله سوق ایدلدی .

جهت عسکریه‌یه عائد اولوب درونده پك چوق مالزمهٔ
حربیه ، طوپ ، توفنك ، بومبا ، جبخانه وسائره بولنان
ودول ائتلافیه‌نڭ معیتنده‌کی ممثل سیاسینڭ تحت مراقبه
ویونان عسکرلرینڭ امر ومحافظه‌سنه ویریلن شهر
خارجنده‌کی بیوك دپوی ، پنجره‌لرینی قیرمق صورتیله
آچارق اوچ آرابه‌لق مهمات حربیه آشیردیلر . فقط :
کیفیتڭ شیوعی اوزرینه هیچ برشی اولمامش کبی حرکت
ایلدیلر .

درسعادتده‌کی دول ائتلافیه سانسورینڭ تدقیق
ومساعده‌سنه اقتران ایتدیرلدکدن صوکره انتشار ایدن

تورلجه‌غزته‌لر بیله بوراده‌کی یونانیلرك تجاوزات کیفیه‌سندن قورتولامامش ویونانیلر طرفندن منع ومصادره ایدیلمشدر.

شیمدی‌یه قدر کونا کون بهانه‌لرله اوچ مسلمان توقیف ایدلدی. بونلرك توقیفی حقنده‌کی استیضاحاته‌ده جواب اعطاسنده اهمال وبیقیدی کوستریلیور. بعضاً عدم معلومات بیانیله، بعضاً واهی جوابلرله کیفیت عقامته دوچار ایدیلمشدر. خلاصه‌یونانیلر دیکر یرلرده یاپدقلرینی بوراده تکرار ایتمش واسلاملری محو وافنا ایچون هیچ برشی اسرکه‌مه‌مشلردر.

* * *

مغنیسا تجارندن موسی کاظم افندی، مغنیساده جریان ایدن وقایعی شوصورتله نقل ایتمشدر:

قائممقام قسطنطین چاقولوس قومانداسنده برطابور عسکر مغنیسایه کیردی. برقسمی آقحصار وقصبه طرفنه سوق ایدیلدی. برقسم جزئیسی مغنیسا قره غوللرنده یرلشدیرلدی. آلتی کون صکرا آقحصار تخلیه ایدیلدی. برطابور افزون عسکری مغنیسایه کلدی. بونلرك مواصلتنك ایرتسی کونی اوچ ساعت ظرفنده عثمانلی تبعه‌سندن اولان اهالینك سلاحلرینی قیشله‌یه کتیروب تسلیم ایتمه‌لرنی افزون اوچنجی طابور قوماندانی اعلان وتبلیغ ایتدی. ایرتسی کون علی الصباح هیچ برکیمسه‌نك

خانه‌لرندن چیقمامق لزومنی - چونکه بو وثیقه‌دن اعتباراً تحریات یاپیلاجغنی - منادیلر اعلان ایتدی و تحریاته باشلانیلدی. هر محله ایچون ایکی عسکر چاووش ایکی افزون نفری وایکی‌ده یرلی روملردن گنجلر و بولدقلری سلاحلری طاشیمق ایچون‌ده برده آرابه‌جی واردی. اودن اوه گزدیلر الك اول قره عثمان اوغلی خانه‌سنی وصکرا خالد پاشالرك خانه‌سنی تحری ایتدیلر. مفتی‌زاده کامل افندی‌یی «سزده سلاح اولدیغی حالده نیچین ویرمیورسکز» دییه پك چوق دوکدیلر. وتحریات آراسنده صاندیغندن ۳۵۰ بانقنوطنی آشیردیلر. باشقه خانه‌لردن آلتون ساعت، بیله‌زیك، یوزوك کبی برچوق اشیا ضایع اولدی ومشهور اولمایان خانه‌لرده‌ده او صاحبلری جبر وضرب ایله تهدید وحقارت ایدیلدی.

وبو حال اوکون صباحدن آقشامه قدر دوام ایتدی. بو اثناده یرلی روملردن بعضلری دایاقدن صوکرا سزی قیشله‌یه کوتوره‌جکز دییه‌رکدن اهالیدن برقسمنی خانه‌لرندن آلوب کوتوردیلر. کرچه اوکون مفتی افندینك ومتصرف بکك مراجعتی اوزرینه آقشام اوزری تخلیه ایتدیرلمشلرسه‌ده بونلردن اون ایکی کیشی میدانه چیقمادی. وبو اون ایکیدن بشنك جنازه‌سی شهر جوارنده برده ایچنده تصادفاً بولنوب کتیریلدی. بونلرك شهنشاه جامع شریفنده برجماعت

کبری ایله نمازلری قلندی ، وفرانسز ، انکلیز وایتالیان
ممثللری حاضر بولندیغی حالده دفن ایدلدی وفطوغرافلری
آلندی . جنازه‌لردن بریسی یکیشهرلی اونجی محمود بك
اولوب کندیسی تخمیناً اللی یاشلرنده برذاتدر ، جنازه‌نك
معاینه‌سنده بورننك وقولاقلرینك ، کسیلدیکی وکوزینك
سونکو ایله صاپلاندیغی، قارننك دریسی یوزولدیکی
وبواشکنجه‌لرك کندیسنه حال حیاتنده یاپیلدیغی آکلا-
شیلمشدر . تحری کونی حاکم افندی قومشولرندن برینك
مدافعه‌سنه قیام ایتدیکندن کندیسی ضرب ایله قوللری
سونکوله‌نمش وقوللری آرقه‌سنه باغلانوب قیشله‌یه
کوتورلمشدر . بووقعه تماميله فرانسز وانکلیز قومیسرینه
مفتی افندی ومتصرف طرفندن بیلدیرلمش وفرانسز ممثلی
بالذات قیشله‌یه کیده‌رك یونان قوماندانی ایله کوروشمش ،
بر آن اول بویاقیشیقسز معامله‌نك تصحیح ایدلمسنی طلب
ایتمش وازمیرده‌کی آمرلرینه‌ده کیفیتی بیلدیرمشدر . بواشعار
اوزرینه‌ایرتسی کون افزون طابورلری اورادن قالدیرلمشدر .
یالکز بووقعه یونانلیلرك جرملرینی اعتراف ایتدکلرینه
بردلیلدر . قالدیریلان آلای یرینه دیکر بر آلای کلدی .
بونلرك برقسمی قصبه طرفنه سوق ایدلدی . بر قسمی‌ده
مغنیسا ، کدیز نهری بوینه ترك ایدلدی . بونلر یول

چکیدلرنده یکیدن اللی قدر عسکر مفرزه‌لری براقدیلر ، مقصد اورالردن کاروب گچن یولجیلری یوقلامقدی . بو عسکرلرك حقیقتاً اولکیلرندن‌دها آغیروتربیه‌لی اولدقلری کورولدی . شمدیکی حالده کدیزك بری طرفی یونان اشغالی آلتنده‌در . قصبه‌یه کیدن مفرزه احمدلی‌یه دوغرو یورودی . اوراده اون یدی چته‌جی اعدام ایدلمش اولوب اوتوز کیشی‌ده تحت محاکمه‌ده‌در . تموزك اوچنجی پرشنبه کونی یونان قوماندانی آلدیغی امر اوزرینه قصبه‌یی تخلیه ایتدیکنی بیلدیردی . بو یونان قوتلری آیاثلوغه چکیلمشدی .

*
* *

مغنیساده یاپیلان مظالم حقنده ازمیر مدافعهٔ حقوق عثمانیه جمعیتنه‌ده آتیده‌کی معلومات کلمشدر :

١ — مغنیساده اوودونجی ابراهیم ، اوندن آلتمه‌رق کوتورولمش ، دباغ حافظ اسماعیل اوغلی ابراهیم ایله ایکی روم ایلی مهاجری اسکی مولویخانه جوارنده کسیلمش اولارق بولونمشدر .

٢ — شاکر پاشا زاده مصطفی بك ضربدن متأثراً وفات ایتمشدر .

٣ — برکی چارشی جامعی امامی محی الدین افندی جامعده یونانیلر علیهنه دعا ایتمك تهمتیله دوکولمشدر .

٤ — آطه‌لیده نورس آغا دوکولمش وداياقدن ایکی قولی قیرلمشدر .

٥ — مغنیسا حاکمی ویسی زاده محمد بك دوکولمش ودیپجیك ایله قره‌قوله کوتورولمشدر .

٦ — طاهر پاشا زاده محمد بك مخدومی طاهر بك داياقله اولدیرلمشدر .

٧ — تسالیا مهاجرلرندن سکسان یاشلرنده محمود بك یونانلیلرطرفندن اوندن قالدیرلمش ومغنیسانك برجاریك اوزاغنده قیریق دره جوارنده سونکوله‌نمش اولدیغی حالده بولونمشدر .

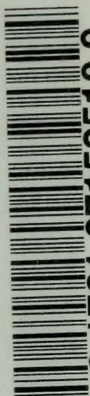
٨ — مغنیساده طوپ باشی اسماعیل دخی عینی یرده کسیلمش اولارق بولونمشدر . او اده هویتی آکلاشیلامایان ایکی جسد دها کورولمشدر .

٩ — مغنیسانك جغال آزمان جوارنده اوچ اسلام جسدی کورولمشه‌ده اهالی کیدوب آلامامش وهویتلری آکلاشیلامامشدر .

بومیانده مااللری یغما ایدیلن وحتی اولرینه تعرض

اولونان کیمسه‌لر پك چوقدر . بوتون بو وقایع ، یونانلیلرك ورودیله برابر مغنیساده‌ده جان و مالده امنیت قالمادیغنی کافی بر وضوحله کوسترمکده‌در . جوار کویلرده چفتلکلر یاغما ایدلمش ، محصولات یا احراق ، یا آرابه‌لرله نقل اولونمشدر . خلاصه مغنیسا یونانلیلرله برابر پك بویوك بر فلاکته اوغرامشدر .

3 1761 07152510 9